

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YENİ DURUM DEĞİŞEN DUYGUM

Gelişim Alanı

Sosyal Duygusal

Yeterlik Alanı

Duygularını Anlama ve Yönetme

Kazanım/Hafta

Yeni durumlar ve değişimlerle ilgili duygularını ifade eder. /1. Hafta

Sınıf Düzeyi

7.sınıf

Süre

40 dk (Bir ders saati)

Araç-Gereçler

1. Çalışma Yaprığı-1

Uygulayıcı İçin
Ön Hazırlık

1. Çalışma Yaprığı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama
Basamakları):

1. Uygulayıcı aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacını belirtir.

"Sevgili öğrenciler hayatımızın bazen akışını değiştiren yeni durumlarla karşılaşabiliriz. Bu durumlardan bazıları hayatımızı olumlu ya da olumsuz etkileyebilir. Örneğin, başka bir okula geçebilir, başka bir yere taşınabilir, sınıf değiştirebilir, yeni bir arkadaş edinebilir, ilk defa tren, uçağa binebilir, yeni bir eşya alabilir ya da ilk kez bir şehre gidebilirsiniz. Bu amaçla sizlerle yeni durumlar ve değişimler karşısında duygularımızı ifade etme çalışması yapacağız."

2. Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır.

"Şimdi sevgili çocuklar sizlere dağıtılan Çalışma Yaprığı-1'de sol sütuna yaz tatilinde veya okulun açıldığı ilk günlerde başınızdan geçen az önce örnek verdiğim gibi yeni durum ve değişimleri yazmanızı istiyorum. Sağ sütuna da bu yeni durum ve değişimlerde deneyimlediğiniz duygular neler, bunları düşünün ve hissettiğiniz bu duyguları bu sütuna yazın."

3. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprığı-1 tamamladıktan sonra öncelikle gönüllü öğrencilerin yaşadıkları yeni durum ve değişimleri ve bu durumlarda neler hissettiklerini sınıfla paylaşmaları istenir.

4. Bu paylaşımlardan sonra aşağıdaki tartışma soruları süreç devam ettirilir:

- Arkadaşlarınızla yaşadığınız ortak durum ve değişimler oldu mu? Bu durumlarda sizler neler hissettiniz?
- Farklı durumlarda benzer ya da aynı duyguları yaşadığınız oldu mu?

5. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır.

"Sevgili çocuklar,yaptığımız bu etkinliğin sonunda birçoğunuz hayatınızı etkileyen yeni durum ve değişimlerle karşılaştığınızı ve bu durumlar karşısında benzer veya farklı duygular hissettiğinizi fark ettiniz. Gün içerisinde veya yaşamımızın her hangi bir döneminde farklı duygular içerisinde olabiliriz. Hatta

Süreç (Uygulama Basamakları):

bazen duygularımız anlık da değişebilir. Yeni durum ve değişimler zaman zaman belirsizliğe neden olabilir. Bu durumlarda duygularımızı ifade etme belirsizliği azaltarak yeni durum ve değişime uyum sağlamamızı kolaylaştırır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin birkaç hafta boyunca yaşamlarında karşılaştıkları yeni durum ve değişimlerde etkinlikte kullanılan çalışma yaprağını kullanarak bu durumlarda neler hissettiklerini not almaları, bu duygularını ifade etmeleri istenebilir.
2. Öğrencilerden bu durumlarda duygularını ifade etmelerinin bu sürece etkilerini düşünmeleri ve not almaları istenebilir ve sınıfta paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Materyal dağıtımında öğrencilerden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprığı-1'e Braille yazı eklenerek ya da punto büyütülerek materyal uyarlaması yapılabilir.
3. Çalışma Yaprığı-1'in doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprığı-1'in doldurulması sırasında öğretmen öğrencilere geribildirim vererek destek sağlayabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Handan GÜNDÜZBEY - Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yapağı 1

Sevgili Çocuklar,
Sizlerden yaşadığınız yeni durum ve değişimleri düşünmenizi ve ilgili sütuna yazmanızı daha sonrasında bu yeni durum ve değişimde neler hissettiğinizi düşünerek karşısına not almanızı istiyorum.

YENİ DURUM VE DEĞİŞİM	YENİ DURUM VE DEĞİŞİMDE HİSSEDİLEN DUYGULAR

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ETKİLİ ZAMAN YETKİLİ BEN

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanını etkili kullanmanın akademik gelişimine etkisini açıklar. / 2.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Kutu ya da torba
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de altı farklı kart bulunmaktadır. Uygulayıcı tarafından her öğrenciye bir kart gelecek şekilde Çalışma Yaprağı-1 çoğaltılır, işaretli yerlerden kesilir ve kartlar bir kutu ya da torbaya yerleştirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının zamanı etkili kullanmanın akademik gelişime etkisini açıklamak olduğu belirtilir. 2. Isınma etkinliği için aşağıdaki yönerge ile devam edilir. “Şimdi herkesin olduğu yerde ayağa kalkmasını istiyorum. Gözlerinizi kapatın ve içinizden saymaya gerek duymadan tahminen bir dakika dolduğunu düşündüğünüzde yerinize oturun. Süreyi başlatıyorum.” 3. Öğrencilerin bir dakikadan erken veya geç oturduğunu gözlemleyen uygulayıcı tarafından, öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri cesaretlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sence neden erken/geç oturmuş olabiliyorsun? • Zaman senin için hızlı mı yoksa yavaş mı akıyor? • Gözlerin kapalı olduğu sürece ne hissettin? 4. Uygulayıcı tarafından “Bu uygulamayla birçoğunuzun fark ettiği gibi bizim için kısa gibi görünen bir zaman dilimi bile aslında uzun olabilmektedir.” şeklinde bir açıklama yapılır. 5. Sınıfı 6 gruba ayırmak için kura torbasından her öğrenciye bir adet kart seçtirilir. Aynı kartı seçenlerin grup olmasına yardımcı olunur. 6. Gruplara aşağıdaki açıklama yapılır: “Sevgili öğrenciler, bu kartların her birinde bazı anahtar kavramlar yazıyor. Sizden bir grup olarak seçtiğiniz kartta yer alan kavramlarla ilgili bir hikâye yazmanızı istiyorum. Bu kavramların her birini kullanarak yazacağınız

Süreç (Uygulama Basamakları):

hikâyeler, zamanı etkili kullanıp akademik yönde başarı elde eden veya zamanı etkili kullanamayıp başarısızlıkla karşılaşan birinin hikayesi olabilir. Hikâyenizi oluşturduktan sonra grubunuzdan seçeceğiniz bir kişi bu hikâyeyi tüm sınıfla paylaşacak. Süreniz 20 dakika."

7. Süre sonunda yazılan hikâyeler grup temsilcileri tarafından okunur.

8. Tüm hikayeler okunduktan sonra aşağıdaki sorular sınıfça tartışılır.

- Hikâyelerinizi oluştururken zamanı etkili kullanmaya ilişkin neler fark ettiniz?
- Akademik gelişim ve zamanı etkili kullanmanın nasıl bir ilişkisi vardır?
- Akademik çalışmalarınızda zamanı etkili kullandığınızı düşünüyor musunuz?
- Zamanınızı etkili kullanmada karşılaştığınız engeller nelerdir? Bu engeller akademik gelişiminizi nasıl etkiliyor?
- Bu etkinlikten sonra siz zamanınızı etkili kullanmak amacıyla neler yapabilirsiniz?

9. Tartışma sorularına verilen cevaplar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır.

"Sevgili öğrenciler, zamanı etkili kullanmak hem akademik hem de gündelik yaşamımızda bizi başarıya ulaştıran önemli faktörlerden biridir. Bazen çeşitli nedenlerden dolayı zamanımızı etkili yönetemeyebiliriz. Ancak etkin bir planlama zamanı verimli kullanmamıza katkı sağlayacağı için akademik gelişimimizde de hedeflerimize ulaşmamıza yardımcı olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Bir sonraki haftaya kadar her bir öğrenci kendi etkili zaman kullanımı sonucunda elde ettiği başarı hikâyesini yazarak sınıf panosuna asabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Hikâye kartlarında yazan kelimeler zaman tuzağı, kişi, sorumluluk ve bir akademik kavram yer alacak şekilde belirlenmiştir. Bu sebeple çok gerekli olmadıkça kelimelerin değiştirilmemesi önerilir.
2. Sınıfın daha fazla gruba ayrılması gerekirse birden fazla gruba aynı kartlar verilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı -1' de yer alan kelimelerin anlamları üzerinden ön hazırlık sürecinde geçilerek öğretmen desteği sağlanabilir.
2. Etkinlik sürecinde bir zaman diliminde uzun/kısa kavramlarını somutlaştırmak için saat kullanılarak etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Kazanım değerlendirme sürecinde zamanın etkili kullanımını pekiştirmek için öğrenciyle birlikte zaman çizelgesi hazırlanıp doldurularak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

1

Telefon
Ders planı
Süre
Baba

2

Aniden gelen misafir
Ödev
Hayır diyebilmek
Anne

3

Acelecilik
Konu eksikleri
Plan yapmak
Arkadaş

4

Ailenin ev işlerine yardım beklentisi
Proje ödevi
Hedef belirlemek
Kardeş

5

Kararsızlık
Yazılı sınavlar
Yapılacak işleri önem sırasına koymak
Abi

6

Ertelemek
Dil öğrenmek
Günlük hedefler belirlemek
Abla

3. HAFTA

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMAN VE BAŞARI YOLCULUĞU

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanı etkili kullanmanın akademik gelişimine katkısını açıklar / 3. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none">1. Her öğrenci için 1 tane balon (karton bardak ya da küçük kâğıtlar)2. Her grup için 1 tane A3 kâğıdı veya beyaz ince fon kartonu3. Her grup için kuru boya veya keçeli kalemler4. Çalışma Yaprığı-1: Plan hazırlama açıklama kâğıtları
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none">1. Balonlar öğrencileri gruplara ayıracak şekilde sınıf mevcuduna göre kaç grup varsa o kadar farklı renkte olmalıdır. Örneğin 30 kişilik bir sınıf 6'şarlı 5 gruba bölünür. 5 farklı renkte her renkten 6'şar balon olmalıdır.2. Çalışma Yaprığı-1: Plan Hazırlama Açıklama Kâğıtları önceden çıktı alıp kesilerek hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none">1. Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır; "Bugün sizlerle zamanı etkili kullanarak çalışmanın sınav başarınıza etkisi üzerine paylaşımlarda bulunacağız."2. Öğrencilere birer adet balon dağıtılır ve balonları şişirmeleri istenir.3. Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır; "Şimdi sizlerle balonu fırlat oyunu oynayacağız. Balonlarınızla alanın (sınıf veya bahçe) olabildiğince boş kısımlarına gelmenizi istiyorum. Birbirinizden çok uzaklaşmayın. Başla dediğimde balonları havaya fırlatacaksınız ve artık tüm balonlar hepinizin sorumluluğunda olacak. Amaç balonları havada tutmak. Balonlar havaya atıldıktan sonra vurarak havada tutmalısınız. Tüm balonlara vurabilirsiniz. Ben de bu sırada süre tutacağım. İlk balon yere düştüğünde oyun biter."4. İlk balon düştüğünde öğrencilere "Balonları daha uzun süre havada tutmak için neler yapabilirsiniz? 2 dakika içerisinde aranızda kararlar alın." denir ve öğrenciler kararlarını aldıktan sonra oyun yeniden başlatılır.5. Süre artarsa öğrenciler tebrik edilir. Her öğrencinin bir balon alması istenir. Balonların renklerine göre öğrencilerin gruplara ayrılması söylenir.6. Öğrenciler gruplarına ayrıldıktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki sorular sorulur:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Oyunda neleri fark ettiniz?
- Oyun sırasında sizi zorlayan durumlar var mıydı? Bunlar nelerdi?
- Oyunu sürede tamamladınız. Hangi kararları aldığınızda oyunu daha etkili ve verimli bir şekilde tamamladınız?
- Bu oyun ile zaman/süre ve ders çalışma arasında nasıl bir bağlantı kurabilirsiniz?

7. Paylaşımlar tamamlandıktan sonra öğrencilerle aşağıdaki bilgi paylaşılır:

"Sınavlara ve derslere çalışırken zamanı ne kadar etkili ve verimli kullanırsanız sınav başarınız da o kadar artacaktır."

8. Her bir gruba bir adet A3 kâğıdı, boya kalemleri ve Çalışma Yaprığı -1: Plan Hazırlama Açıklama Kâğıtları dağıtılarak aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır:

"Grubunuzla, zamanı verimli kullanarak sınavlara ve derslere çalışmanızın başarı durumunuzun nasıl etkileyeceğini düşünüp size verilen açıklama kâğıdına göre 15 dakika içinde grubunuzla bir çalışma planı hazırlamanızı istiyorum."

9. Çalışma planları tamamlanınca gruplar sırayla tahtaya çıkarılır ve sunum yapmaları istenir. Her gruba 2 dakika süre verilir.

10. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

"Bu derste sizlerle paylaştıklarımızı düşünün. Aslında zamanı etkili kullanmanın başarıya etkisi üzerine zaman ve sınav başarı yolculuğuna çıktık sizinle. "Zaman ve Sınav Başarı Yolculuğu" size sınavlara ve derslere çalışırken zamanı ne kadar etkili ve verimli kullanırsanız sınav başarınızın da o kadar artacağını gösteriyor."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gruplar tarafından hazırlanan çalışma planları sunumlar sonrasında sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden panoya asılan çalışma planlarından kendilerine uygun olanı bir hafta boyunca denemeleri istenir.
3. Öğrencilerden bu etkinliği düşünerek bir günlük yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Balon oyunu için okul veya sınıf şartlarınız uygun değilse alternatif olarak renk arkadaşlığı ile merak uyandırma bölümünü gerçekleştirebilirsiniz.
2. Renk Arkadaşlığı Oyunu Yönergesi

Uygulayıcı öğrencilerin ayağa kalkmalarını ve sınıfın olabildiğince boş alanlarına geçmeleri istenir.

1. *"Şimdi sizlerle "Renk Arkadaşlığı" oyunu oynayacağız. Sizlere birazdan bardaklar dağıtacağım. Her bardağın altında bir renk ismi yazılı. Oyun başlayana kadar renginizi kimseye söylemeyeceksiniz. Oyun başlasın dediğimde her biriniz sizinle aynı renk ismi yazılı bardakları olan arkadaşlarınızı bulup kol kola gireceksiniz ve bardaklarınızı iç içe koyacaksınız Ben de bu sırada süre tutacağım. Tüm gruplar tamamlandığında süreyi durduracağım."*
2. Uygulayıcı hazırlamış olduğu bardakları öğrencilere karışık olarak dağıtır. Beklemeden *"Oyun başlasın."* der. Gruplar tamamlandığında süre durdurulur. Her grubun bardakları kontrol edilir.
3. *"Gruplarınızı daha kısa sürede tamamlamak için neler yapabilirsiniz? 2 dakika içerisinde aranızda kararlar alın."* denilir.

Uygulayıcıya Not:

4. Bardaklar bu sürede toplanır ve karıştırılır. Kararlar alındıktan sonra bardaklar öğrencilere yeniden dağıtılır.
5. Oyun yeniden başlatılır. Süre azalırsa öğrenciler tebrik edilir. Azalmazsa tekrar bir deneme yapılabilir. Renk gruplarına göre öğrenciler kümelere gönderilir. (Kâğıt bardak yerine küçük kâğıtlar da kullanılabilir.) (10 dakika)

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı 1'e görseller ya da şekiller eklenerek materyal uyarlanabilir.
3. Farklı şekillerde oluşturulmuş örnek çalışma planları gösterilerek etkinlik daha somut hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Onur ERDÖNMEZ

PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞITLARI

1. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Çalışırken dikkatinizi dağıtan şeylerden kurtulmanız gerekir. Mesela bütün cihazları kapatabilirsiniz. (Televizyon, bilgisayar, cep telefonu)” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinize konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

2. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Dikkatiniz belirli bir zaman sonra azalır. Bu nedenle çalışmalarınızda aralar vermeniz gerekir. Örneğin 40 dakika çalıştıysanız 15 dakika ara verebilirsiniz.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinize konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

3. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Uzun ve zor konuları parça parça çalışmak işinizi kolaylaştırır. Parçaları çalıştıktan sonra tekrar çalışmalarını yapabilirsiniz.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinize konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

4. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Çalışırken not tutarsanız hem daha kolay öğrenir hem de öğrendiklerinizi daha uzun süre aklınızda tutabilirsiniz. Ayrıca daha sonraki zamanlarda tekrar çalışacağınız notlarınız olur.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinize konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

5. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Kendinizi ödüllendirin. Çalışma sonrasında kendinizi ödüllendirmek sizi iyi hissettirir. Bu nedenle ödül önemlidir.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinize konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

4. HAFTA

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

TARAFINI SEÇ

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Eğitsel çabanın akademik hedeflere ulaşmadaki etkisini değerlendirir. / 4.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none">1. Çalışma Yaprağı-12. Çalışma Yaprağı-2: A4 kâğıtları3. Etkinlik Bilgi Notu-14. Kalem5. Silgi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none">1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görseller, A3 boyutunda hazırlanır.2. A3 boyutunda hazırlanan görseller etkinlik başlamadan hemen önce bütün öğrencilerin görebileceği şekilde sınıfın üç farklı köşesine asılır.3. Çalışma Yaprağı-2, oluşturulacak grup sayısınca etkinlik öncesinde çoğaltılır.4. Sınıf oturma düzeni etkinlik sürecini kolaylaştırmak için 3 ayrı küme biçiminde ve sınıf ortamında hareket edilebilecek boş alanlar bırakarak uygun şekilde ayarlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none">1. Etkinliğin amacının, eğitsel çabanın akademik hedeflere ulaşmadaki etkisini değerlendirmek olduğu açıklanır.2. Öğrencilerin ilgili kavramlara dair ortak bir anlayış kazanması amacıyla öğrencilere eğitsel çaba ve akademik hedef ile ilgili kısa bir açıklama yapılır.3. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: “Şimdi hepinizden ayağa kalkarak sınıf içerisinde sessiz bir biçimde ve sınıfın farklı köşelerinde yer alan görselleri inceleyerek 1 dakika boyunca dolaşmanızı istiyorum.”4. Öğrenciler sınıf içerisinde dolaşırken, sınıfın farklı köşelerinde yer alan görseller işaret edilir ve öğrencilere aşağıdaki soru yöneltilir:<ul style="list-style-type: none">• Sizce, akademik hedeflere ulaşmada eğitsel çaba/ azim, yetenek, zekâ kavramlarından (çaba harcamak, yetenekli olmak veya zeki olmak) hangisi daha önemlidir?5. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda hangisini düşünüyorlarsa o

Süreç (Uygulama Basamakları):

görselin bulunduğu köşede kümelenmeleri istenir.

6. Her öğrenci verdiği cevap doğrultusunda "Azimli Arılar Grubu", "Yetenekli Çıtalar Grubu" "Zeki Kargalar Grubu" olarak adlandırılan gruplardan birisine dâhil olur ve ilgili gruplar için belirlenen oturma kümesinde yerini alır.
7. Her grubun kendi içerisinde bir sözcü seçmesi istenir.
8. Gruplardan, akademik hedeflere ulaşmada daha etkili olduğunu düşündükleri kavramın hedeflere etkisi ile ilgili diğer grupları ikna edici bir konuşma hazırlamaları istenir.
9. Gruplara Çalışma Yaprağı-2: A4 kâğıtları dağıtılır.
10. Seçilen sözcü grup içindeki konuşmaları yazar veya konuşma sırasında yardım almak amacıyla küçük notlar alır.
11. Verilen süre sonunda her grupta belirlenen birer temsilci, grup görüşünü büyük gruba sunar ve gerekli paylaşımlar sağlanır.
12. Grup içi ve gruplar arası yapılan paylaşımlar doğrultusunda, öğrencilere aşağıdaki soru tekrar yöneltilir:
 - Akademik hedeflere ulaşmada eğitsel çaba/ azim, yetenek, zekâ kavramlarından (çaba harcamak, yetenekli olmak veya zeki olmak) hangisi daha önemlidir?
13. Bu paylaşımlar sonucunda uygun gördükleri cevabın bulunduğu görselin altına geçmeleri istenir. (Öğrencilere, isterlerse en başta verdikleri cevabın olduğu görselin altında yer alabilecekleri veya yapılan paylaşımlar sonucunda fikirlerinde değişiklik olduysa şu an verdikleri karara uygun görselin altına geçebilecekleri belirtilir.)
14. Süreç, aşağıdaki tartışma soruları ile sürdürülür:
 - Süreç başında verdiğiniz kararı değiştirmenizde ya da sürdürmenizde etkili olan şey ne idi?
 - Bu etkinlikte neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
 - Bugünkü süreci düşündüğünüzde daha önce hedeflerinize ulaşmada en önemli gördüğünüz şey ile bugün ele alınan durumlar arasında benzerlikler var mı?
 - Hedeflerinizi gerçekleştirmede yoğun çaba göstererek başarıya ulaştığınız yaşantılarınız oldu mu?
 - Akademik hedeflerinize ulaşmak için bundan sonra neler yapmayı düşünüyorsunuz?
15. Tartışma soruları cevaplandırıldıktan sonra süreç aşağıdaki yönerge ile sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler Albert Einstein'ın "Dehanın 10'da 1'i yetenek 10'da 9'u da çalışmaktır." sözü bugün konuştuğumuzda da gördüğümüz gibi akademik hedeflerimize ulaşma yolunda birden çok faktör önemli olsa da öne çıkanın çaba göstermek, azimli ve kararlı olmak olduğunu bizlere bir kez daha göstermektedir.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, günlük yaşamlarında zorluklar karşısında pes etmeyerek çaba harcayan ve hedeflerine ulaşmış ünlü kişileri araştırmaları istenebilir ve buldukları bilgileri sınıf veya okul panosunda paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görsellerin renkli baskı/çıktı ile hazırlanması önemlidir. Bu imkân yoksa görseller projeksiyondan sırası ile renkli olarak yansıtılabilir.
2. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda gruplara dağılımı sağlanırken bir cevap üzerinde yoğunlaşma görülürse o an hızlı bir şekilde organize olarak o cevap için iki ayrı grup yapmak düşünülebilir. (örneğin; akademik hedeflere ulaşmada zekâ daha önemlidir diyen öğrenci sayısı 16 kişi olursa bu grup iki ayrı grup olarak yapılandırılabilir.)
3. Etkinlik bilgi notu etkinlik öncesinde okunmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı 1’de yer alan görseller daha büyük boyutlarda basılarak ve kontrast renkte zemine yapıştırılarak materyalde uyarılama yapılabilir.
2. Sorular ve yönergeler basitleştirilerek sınıf içi etkileşim sürecine öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Öğretmen grupların çalışmalarına katılarak onları destekleyebilir.

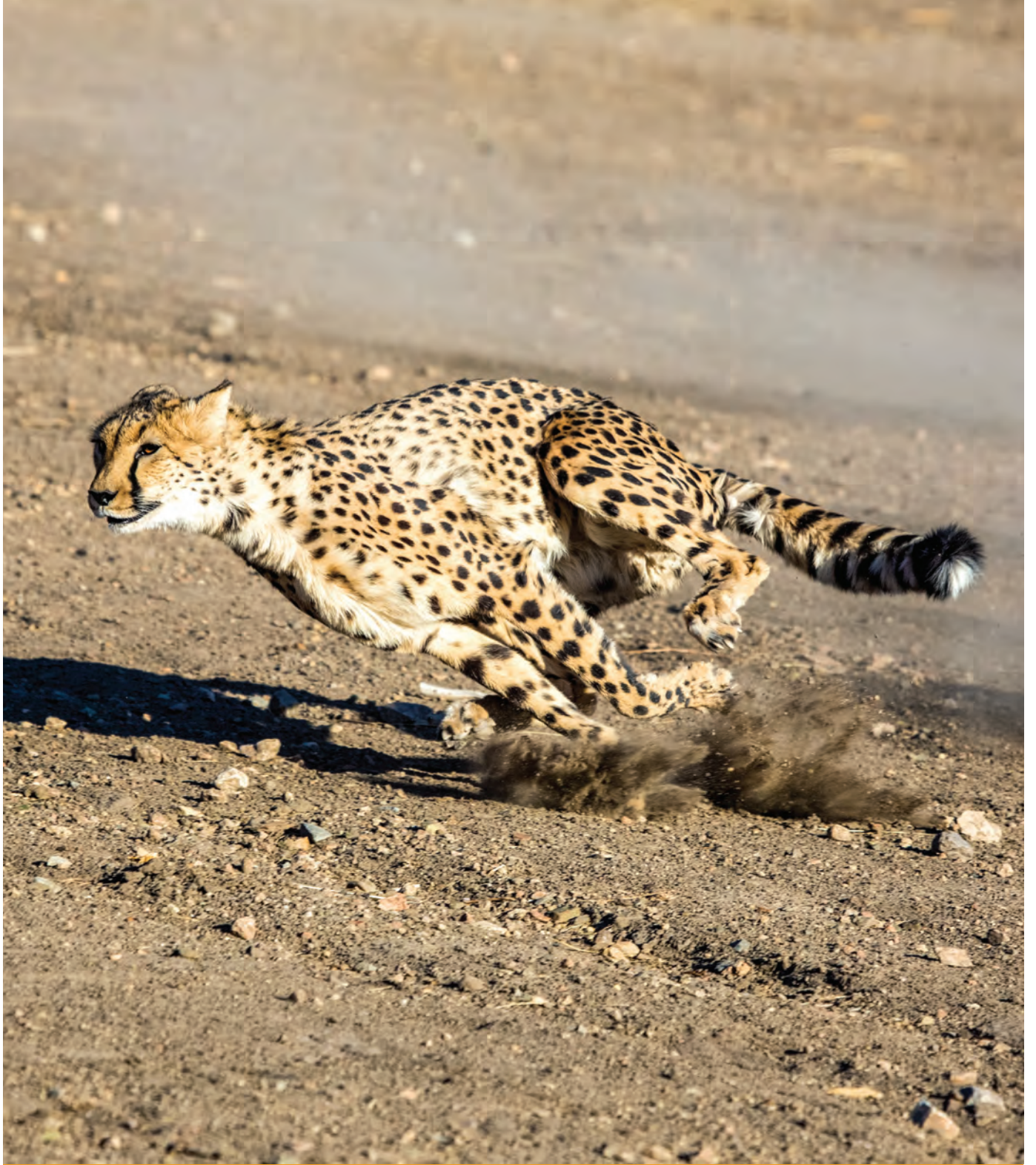
Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKOĞLU MUTLU

Çalışma Yapağı 1

ARI → ÇABA/AZİM

ÇİTA → YETENEK(HIZ)

KARGA → ZEKÂ

Çalışma Yapağı 2

Grubun Adı :

Gruptaki Öğrencilerin Adı-Soyadı :

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çaba: Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç, zorlu, sürekli çalışma, gayret, ceht, efor

Çaba Harcamak: Bir işi yapabilmek için elinden geleni yapmak.

- Değerli uygulayıcı, yukarıda Türk Dil Kurumunca yapılan tanımlar görülmektedir. Bu tanımları dikkate alarak ve bağlantı kurarak; eğitsel çaba için de öğrencilere; eğitsel konularda bir hedefi gerçekleştirmek için ortaya koyduğumuz güç, sürekli çalışma, gayretli olma durumu, eğitsel konularda gerçekleştirmemiz gereken bir şey karşısında elimizden geleni yapmak kast edilmektedir, şeklinde bir açıklama yapılabilir.

Hedef: 1. Yapılması tasarlanan iş, amaç.
2. Varılacak yer, ulaşılabilecek son nokta.

- Yine yukarıda belirtilen Türk Dil Kurumu tanımları dikkate alınarak öğrencilere; akademik hedeften kastedilenin bireyin, eğitimsel yaşantılarla ilgili gerçekleştirmeyi hedefledikleri şeylerin kastedildiği açıklanabilir.

Yararlanılan Kaynak: <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 23.05.2020)

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMANINDA TAMAMLA

Gelişim Alanı

Akademik

Yeterlik Alanı

Eğitsel Planlama ve Başarı

Kazanım/Hafta

Akademik çalışmalarını zamanında bitirmede kararlı olur. / 5. Hafta

Sınıf Düzeyi

7.sınıf

Süre

40 dk (Bir ders saati)

Araç-Gereçler

1. Çalışma Yaprığı-1

Uygulayıcı İçin
Ön Hazırlık

1. Grup sayısı kadar Çalışma Yaprığı-1 önceden hazırlanır.

Süreç (Uygulama
Basamakları):

1. Öğrencilere akademik çalışmaları zamanında bitirmede kararlı olmak üzere paylaşımlarda bulunulacağı belirtilir.
2. Öğrencilerden 1 dakika içerisinde zamanı verimli kullanarak çalışabilecekleri 4-5 kişilik gruplar oluşturmaları istenir. Grup sayıları sınıf mevcuduna göre öğretmen tarafından düzenlenir.
3. Her gruba birer adet Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır.
4. Gruplardan, akademik çalışmalarını zamanında kararlı bir şekilde gerçekleştiren/gerçekleştiremeyen iki öğrencinin yaşayabileceği durumlar ile ilgili örnek olay yazmaları istenir.
5. Yazılan örnek olaylar grupların seçtiği grup sözcüleri tarafından okunur ve tartışılır.
6. Aşağıdaki sorular sorularak sınıfta etkileşim sağlanır.
 - Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız ders başarınız adına size neler kazandırır?
 - Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız günlük yaşamınızda hangi kolaylıkları sağlar?
 - Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle olan ilişkilerinizde hangi kolaylıkları sağlar?
 - Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız aileniz ile ilişkinizi nasıl etkiler?
7. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Akademik çalışmalarınızı kararlı bir şekilde zamanında bitirmeniz çok önemlidir. Bunun sonucunda ders başarınız, öğretmenleriniz, birlikte akademik çalışmalar yaptığınız arkadaşlarınız ayrıca aileleriniz ile ilişkileriniz olumlu yönde etkilenecektir. Bu nedenle akademik çalışmalarımızı zamanında kararlı bir şekilde tamamlamak gerekir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Örnek olaylar sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden bir hafta boyunca zamanında ve kararlı bir şekilde tamamladıkları tüm akademik çalışmalarını bir çizelge hazırlayarak bu çizelgeye not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Örnek olay yazımında gruplarla iş birliği içerisinde olunmalıdır.
2. Öğrenciler grup oluştururken herhangi bir gruba katılamayan öğrenci olması durumunda uygulayıcı sürece dahil olarak ilgili öğrencinin gruba katılmasını sağlar.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek sınıf içi etkileşim sürecine öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Grupların sadece sözel ifade ile değil, rol oynama ve resim çizme gibi farklı şekillerde de tepki vermeleri için fırsatlar oluşturulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Onur ERDÖNMEZ

Çalışma Yaprığı 1

Akademik Çalışmalarını Zamanında Kararlı Şekilde Gerçekleştiren Öğrenci

Akademik Çalışmalarını Zamanında Kararlı Şekilde Gerçekleştiremeyen Öğrenci

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİMİ DE YETENEĞİMİ DE TANIYORUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yapabildiği ve hoşlandığı etkinliklere dayalı olarak ilgi ve yeteneklerine örnekler verir. / 6.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yapağı-1 2. Öğrenci sayısında iki farklı renkte post-it (yönergede turuncu ve mavi şeklinde belirtilmiştir). 3. İki farklı renkte fon kartonu.
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı için en kolay bulunabilen iki renkte post-it etkinlik öncesinde temin edilir. 2. Etkinlik öncesinde iki farklı renkteki fon kartonlarından birisine "Hoşlandıklarım/İlgilerim", bir diğerine "Yapabildiklerim/Yeteneklerim" şeklinde başlıklar yazılarak tahtaya öğrencilerin görebileceği ve uzanabileceği yükseklikte yan yana asılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrencilerin yapabildikleri ve hoşlandıkları etkinliklere dayalı olarak ilgi ve yeteneklerine örnekler vermek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yapağı-1 tahtaya yansıtılır ve oradaki hikâye sınıfa okunur. 3. Sonra, öğrencilere: "Sevgili öğrenciler, bu hikâyede sizin en çok dikkatinizi çeken şeyler neler oldu?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerin verdikleri cevaplar tartışılır. 4. Tartışma kısaca özetlenir ve vurguyu tekrar ilgi ve yeteneklere getirmek için aşağıdaki açıklamalar yapılır: <p>"Sizin çoğunuzun da dikkatini çektiği gibi ilgilerimiz yaparken hoşlandığımız etkinlikleri yansıtırken; yeteneklerimiz ise kolayca ya da çok zorlanmadan yapabildiğimiz ve üstesinden gelebildiğimiz etkinlikleri yansıtmaktadır. İlgilerimiz ve yeteneklerimiz genellikle birbirleriyle ilişkilidirler. O halde şimdi siz de kendi hayatınızı düşünün ve yapmaktan hoşlandığınız etkinliklere dayanarak ilgilerinize örnekler verin. Zorlanmadan yapabildiğiniz ve üstesinden gelebildiğiniz etkinliklerinize dayanarak yeteneklerinize örnekler veriniz. Bunun için sizlere iki farklı renkte post-it vereceğim. Post-itlerden turuncu olana ilgi örneklerinizi, mavi olana da yetenek örneklerinizi yazabilirsiniz. Bunun için 5</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

dakika süreniz var. Yazmayı bitirdikten sonra hazır olan kişi, tahtada görmüş olduğunuz kartonlardan ilgi kartonuna ilgi örneklerini, yetenek kartonuna da yetenek örneklerini asarak paylaşımda bulunabilir."

5. Yukardaki açıklamadan sonra, öğrencilere iki farklı renkte olan post-it'lerden birer adet dağıtılır ve post-it'i alan öğrencinin yazmaya başlayabileceği söylenir.
6. Yazma süreci başladıktan beş dakika sonra öğrenciler cesaretlendirilerek ve gönüllü öğrencilerden başlanarak yazdıkları örnekleri sınıf tahtası önünde paylaşımları istenir.
7. Öğrencilerin kendi hayatlarından örnekler vererek yaptıkları paylaşımlarından sonra süreç tartışma soruları sorularak sürdürülür.
 - Hoşlandığınız etkinliklere dayanarak ilgilerinize örnekleri nasıl bulduğunuzu anlatır mısınız?
 - Yapabildiğiniz ve/veya üstesinden gelebildiğiniz faaliyetlere dayanarak yeteneklerinize örnekleri nasıl bulduğunuzu anlatır mısınız?
8. Yapılan paylaşımlar sonrasında uygulayıcı tarafından, etkinlik: *"Sevgili öğrenciler, bugün hepiniz kendi hayatınızdan yaptığınız etkinliklere dayanarak ilgi ve yeteneklerinize örnekler verdiniz ve bunları sınıfta paylaştınız. Bu etkinlik sürecinden sonra da ilgi ve yeteneklerinizin farkında olmaya devam etmeniz önemlidir."* cümleleriyle sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden hoşlandıkları faaliyetleri ve yapabildikleri faaliyetleri bulmaya devam etmeleri, bunları ilgi ve yetenekleri ile eşleştirmeleri istenebilir. Bu yaptıkları çalışmayı muhafaza etmeleri ve sonraki rehberlik saatlerinde bunları kullanacakları etkinlikler yapılacağı da söylenerek hem etkinliğin değerlendirilmesi hem de öğrencilerin sonraki etkinliğe hazırlanmaları da sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'i tahtaya yansıtma olanağı yoksa yüksek sesle okunabilir.
2. Etkinlik esnasında ilgi ve yetenekleri hakkında konuşma-yan öğrenci veya öğrenciler olursa, bireysel olarak cesaretlendirilmeye ya da o öğrenciyle ilgili bilinen güçlü bir yön, olumlu bir özellik varsa onu ifade ederek kendisini iyi hissetmesi sağlanmaya çalışılabilir.
3. Sınıfta Çalışma Yaprağı-1'de yer alan isimlere sahip öğrenciler varsa bu isimler sınıfta olmayan isimlerle değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Öğrencinin yaşantısı olan bir olay üzerinden ilgi ve yeteneklerini fark etmesi sağlanarak etkinlik çeşitlendirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKÖĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

Artık 7. Sınıf olmuştuk. Okulun ilk günüydü ve herkes birbirine olan özlemini dile getiriyor, tatilde neler yaptığından bahsediyordu. Ben de yaz tatilinde dayımla bol bol vakit geçirdiğimden ve onun sayesinde kendimle ilgili farkına vardığım birçok şey olduğundan söz ettim. Arkadaşlarım, neleri fark ettiğimi sorunca dayımla aramızda geçen şu konuşmayı onlara anlattım:

İpek: Dayıcım, seninle vakit geçirmek çok güzel. Özellikle teknoloji ile ilgili konularda çok fazla bilgiye sahipsin ve tabletimde yaşadığım sorunları hemen halledebiliyorsun. Ben de senin gibi bilgili ve yetenekli olabilir miyim acaba?

Ufuk: Elbette olabilirsin, belki de daha iyi şeyler yapabilirsin.

İpek: Ama ben ne yapmak istediğimi, neler yapabildiğimi ya da nelerden hoşlandığımı bile tam olarak bilmiyorum ki...

Ufuk: (Bunun üzerine Ufuk, tam da yeğeni ile aynı yaşta olduğu 10 yıl öncesini hatırlamıştır.) Ben de senin gibi 12 yaşındayken ülkemizde ve hatta dünyanın birçok ülkesinde bir salgın başlamıştı. Bunun üzerine okullar kapatıldı ve uzaktan eğitim dedikleri bir süreç başladı. İlk başta bu durumu bir tatil gibi algılamış ve çok sevinmişim. Ancak bir süre sonra, durumun hiç de tatil gibi olmadığını fark ettim. O esnada öğretmenlerimin, sağlık çalışanlarının, kargo elemanlarının ne kadar da çabaladığı dikkatimi çekti ve ben de kendi kendime dedim ki benim de bir şeyler yapmam gerekiyor. Ama ne yapabiliyordum ki? Sonra bununla ilgili çok düşündüm. Teknolojiyi seviyordum ve kod yazmaya çalışmak çok hoşuma gidiyordu kendi kendime izlediğim bazı videolarla kodlar yazmayı öğrenmeye başlamıştım ve kod yazmaya başlarken zamanın nasıl geçtiğinin bile farkına varmıyordum. Hatta bazı günler, annem; "yeter artık" diye söylenir olmuştu, ama ben öylesine hoşlanıyordum ki bunu yapmaktan, bırakmak istemiyordum. Derken, bir sonraki yıl tekrar yüz yüze eğitime geçtiğimizde okul psikolojik danışmanımız/rehber öğretmenimiz bizimle sohbet etmişti ve evde geçirdiğimiz süreçte neler yaptığımızı sormuştu. Bunun üzerine sıra bana geldiğinde, kod yazmaktan çok hoşlandığımı fark ettiğimi ve bu konuda kendimi geliştirmeye çalıştığımı söyledim. Ayrıca, bunu yaparken vaktin nasıl geçtiğini bile fark etmediğimi ve ne olursa olsun bunu yapabilmek için zaman oluşturmaya çalıştığımı söyledim. Bunun üzerine öğretmenimiz; "Hoşlandığın şeyi fark etmeye ve zamanı verimli geçirmeye çalışman çok güzel Ufuk." diyerek aslında bu durumun benim ilgi alanlarımdan birisi gibi gözüktüğünü söyledi. Bir etkinliği yapmaktan zevk alma, onu yapmaktan hoşlanma ve o etkinliği yaparken zamanın nasıl geçtiğini anlayamama ya da her zaman o tür etkinlikler için zaman ayırmaya çalışmanın ilgilerimizi ifade ettiğini belirtti. İşte o günden sonra ilgi ve yeteneklerimin neler olduğunu bulmaya daha çok odaklandım.

İpek: Peki dayı, ben de artık hoşlandığım faaliyetleri ve yapabildiğim faaliyetleri daha dikkatle takip edeceğim. Belki ilgi ve yeteneklerimi daha kolay keşfederim.

İpek konuşmayı anlattıktan sonra arkadaşlarına şu şekilde bir açıklama yapar. İşte bu konuşma ile birlikte ilgi alanlarımı ve yetenekli olduğum şeyleri anlamak için hoşlandığım ve yapabildiğim faaliyetlerin çok önemli olduğunu düşündüm. Hatta bazı ilgi ve yeteneklerimi buldum bile.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİ HOBİ TABUSU

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgi ve hobilerini ayırt eder. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Kronometre 5. Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik süreci ve oyun kuralları gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprığı-2 sınıf mevcudu kadar kart olacak şekilde çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprığı-1 ve 2 kesilip hazırlanır. 4. Etkinlik Bilgi Notu önceden gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır: <i>"Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinliğimizin amacı ilgi ve hobilerinizi tanıyarak ayırt etmenize yardımcı olmaktır."</i> 2. İlgi ve hobi kavramları Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanılarak öğrencilere açıklanır. <i>"İlgi, belli etkinliklere isteyerek yönelme, zor şartlar altında bile gerçekleştirmeye istekli olma, bizim kontrolümüzde olan iç uyarıcıdır (Kuzgun, 2011). Soyut ve geneldir. Hobi ise müsait vakitlerde severek, eğlenerek becerileri geliştirmeye yönelik yapılan uğraşlardır. Somut ve özeldir."</i> 3. Çalışma Yaprığı-1'deki sayılar kesilip her öğrenciye bir tane seçtirilip aynı sayıyı seçen öğrenciler aynı grupta yer almak üzere 8 grup oluşturulur. 4. Her bir öğrenciye birer adet A4 kâğıdı dağıtılır ve her bir öğrencinin ilgi ve hobilerini listelemeleri istenir. Grup üyelerinin ilgi ve hobilerin gruplandırılmasında birbirine yardımcı olmaları söylenir. 5. Her öğrenciye Çalışma Yaprığı-2'den kesilerek oluşturulan küçük kartlar dağıtılır. Öğrencilerden kendi listelerine yazdıkları ilgi ve hobilerinden birini

Süreç (Uygulama Basamakları):

onlara dağıtılan bu küçük kartların başına yazmaları, alt kısmına ise bununla ilişkili olan 3 yasak kelime belirleyerek oyun kartı hazırlamaları istenir.

6. Aşağıdaki oyun kuralları uygulayıcı tarafından okunur ve yazılan kartlar toplanıp karıştırılarak bir deste oluşturulur.

Oyun Kuralları

- Her anlatıcıya bir dakika süre verilir.
- Grup kelime bildikçe süre devam ediyorsa diğer kartlardan anlatmaya devam eder.
- Anlatıcı anlatamayacağı bir kartı 'pas' diyerek geçebilir.
- Pas geçen kartlar desteden ayrı bir yere konur.
- Anlatıcı elle göstererek- işaret diliyle anlatmamalıdır.

7. Grupların kendi içlerinden seçtiği birer gönüllü anlatıcı tarafından kart destesinin içinden bir kart seçilip yasak kelimeleri kullanmadan kâğıtta yazan ilgiyi/hobiyi kendi grubuna anlatması söylenir. Anlatıcı seçtiği kartta ilgi kapsamına giren bir ifade yazıyorsa 'ilgi', hobi olan bir ifade yazıyorsa 'hobi' diyerek başlamalıdır. Grup üyeleri anlatıcının anlattığı ilgi veya hobiyi tahmin etmeye çalışır. Uygulayıcı tarafından yasak kelimelerin kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir.

8. Her grup temsilcisinin anlatımı tamamlandıktan sonra tartışma sorularına geçilir.

- İlgi ve hobilerinizi yazarken neler fark ettiniz?
- Bu etkinlikten sonra ilgi alanlarınızı ve hobilerinizi keşfetmek için neler yapmayı planlarsınız?

9. Sürece ilişkin yaşantılar uygulayıcı tarafından özetlenerek etkinlik sonlandırılır.

"Sevgili öğrenciler gerçekleştirdiğimiz etkinlikte ilgilerinizi ve hobilerinizi tanımaya zaman ayırdınız. İlgilerin ve hobilerin birbiriyle ilişkili ancak aynı şeyler olmadığının farkına vardınız. Hobileriniz ilgilerinizle ilişkili olabileceği gibi ilgilerinizden bağımsız da olabilir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonrası öğrencilerden ilgi ve hobilerine yönelik çeşitli oyun kartları hazırlayıp getirmeleri istenebilir. Böylece sınıfta oynanacak oyun kartları çeşitlendirilip ilgi ve hobilerine yönelik farkındalığın sürmesi sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprığı-1 ve etkinlik süreci 40 kişilik bir sınıf mevcuduna uygun olarak hazırlanmıştır. Uygulayıcı sınıf mevcuduna göre grup sayılarını ve Çalışma Yaprığı-1'i düzenlemelidir.
2. Oyuna katılmak istemeyen öğrenci olduğunda gönüllü olarak seçilen bir öğrenci anlatıcının anlattığı ve grupların doğru cevap verdiği ilgiyi/hobiyi tahtaya yazabilir.
3. Uygulayıcı süre tutmak veya yasak kelimelerin kontrolü için diğer gruplardan öğrenci görevlendirebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. İlgi ve hobi kavramları daha basit şekilde anlatılarak, benzer ve farklı yönleri karşılaştırılarak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
4. Bireysel gereksinimler doğrultusunda anlatma etkinliğinin içine model olma gibi süreçler eklenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

KAYNAK

*Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kuzgun (2011), ilgiyi "belli etkinliklere isteyerek yönelme, uygun olmayan koşullarda bile başka etkinliklere tercih etme, bu etkinlikleri yaparken yorulmadan coşku hissetme; sıkılmadan devam etmek isteme durumlarında varlığına hükmettiğimiz iç uyarıcı" olarak tanımlamıştır.

Çeşitli araştırmacılar tarafından belirlenen ilgi türleri şunlardır:

- Bilimsel
- Sosyal Hizmet
- İkona
- Güzel Sanatlar
- Mekanik
- Müzik
- Sosyal yardım
- Edebiyat
- Hesaplama
- Büro İşleri
- Açık Alan

Hobi, kişinin uygun vakitlerinde yapmaktan hoşlandığı eylemlerdir.

- Resim yapmak
- Doğa yürüyüşü
- Bitki bakımı
- Satranç oynamak
- Ahşap boyama
- Müzik aleti çalmak
- Bahçe işleri ile uğraşmak
- Şarkı söylemek
- Elektronik aletlerin nasıl çalıştığını incelemek

Oyun kartları için aşağıda örnek verilmiştir.

KAYNAK:

Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Çalışma Yaprığı 1

1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
6	6	6	6	6
7	7	7	7	7
8	8	8	8	8

Çalışma Yaprağı 2

<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>
<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>
<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>
<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>	<div><div></div><div><div></div><div></div><div></div></div></div>

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİN YILDIZIN

Gelişim Alanı	Kariyer Gelişim
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgi ve hobilerini ayırt eder./ 8. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprığı-1 3. Çalışma Yaprığı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprığı-1 ve Çalışma Yaprığı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının ilgi ve hobilerini ayırt etmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Arkadaşlar; yapılması sizin için gerekli ve zorunlu olmayan, severek yaptığınız, yaparken dinlendiğiniz, keyif aldığınız, oyalandığınız; uğraşlarınızı/hobilerinizi düşünerek Çalışma Yaprığı-1 'de yer alan yıldızın içerisine en çok hoşlandığınız iki tanesini yazmanızı istiyorum."</i> (Bu süreçte öğrencilerin hobi kavramını anlayabilmelerini sağlamak amacıyla uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanarak ilgi ve hobi kavramları ile ilgili öğrencilere örnekler verilebilir.) 3. Öğrencilere bu kez Çalışma Yaprığı-2 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprığı-2'de belirtilen ilgi türlerinden kendilerini düşünerek 5 alanın yanına yıldız koymaları istenir. 4. Öğrencilerin çalışma yapraklarını doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça ilgi ve hobiler tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> • İlgilerinizi seçerken ve hobilerinizi yazarken neler fark ettiniz? • İlgi ve hobileri ayırırken nelere dikkat ettiniz? • İlgi ve hobilerinizin benzer yönleri neler olabilir? • İlgi ve hobilerinizin farklı yönleri neler olabilir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Etkinlik süresince tartışılmalardan yola çıkarak bu paylaşımlardaki ortak noktaların neler olduğu sorulur ve öğrencilerin konuşanlarla ilgili düşüncelerini ifade etmeleri istenir.
7. İlgilerin ve hobilerin birbiriyle ilişkili ancak aynı şeyler olmadığı, ilgi ve hobilerini ayırt etmenin önemi vurgulanarak, ilgilerin ve hobilerin birbirinden etkilenebilir olduğu belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin okul içerisinde farklı ilgi ve hobilerine yönelik olarak gönüllü öğrenciler ile çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1, boş bir kâğıda öğrencilerin yıldız çizmesi sağlanarak oluşturulabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılarak ya da tahtaya yazılarak öğrencilerin kendi ilgi alanlarını yazmaları sağlanarak oluşturulabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma yaprakları ile çalışılırken öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
4. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

İlgi, herhangi bir zorlama altında olmadan ya da bir ödül beklemeden kendiliğinden bazı çalışmalar yapıyor ve bundan doyum sağlıyorsa, bu kişinin o tür çalışmalara karşı ilgisi olduğu söylenilebilir (Kuzgun,2011).

Bazı kişiler; arkadaş edinmek, çevrelerinde tanınmak için çeşitli faaliyetlerde bulunabilirler. Ancak, bu gerçek ilgiyi yansıtmayabilir ve bu tür eğilimler genellikle geçicidirler.

Örneğin, müzikle ilgilenen her bireyin müziğe ilgisi olduğu söylenemez, boş vakitlerinde bir müzik aleti çalmaya çalışan, kısıtlı parasını ve zamanını müzik aletleri vb. almaya ve konserlere gitmeye ayıran bir kişinin müziğe ilgisi olduğu söylenebilir.

Çeşitli araştırmacılar tarafından belirlenen ilgi alanları şunlardır:

- *Temel Bilim:* Fizik, kimya, biyoloji gibi bilimlerin konusunu oluşturan doğal olayları incelemek, matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır.
- *Sosyal Bilim:* Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır.
- *Canlı Varlık:* Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma gibi davranışları içerir.
- *Mekanik:* Çeşitli alet ve makineler yapma, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanmaktır.
- *İkna:* Başkalarına düşünceleri aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır.
- *Ticaret:* Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ilgi alanıdır.
- *İş Ayrıntıları:* Bu ilgi daha çok ayrıntılar üzerinde çalışmaktan hoşlanma olarak ifade edilebilir. İş ayrıntıları ilgi alanı, her işi günü gününe yapma, bir yazıyı ya da hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösterir.
- *Edebiyat:* Her türlü edebi eserleri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini bulan ilgi alanıdır.
- *Güzel Sanatlar:* Bu ilgi alanı daha çok resim, heykel gibi plastik sanatlar ve el sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymak gibi davranışlarda ifadesini bulur.
- *Müzik:* Bir müzik aleti çalma, müzik dinleme ve beste yapma gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgidir.
- *Sosyal Yardım:* Hasta, yoksul ve yetersizliğe sahip insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur.

Hobi ise; yapılması gerekli ve zorunlu olmayan, sevecek yapılan, yaparken dinlenen, keyif alınan, oyalanılan, kişinin uygun vakitlerinde yapmaktan hoşlandığı eylemlerdir. Örneğin;

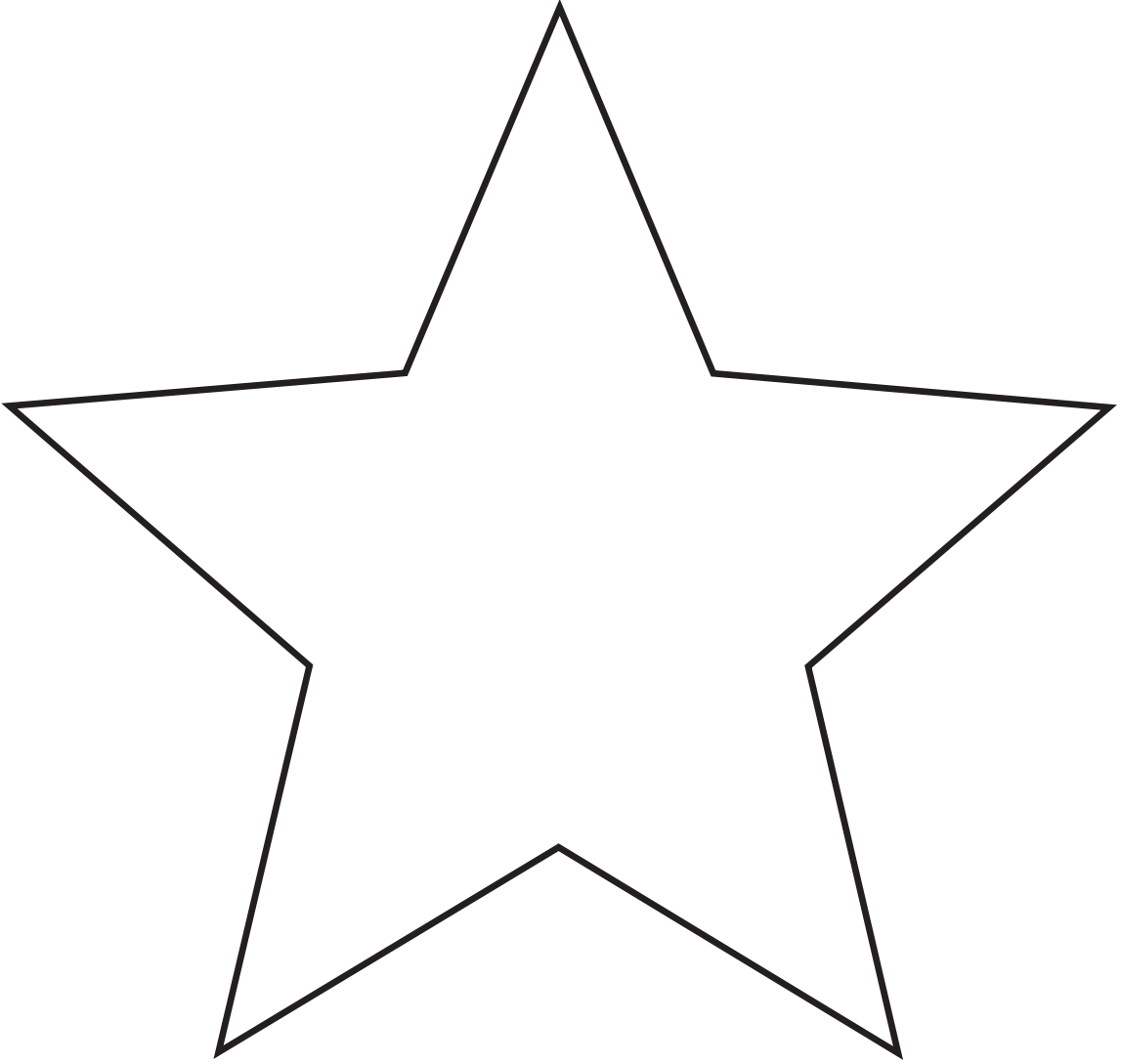
- Koleksiyon yapmak
- Resim yapmak
- Fotoğraf çekmek
- Doğa yürüyüşü
- Gönüllü olarak çalışmak (yardım kuruluşlarına, toplum hizmetlerine katılmak gibi)
- Bitki bakımı
- Kod yazmak
- Satranç oynamak
- Enstrüman çalmak
- Bahçe işleri ile uğraşmak
- Şarkı söylemek
- Origami yapmak vb.

KAYNAK

*Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Çalışma Yaprğı 1

Aşağıya; yapılması sizin için gerekli ve zorunlu olmayan, severek yaptığınız, yaparken dinlendiğiniz, keyif aldığınız, oyalandığınız uğraşlarınızı/hobilerinizi (en çok hoşlandığınız iki tanesini) yıldızın içersine yazınız.

Çalışma Yapağı 2

Aşağıda bazı ilgi türleri verilmiştir. Bu ilgi türlerinden ilgi duyduğunuz 5 alanın yanına yıldız koyarak belirtiniz.

- Açık Hava
- Büro İşleri
- Güzel Sanatlar (Resim, karikatür, grafik)
- İkna
- İş Ayrıntıları
- Mekanik
- Müzik
- Sosyal Yardım
- Spor
- Tiyatro
- Dil
- Edebiyat
- Hayvan Bilimleri

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

DURUMLAR DEĞİŞİK

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Akademik çalışmaları ile ilgili değişen durumlara uygun davranışlar sergiler. / 9. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Torba/Kutu 3. Renkli kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de verilen kartların çıktısı alınıp kesilerek ya da renkli kâğıtlara yazılarak hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kartlardaki her bir renk için sınıf mevcudunun beşte biri sayında ve ilgili kartla aynı renkte olacak şekilde kâğıtlar hazırlanır ve bir torba ya da kutuya atılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilerden akademik çalışmaları sırasında yaşadıkları değişen durumlara ilişkin örnekler vermeleri istenerek bu hafta bu konuya ilişkin bir etkinlik yapılacağı belirtilir. Uygulayıcı tarafından önceden hazırlanmış kutuda çeşitli renkte kâğıtlar olduğu belirtilerek her bir öğrenciden birer kâğıt çekmesi istenir. Aynı renge sahip kâğıtları çeken öğrencilerin bir araya gelerek grup olmaları istenir. Böylelikle öğrenciler 5 gruba ayrılır ve bir arada oturmaları sağlanır. Çalışma Yaprağı 1’de yer alan renkli durum kartları grupların rengine uygun olacak şekilde gruplara dağıtılır. Öğrencilerden kartta yer alan durumu okuyarak kendileri aynı durumu yaşıyor olsaydı neler yapacakları konusunda değerlendirmeleri ve grup arkadaşları ile alternatif çözüm yolları üretmek kartın arkasına not almaları istenir. Öğrencilere bu aşama için yaklaşık 10 dakika süre verilir. Verilen süre sonunda gruplardan birer sözcü belirleyerek değerlendirdikleri durumu ve buna ilişkin belirledikleri alternatif çözüm yollarını paylaşmaları istenir. Öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir. <ul style="list-style-type: none"> Değişen durumu yeniden değerlendirerek yeni bir planlama yaparken

Süreç (Uygulama Basamakları):

neleri göz önünde bulundurdunuz?

- Daha önce bu ve benzeri hangi değişen durumlarla karşılaştınız mı?
- Günlük yaşamınızda bunlara benzer değişen durumlarla karşılaştığınızda neler yapabilirsiniz?

8. Hedefe giden yolda değişen durumları yeniden değerlendirerek yeni şartlara uygun bir planlama yapabilmenin büyük önem taşıdığı vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerinden Çalışma Yaprağı kartlarında yer alan durumları aileleri ile paylaşımlarını, geçmişte buna benzer yaşantıları varsa beraber hatırlamaya çalışmalarını ve işlevsel bir biçimde süreci yeniden değerlendirerek planlayıp planlamadıkları üzerine bir değerlendirme yaparak sohbet etmeleri istenir.
2. Öğrencilerden bir ay boyunca varsa akademik olarak planladığı yönde gitmeyip değişkenlik gösteren durumları ve bu durumlara hangi alternatif çözüm yolları ürettiklerini not almaları istenir.
3. Öğrencilerden etkinlikle birlikte fark ettikleri yeni alternatif çözüm yollarından hangilerini günlük yaşamlarında uygulamaya koyabildiklerini gözlemleyip not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Değişen durumlara ilişkin anlayışlı olabilmek ve esnekliğin, yeniden planlayabilme becerisi ile akademik olarak verimliliğe katkılarını irdeleyebilmek için öğrencileri destekleyiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kartların puntosu büyütülebilir veya Braille ile yazılmış şekilde kartların bulunduğu bir kutu da hazırlanabilir.
2. Aynı renkteki kâğıtlara aynı kabartmalı semboller eklenerek (örneğin, tutkalla yapılmış yıldızlar vb.) kartların dokunsal olarak da gruplamaya izin vermesi sağlanabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ebru Çisem KARINCALI

Çalışma Yaprağı 1

Ahmet açık uçlu sorularla klasik bir biçimde olacağını düşünerek bir haftadır hazırlandığı Türkçe sınavının test olacağı bilgisini edinmiştir. Kompozisyon yazma gibi yazılı anlatım becerilerini içermeyecek bu sınav için son iki gün kalmıştır. Ahmet neler yapabilir?

Ayşe genellikle yazarak çalıştığı konuları daha iyi anlayan bir öğrencidir. Birkaç derse ilişkin yeni öğrendiği konuların aynı haftaya denk gelmesinden dolayı tüm konular için not çıkarabileceği bir zaman dilimi bulamamaktadır. Ayşe bu konuları nasıl çalışabilir?

Mehmet genellikle ev ortamında ders çalışan bir öğrencidir. Ailesinin yoğun çalışmasından dolayı bir hafta boyunca okul çıkışlarında herkesin bir arada ve sesli biçimde ders çalıştığı bir ortam olan etüte kalmak durumundadır. Mehmet etüt ortamında ders çalışabilmesi adına neler yapabilir?

Selin teslim tarihini iki hafta sonra olarak bildiği proje ödevinin üç gün sonra teslim edileceğini öğrenmiştir. Selin henüz üzerinde hiçbir çalışma yapmadığı proje ödevine ilişkin neler yapabilir?

Doruk sınav haftası öncesi eksiklerini tamamlamak adına her güne bir dersin tekrarını yapacağı şekilde haftalık bir planlama oluşturmuştur. Fakat akşam kuzeni geldiği için onunla vakit geçirmiş ve planlarına uyamamıştır. Doruk kayan planlamasına yönelik neler yapabilir?

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEREDE BU MESLEKLER?

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Mesleklerle ilgili bilgi kaynaklarına ulaşır. / 10. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2 3. Çalışma Yaprığı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-2 öğrenci sayısının 4'te 1'i kadar çoğaltılır. Uygulama öncesinde 4 parçaya ayrılır. Her öğrenciye 1 parça gelecek şekilde küçük kâğıtlar hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Sevgili öğrenciler, bu derste meslekler hakkında bilgi sahibi olma serüveninde yararlanacağımız kaynaklara nasıl ulaşabileceğimiz konusunda paylaşımlarda bulunacağız." yönergesi verilerek etkinliğin amacı açıklanır. 2. Uygulayıcının daha önce Çalışma Yaprığı 2'yi ayırarak hazırladığı küçük kâğıtlar öğrencilere dağıtılır. Öğrencilere kâğıdın üst kısmında yer alan bölüme isimlerini yazmaları söylenir. 3. Öğrencilere "Şimdi sizlerle Merve'nin hikâyesini paylaşacağım. Birazdan okuyacağım metni iyi dinlemenizi istiyorum." yönergesi verilerek, Çalışma Yaprığı-1'de yer alan örnek metin uygulayıcı tarafından sınıfta sesli bir şekilde okunur. 4. Öykü paylaşımı tamamlandıktan sonra tartışma soruları ile süreç yönlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sizce Merve'nin mesleklerle ilgili bilgi sahibi olma konusunda kafasında ne gibi sorular vardır? • Sizin de Merve gibi mesleklerle ilgili cevaplayamadığınız bazı konular oluyor mu? Bunlar nelerdir? 5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere "Mesleklerle ilgili cevaplayamadıkları konulara, cevap bulmak için hangi yolları denediniz?" sorusu sorularak, cevaplarını bireysel olarak Çalışma Yaprığı-2'de yer alan "Kendi Uyguladığım Yollar" kısmına yazmaları istenir. 6. Öğrenciler cevaplarını yazdıktan sonra uygulayıcı "Merve yaşadığı problemi

Süreç (Uygulama Basamakları):

arkadaşlarına anlatır ve onlar Merve'ye yardımcı olabilecek önerilerde bulunur. Şimdi ben size arkadaşlarının önerilerini okuyacağım ve sizin aklınıza gelmeyen ve burada duymuş olduğunuz önerileri elinizdeki kâğıtta 'Yeni Öğrendiğim Yollar' kısmına yazmanızı istiyorum." açıklamasında bulunur.

7. Uygulayıcı sırası ile Çalışma Yaprağı 3'te yer alan konuşma metinlerini okur.
8. Daha sonra süreç şu sorularla devam eder:
 - Mesleklerle ilgili bilgilere ulaşma konusunda 'Yeni Öğrendiğim Yollar' kısmına eklemeye bulundunuz mu?
 - 'Kendi Uyguladığım Yollar' kısmına sizin yazdığınız ancak burada arkadaşlarının Merve'ye önermediği bir yöntem yazan var mı?
 - Yöntemler konusunda neler paylaşmak istersiniz?
9. Uygulayıcı tarafından "Meslekler hakkında bilgi sahibi olmak için çeşitli yollar kullanılabilir ancak kullanılan yolların güvenilir kaynaklardan olması önemlidir." vurgusu yapılarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Her öğrenciden kendileri için bir meslek belirlemeleri istenir. Belirlenen bu meslekler hakkında bilgi sahibi olabilecekleri en az 3 bilgi kaynağını kullanarak araştırma yapmaları istenir. Yaptıkları araştırmayı raporlamaları ve hazırlanan bu raporların birleştirilerek bir sınıf gazetesi oluşturmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik bittikten sonra Çalışma Yaprağı-3 sınıf panosuna asılarak, meslekler hakkında bilgi sahibi olabilecekleri alanların öğrencilerin görebilecekleri bir alanda bulundurulması sağlanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 puntoları büyütülerek hazırlanarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yapağı 1

Merve 7. sınıf öğrencisidir. Önceki haftalarda mesleklerle ilgili yetenek ve ilgi kavramları üzerinde sınıfta konuşulmuştur. Merve artık bu kavramların ne anlama geldiğini bilmekte ve kendi yetenek ve ilgilerini keşfetmeye çalışmaktadır. Ancak aklına takılan bir konu vardır. Ne kadar kendi özelliklerini keşfetmeye çalışsa da mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, mesleğin özelliklerini ve çalışma koşullarını vb. öğrenemezse doğru mesleği seçemeyeceğini düşünmektedir. Meslekleri öğrenmek istemekte ancak nasıl öğreneceğini bilmemektedir.

Yine bir gün aklı bu konuya takılmış, sınıfta dalgın bir şekilde otururken arkadaşları yanına gelir ve Merve'ye onu neyin üzdüğünü sorar. Merve de arkadaşlarına durumu anlatır.

Çalışma Yaprağı 2

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Çalışma Yapağı 3

Efe: Merak ettiğin mesleklerde çalışanlar ile görüşebilirsin. Onlar sana alacağın eğitim, çalışma koşulları hakkında bilgi verebilir.

Ece: Efe'nin söylediklerine katılıyorum ve aynı zamanda merak ettiğin bölümde üniversitede okuyan yakınlarından da bilgi alabilirsin.

Elif: İŞKUR adında bir kurum var ve bu kurumun internet sitesinde birçok meslekle ilgili bilgi yer alıyor.
<https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>

Burak: EBA'dan da meslekleri öğrenebiliriz, meslek tanıtımı yapan birçok video gördüm.
<https://www.eba.gov.tr/arama?q=-meslek%20tan%C4%B1t%C4%B1m%C4%B1>

Zeynep: Meslek liselerinde alan seçtiğimizi ve o alanla ilgili eğitim aldığımızı duydum.
<http://www.alantercihleri.com/>

Nedim: Üniversitelerin tercih dönemlerinde bölümler hakkında bilgilendirme ve tanıtım günleri yapılıyor. Onlara katılarak da bilgi sahibi olabilirsin.

Can: Okulumuzdaki rehberlik servisinden de mesleklerle ilgili bilgi alabilirsin.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİN HAKKIN BENİM HAKKIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası İlişkiler
Kazanım/Hafta	Her bireyin hak ve sorumlulukları olduğunu bilir. / 11. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Torba/Kutu 2. Çalışma Yapağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yapağı-1 içeriğinde bulunan kartların sayısı öğrenci sayısına uyacak şekilde çoğaltılır. 2. Çalışma Yapağı-1 işaretli yerlerden kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Süreç "Daha önce haksızlığa uğradığını düşünen var mı?" sorusu ile başlatılır. Soruya cevap veren öğrencilere sırası ile aşağıdaki alt sorular sorulur. <ul style="list-style-type: none"> Haksızlığa uğradığını düşündüğün konu neydi? Sen bu olayda hangi hakkının elinden alındığını düşünüyorsun? Karşıdaki kişi bu davranışı ile sana karşı olan hangi sorumluluğunu yerine getirmemiş oldu? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile devam edilir: <p>"Gördüğünüz gibi hak ve sorumluluk kavramları günlük hayatımızın çok önemli bir parçası. Hepimiz hak ve sorumluluk kavramlarına oldukça aşinayız. Bugünkü etkinliğimizde, sizlerin biraz önceki sorulara verdiğiniz cevaplardan da anlaşılacağı üzere, iç içe olan bu iki kavram hakkında biraz düşüneceğiz."</p> Uygulayıcı tarafından önceden kesilerek hazırlanmış olan Çalışma Yapağı-1 öğrencilere dağıtılarak aşağıdaki yönerge okunur: <p>"Sevgili öğrenciler şimdi sahip olduğunuzu düşündüğünüz haklardan birini sizlere dağıttığım kâğıtlara 'Benim..... hakkım var.' cümle kalıbında yazmanızı istiyorum."</p> Öğrenciler yazma işlemini bitirdikten sonra aşağıdaki yönerge ile devam edilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Şimdi de aynı kağıda yerine getirmeniz gereken sorumlulukları düşünerek bunlardan bir tanesini 'Benim sorumluluğum var.' cümle kalıbında yazınız. Yazma işleminiz bittikten sonra kağıdınızı ikiye katlayarak öğretmen masasının üzerinde bulunan kutuya atınız."

6. Bütün öğrenciler kağıtlarını kutuya attıktan sonra kutudaki kağıtlar karıştırılır. Sırası ile bütün öğrencilere bir kağıt çektilir.
7. Gönüllü olan öğrencilerden başlayarak ellerindeki kağıtları okumaları istenir ve öğrenciye aşağıdaki sorular yöneltilir:
 - Bu cümleleri okurken ne hissettin?
 - Sen de kendi adına böyle bir hakka ve böyle bir sorumluluğa sahip olduğunu düşünüyor musun?
 - Her bireyin senin olduğu gibi hak ve sorumlulukları olduğunu bilmek sana nasıl hissettirdi?
8. Öğrenciler cevaplarını paylaştıktan sonra aşağıdaki yönerge uygulayıcı tarafından okunarak etkinlik sonlandırılır:

"Bu etkinlikte kendi sahip olduğumuzu düşündüğümüz haklara aslında çevremizdeki insanların da sahip olduğunu gördük. Aynı şekilde yalnızca bizim omuzlarımızda olan sorumlulukların aslında toplumun diğer bireylerinin de omuzlarında olduğunu fark ettik. Bundan sonra kendi hakkımızı yaşarken ya da sorumluluğumuzu taşıırken aslında bu hak ve sorumluluklara sahip olan diğer bireylerin arasında olduğumuzu bileceğiz. Bu durum bize birbirimizi daha iyi anlama fırsatı sunuyor. Etkinlik süresince yaptığınız paylaşımlar çok değerliydi, hepimize katılımlarınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sıra arkadaşlarının ne gibi haklara sahip olduğunu düşünerek bu hakkı korumak adına kendi üzerlerine düşen sorumluluklarını listelemeleri, hazırladıkları listeleri sınıf panosuna asmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Süre sıkıntısı yaşamamak adına sorulara verilen yanıt sayısı sınırlı tutulabilir, diğer sorularda söz alamayan öğrencilere söz verilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma kağıdının doldurulması sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
3. Çalışma yaprağının doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Sorulan sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM
HAKKIM VAR

BENİM
SORUMLULUĞUM VAR

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENME ANAHTARI!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturur. / 12.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2 3. Çalışma Yaprığı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Müzik dinleyebilmek için bilgisayar ya da telefon
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprığı-2 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprığı-3 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 4. Etkinlik sürecinde belirtilen amaca uygun olacak şekilde belirlenmiş bir şarkı-müzik. 5. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprığı-1 kapsamında yüksek sesli/gürültülü bir müzik etkinlik öncesinde hazırlanır. 6. Etkinlik Bilgi Notu, etkinlik öncesinde gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprığı-1 öğrencilere dağıtılır ve ilgili soruları cevaplamaları istenir. 3. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıda yazılı açıklama yapılır. <i>"Sevgili öğrencilerim şimdi size dağıtmış olduğum Çalışma Yaprığı-1 Formu önlü arkalı iki ayrı bölüm olarak değerlendirilecektir. Dikkatle incelediğinizde her iki sayfanın da aynı metinlerden ve sorulardan oluştuğunu göreceksiniz. İlk olarak "A" bölümünden başlayacağız. Müzik/ şarkı ile birlikte hikâye metnini okumanızı ve soruları cevaplamanızı istiyorum."</i> 4. Yüksek sesli-gürültülü bir müzik ile birlikte "A" bölümü doldurulur ve ikinci aşamada "B" kısmının doldurulması istenir. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Şimdi de "B" bölümüne geçmenizi istiyorum. Yine aynı metin ve sorular olduğunu görüyorsunuz. Sessiz bir ortamda yeniden soruları cevaplamanızı istiyorum."

5. Etkinliğin ardından uygulayıcı tarafından öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan "A ve B" bölümlerindeki cevaplarını karşılaştırmaları istenir.
 - A ve B bölümündeki cevaplarınız arasında farklılıklar var mı?
 - Hangi bölümde (A/B) metni anlama ve soruları cevaplama daha çok zorlandınız? Sebebi ne olabilir?
6. Gönüllü öğrencilerden cevapları istenir.
7. Öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar ile olması gereken cevaplar karşılaştırılır ve öğrencilerin kendilerini müzik sesi ile dinlerken vermiş oldukları cevaplar açısından değerlendirmeleri istenir.
8. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgiler öğrenciler ile paylaşılır.
9. Öğrencilerin Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgiler doğrultusunda verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını değerlendirmeleri istenir. Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.
10. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan bilgileri kendi çalışma koşullarını değerlendirerek doldurmaları istenir. Etkinliğin ardından gönüllü öğrenciler tarafından oluşturdukları balık ve iskelet sistemi paylaşılır.
11. Etkinlik tartışma soruları ile devam eder. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve düşünmeleri için süre verilir.
 - Verimli öğrenmenizde etkili olan ders çalışma koşullarınız nasıldır?
 - Verimli ders çalışma planınızda nelere dikkat ediyorsunuz?
 - Evde nasıl bir ortamda ders çalışmayı tercih ediyorsunuz?
 - Genel olarak verimli ders çalışma koşullarını oluşturabilmek için nelere dikkat ediyorsunuz?
12. Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.
13. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır. *"Sevgili öğrencilerim öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmaya yönelik bilgi paylaşımında bulunduk. Unutmamamız gerekir ki öğrenme bir süreçtir ve bu süreçte bir takım destekleyici faktörler ile karşılaşabildiğimiz gibi öğrenmemizi olumsuz etkileyen engelleyici faktörlerde bulunmaktadır. Bunları hem etkinlik sürecinde hem de Etkinlik Bilgi Notu-1'de detaylı olarak görüyoruz. Sonuç olarak verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarının sağlanmasının başarımız üzerinde etkili olduğu değerlendirilmektedir."*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını değerlendirmeye yönelik hazırlanan Çalışma Yaprağı-3 (Verimli Öğrenme Kontrol Listesi) öğrencilere dağıtılır. Etkinlik süresince öğrendikleri bilgiler doğrultusunda kendilerini değerlendirmeleri amacıyla 1 ay sonra formu doldurmaları istenir.
2. Formun değerlendirilmesinde öğrencilerin verdiği cevaplar dikkate alınır. Kısmen ve Hayır cevaplarının sayıları doğrultusunda verimli ders çalışma ve öğrenme koşullarını düzenleme amacıyla okul rehberlik servisinden destek alınır.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkinlik sürecinde zorlanan öğrencilere ve kaynaştırma öğrencilerine destek verir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarının puntoları büyütülerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Öğrencilerden çalışma kâğıtlarındaki etkinliklerin sınırlı bir miktarını yapması istenerek etkinlikler basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

A BÖLÜMÜ

İnci 13 yaşında, okulu ve arkadaşlarını çok seven, her gün okula gitmeyi heyecanla bekleyen bir öğrencidir. Okulu sevdiği kadar derslerine karşı da oldukça ilgilidir. Özellikle sayısal derslerden matematik ve fen bilgisine bayılmaktadır. En çok da matematik dersinde problem çözme sorularını sevmektedir. Evde fındık ve incir yerken saatlerce problem çözebilmektedir. Matematik öğretmeni Sabri Bey, İnci'ye sürekli matematik derslerinde nasıl daha başarılı olabileceği ve hızlı soru çözebileceğine ilişkin ipuçları vermektedir. Özellikle kendisine başarılı olmanın ilk şartının bir amacının olması gerektiğini belirtmektedir. İnci sayısal derslerde akademik başarısı yüksek olmakla birlikte sözel derslerde ortalama başarıya sahip bir öğrencidir. Sözel dersler arasında en çok Türkçe dersini sevmekte ve başarılı olabilmek için çaba göstermektedir. Ancak sözel derslerine sadece zihninin en boş olduğu sabah saatlerinde çalışabilmesi gerekliliği nedeniyle bu durumdan pek de memnun değildir. Hem sabah erken saatlerde kalkmaktan hem de dikkatini vermekte zorlanmasından dolayı sözel derslere çalışmaktan zevk alamamaktadır.

1. İnci kaç yaşındadır?
2. İnci en çok hangi derslerde başarılıdır?
3. İnci en çok matematik dersinde hangi konuda daha başarılıdır?
4. İnci evde problem çözerken neler yemektedir?
5. İnci'nin matematik öğretmenin ismi nedir?
6. İnci'nin sözel derslerde başarısı nasıldır?
7. İnci sözel derslere hangi zaman diliminde çalışmaktadır?

B BÖLÜMÜ

İnci 13 yaşında, okulu ve arkadaşlarını çok seven, her gün okula gitmeyi heyecanla bekleyen bir öğrencidir. Okulu sevdiği kadar derslerine karşı da oldukça ilgilidir. Özellikle sayısal derslerden matematik ve fen bilgisine bayılmaktadır. En çok da matematik dersinde problem çözme sorularını sevmektedir. Evde fındık ve incir yerken saatlerce problem çözebilmektedir. Matematik öğretmeni Sabri Bey, İnci'ye sürekli matematik derslerinde nasıl daha başarılı olabileceği ve hızlı soru çözebileceğine ilişkin ipuçları vermektedir. Özellikle kendisine başarılı olmanın ilk şartının bir amacının olması gerektiğini belirtmektedir. İnci sayısal derslerde akademik başarısı yüksek olmakla birlikte sözel derslerde ortalama başarıya sahip bir öğrencidir. Sözel dersler arasından en çok Türkçe dersini sevmekte ve başarılı olabilmek için çaba göstermektedir. Ancak sözel derslerine sadece zihninin en boş olduğu sabah saatlerinde çalışabilmesi gerekliliği nedeniyle bu durumdan pek de memnun değildir. Hem sabah erken saatlerde kalkmaktan hem de dikkatini vermekte zorlanmasından dolayı sözel derslere çalışmaktan zevk alamamaktadır.

1. İnci kaç yaşındadır?
2. İnci en çok hangi derslerde başarılıdır?
3. İnci en çok matematik dersinde hangi konuda daha başarılıdır?
4. İnci evde problem çözerken neler yemektedir?
5. İnci'nin matematik öğretmenin ismi nedir?
6. İnci'nin sözel derslerde başarısı nasıldır?
7. İnci sözel derslere hangi zaman diliminde çalışmaktadır?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sevgili öğrenciler,

Kendi yaşamımızda başarıya ulaşabilmek için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak oldukça önemlidir. Başarıya ulaşmak için birçok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden bazıları sizler için çok önemli olabilir iken bazıları daha az önem oluşturacaktır.

Ders çalışma becerilerini,

- Planlı ve programlı çalışma,
- Hikâyeler oluşturma,
- Amaç ve öncelik belirleme,
- Zamanı etkili kullanma,
- Zamanı kendi içerisinde bölme,
- Çalışma ortamını düzenleme,
- Dinleme,
- Etkili okuma,
- Not tutma,
- Derse aktif katılma,
- Ödev yapma,
- Ödev çizelgeleri oluşturma,
- Uygun öğrenme stillerini belirleme,
- Etkili okuma becerisi kazanma,
- Sınavlara hazırlanma
- Sınavlara girme vb. şeklinde genel olarak değerlendirebiliriz.

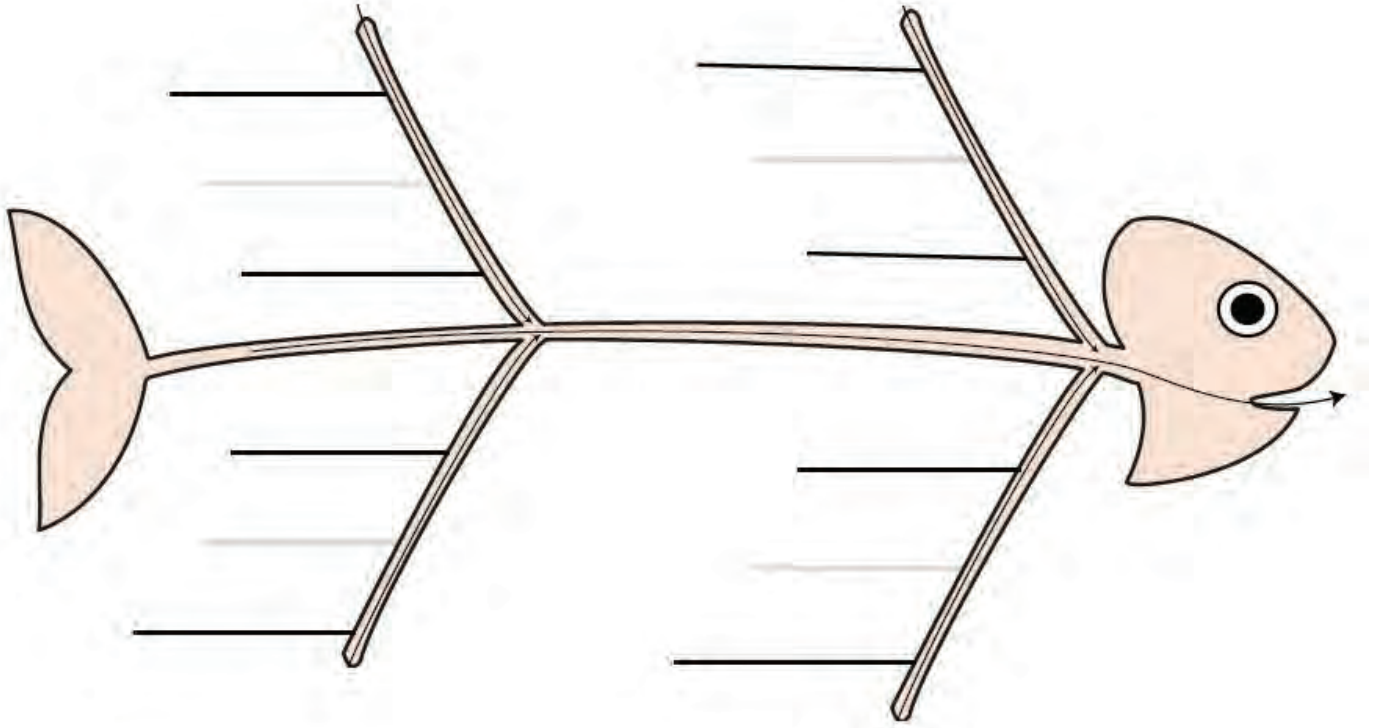
Yukarıda yazılı olan yöntemler aslında birbirleri ile bağlantılı ve birbirlerini destekleyen stratejilerdir. Başarı, tümünün uyumlu bir şekilde bir arada kullanılması ile sağlanabilmektedir.

Çalışma Yapağı 2

En iyi nasıl öğreniyorum?
En verimli nasıl çalışıyorum?
Günün hangi saatlerinde en çok ders çalışabiliyorum?.....

Yukarıda yer alan soruları ve etkinlikte öğrendiğiniz bilgileri göz önünde bulundurarak kendinize özel çalışma koşullarınızı göz önünde bulundurarak bir verimli çalışma için nelere (ortam, verimli çalışma zamanı, amaç, çalışma planı-programı...) ihtiyacınızın olduğunu düşünmenizi ve boşluklara yazmanızı istiyorum.

Aşağıda yer alan balık ve iskelet sisteminde görünen boşluklar sizin başarıya ulaşmak için yaptıklarınızı yazmanız için ayrılmıştır. Bu iskelet sistemini takip ederek kendiniz için verimli bir öğrenme koşulu sağlamanız ve en son amacınıza ulaşmanız beklenmektedir.

SONUÇ

Çalışma Yaprağı 3

VERİMLİ ÖĞRENME KONTROL LİSTESİ

Sevgili Öğrenciler,

Kendi yaşamımızda başarıya ulaşabilmek için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak oldukça önemlidir. Bu nedenle etkinlik kapsamında hazırlanmış olan bu form ile verimli ders çalışma hakkındaki bilgilerinizi değerlendirmek amaçlanmıştır.

Formda her maddenin karşısında yer alan "Evet" "Kısmen" ve "Hayır" ifadesinden size uygun seçeneğin altındaki parantezin içine (X) işareti koyunuz.

Maddeler		Evet	Kısmen	Hayır
1	Okul başarımlı arttırabilmek amacıyla kısa- orta- uzun vadeli amaçlar belirlerim.			
2	Verimli ders çalışma planımda hem ders çalışmaya hem de dinlenmeye yeterli süre ayırırım.			
3	Çalışma masamda, öğreneceğim konu dışındaki materyalleri kaldırırım.			
4	Öğrendiklerimi unutmamak için günün belirli saatlerinde tekrar yaparım.			
5	Ders çalıştığım ortamda hatırlatıcı notlar hazırlarım.			
6	Çalışma ortamımda dikkatimi dağıtan afiş, poster vb. bulundurmam.			
7	Derslerimi/ödevlerimi plan ve program doğrultusunda tamamlarım.			
8	Ders çalışırken televizyon, telefon, bilgisayar...ile uğraşmam.			
9	Çalışma ortamımın sessiz olmasına özen gösteririm.			
10	Çalışma planımda dinlenmeye ve sorumluluklarımı yerine getirmeye özen gösteririm.			

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENME İSTASYONLARI

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik anlayış ve sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenme etkinliklerine yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder/13. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Düdük ya da zil 4. Bant
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu'ndaki sayfalar A3 formatında birer adet çoğaltılır. 3. Sıralar birleştirilerek 4 ayrı istasyon oluşturulur. Her bir istasyon için oluşturulan masanın ortasına Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan sayfalar yapıştırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi olduğu açıklanır. 2. Gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak öğrenciler 4 gruba ayrılır ve her grubun ilk istasyonları belirlenir. 3. Daha sonra aşağıdaki açıklama yapılır ve açıklama bittiğinde düdük bir kez çalınır. <i>"Sevgili öğrenciler bugün sizlerle bir istasyon çalışması yapacağız. İlk olarak her grup birer istasyona geçecek. İstasyonda yer alan bilgi notunu okuyarak, bilgi notundaki öğrenme etkinliğine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşacaksınız. Düdük (zil) sesini duyduğunuzda bir sonraki istasyona geçmeniz ve aynı paylaşımı her istasyon için yapmanız gerekiyor. Şimdi herkes istasyonlarına!"</i> 4. Gruplar tüm istasyonlardaki paylaşımlarını tamamladıktan sonra aşağıdaki sorular tüm sınıfa yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • Hangi istasyonda kendinizi daha iyi hissettiniz? • İstasyonlardaki öğrenme etkinliklerine ilişkin hangi duyguları daha yoğun yaşadığınızı fark ettiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- İstasyonlardaki öğrenme etkinliklerine ilişkin düşünceleriniz neler?
- Sizce duygu ve düşüncelerimiz öğrenme etkinliklerinin sonuçlarını nasıl etkilemektedir?

5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımlarının ardından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, sizlerin de bildiği gibi okul içi ve okul dışı birçok öğrenme ortamında farklı öğrenme etkinlikleriyle karşılaşırız. Her bir öğrenme etkinliğinin bizlerde oluşturduğu düşünceler ve hissettirdiği duygular birbirinden farklı. Fakat her birimiz için aynı olan bir nokta var. Bu da duygu ve düşüncelerimizin o etkinliğe yönelik motivasyonumuzu, etkinliğe aktif katılımımızı ve etkinlikten elde edeceğimiz sonuçları etkiliyor olması. Bu nedenle öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerimizi bilmek ve ifade etmek öğrenme sürecimizle doğrudan ilişkili."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprığı-1 dağıtılarak öğrencilerden doldurmaları ve çalışma yaprağında yer almayan öğrenme etkinlikleri için de duygu ve düşüncelerini değerlendirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yapağı 1

OKUL İÇİ DERS ETKİNLİKLERİ

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

EVDE DERS ETKİNLİKLERİ

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

OKUL İÇİ SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

OKUL DIŞI SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

1. İSTASYON

OKUL İÇİ DERS ETKİNLİKLERİ

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda okuldaki ders içi öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

2. İSTASYON

EVDE DERS ETKİNLİKLERİ

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda evinizde yaptığınız ders
çalışma, ev ödevlerini yapma, sınavlara
hazırlanma gibi öğrenme etkinliklerine ilişkin
duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla
paylaşmalısınız.

3. İSTASYON

OKUL İÇİ SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Sevgili Öğrenciler,

Bu istasyonda okulumuzda katıldığınız müzik, resim, spor, kulüp çalışmaları gibi ders dışı öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

4. İSTASYON

OKUL DIŞI SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda okulumuz dışında katıldığınız müzik,
resim, spor, kurs vb. çalışmalar gibi ders dışı
öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi
arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BÜYÜK GÜÇ: TAKDİR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlarının olumlu özelliklerini takdir eder. / 14. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yapağı 1 2. Çalışma Yapağı 2 3. Bant/Tahta Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yapağı 1' de cümleler kesilerek hazırlanır. 2. Çalışma Yapağı 2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tahtaya üzerinde takdir cümleleri yazılı kâğıtları (Çalışma Yapağı 1'deki cümleler) bant yardımı ile yapıştırır veya cümleler tahtanın değişik köşelerine büyük puntolarla yazılır. Öğrencilerin bunları sesli olarak okumaları sağlanarak konuya ilgi duymaları sağlanır. Öğrencilere bu hafta "Büyük Güç: Takdir" etkinliğini uygulayacakları ve bu etkinliğin amacının arkadaşlarının olumlu özelliklerini takdir edebilmek olduğu açıklanır. Tahtada yer alanların dışında başka takdir kelime ve cümlelerinin neler olabileceği sorularak cevaplar tahtaya yazılır. Uygulayıcı aşağıdaki açıklama ile devam eder. <p><i>"Takdir, bir işi, bir davranışı beğendiğinde bunu açıkça belirtme, bir kimseye değer vermedir. Bir şeyin, bir kimsenin değerini, önemini gerekliliğini anlamadır. Takdirin üç çeşidi vardır:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Fiziksel özelliklere ilişkin: Saç, kıyafet, duruş gibi fiziksel özellikleri takdir etmek, buna iltifat etmek de deniyor.</i> <i>Davranışa ilişkin: Takdir edilen kişinin yaptığı belirgin bir davranışı takdir etmek.</i> <i>Kişinin özüne, karakterine ilişkin: Direkt ve açıklama yapmaksızın o</i> <p><i>"Geçen gün, sakın kalmanı takdir ettim."</i></p> <p><i>"Azmini ve çalışkanlığını takdir ediyorum."</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

kişide gördüğümüz olumlu özelliği sıfat veya betimleme ile söylemek. "Çok cesursun." "Azimlisin."

Takdirin tüm çeşitleri önemlidir, hepsini bol bol yapalım. Şunu da unutmayalım ki, takdirin etkisi fizikselden öze doğru gittikçe artıyor. Genelde fiziksel özelliklere ilişkin takdirleri daha rahat kullanabilirken, davranışa ve öze ilişkin takdiri daha az yapıyoruz."

5. Sınıf listesinden baştan ve sondan isimler okunarak öğrenciler 2'şerli olarak eşleştirilir ve bir arada oturmaları sağlanır.
6. İkişerli gruptaki her bir öğrenciye Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir.

"Elinizde "Arkadaşım 'nın Olumlu Özelliklerini Takdir Ediyorum" başlıklı kâğıt var. Eşleştirdiğin arkadaşının adını soyadını başlıktaki noktalı boş yere yazın. Sınıftaki her arkadaşımızla çok iyi iletişim kurmamış olabiliriz. Ama her birimizin bildiğimiz olumlu özellikleri vardır. Bunlar sadece fiziksel değil, davranış, karaktere bağlı veya sosyal, duygusal, bilişsel özellikler olabilir. Eşleştirdiğin arkadaşının bildiğin olumlu özelliklerini düşünmenizi ve takdir cümleleri ile 5 maddeyi doldurmanızı istiyorum. Arkadaşının bildiğin olumlu özellikleri takdir ederken tahtadaki bazı cümlelerden de yararlanabilirsiniz."

7. Yazma işlemi bittikten sonra *"Şimdi kâğıtlarınızı değiştirin ve sizin için yazılmış takdir cümlelerini okuyunuz."* yönergesi verilir.
8. Öğrenciler kendileri hakkında takdir cümlelerini okuduktan sonra, süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir.
 - Arkadaşlarınızın sizin için yazdığı takdir ifadeleri nelerdi? Ne hissettiniz?
 - Siz başkalarını takdir ederken neler hissediyorsunuz?
 - Günlük hayatınızda çevrenizdeki insanlar tarafından takdir gördüğünüzde neler hissediyorsunuz?
 - Takdir edilmek kişilerin davranışlarını nasıl etkiler?
9. Çevresindekiler tarafından takdir edilmenin insanın kendisini fark etmesi, tüm özelliklerini olduğu gibi kabul etmesi ve yeni olumlu özellikler geliştirmesi için ne kadar önemli olduğu belirtilir. Aynı şekilde başkalarının olumlu özelliklerini görebilmek ve takdir edebilmenin de insan ilişkileri için ne kadar önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerinden başlayarak en az 3 kişiyi sözlü olarak takdir etmeleri istenir.
2. Herkes eşleştirdiği arkadaşının bir olumlu özelliğini yarın bir kâğıda yazarak sınıf panosuna asması istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Konunun günlük yaşam ve insan ilişkileri ile iç içe oluşunu irdeleyebilmeleri için öğrencileri destekleyiniz.
2. Çalışma Yaprığı-2'yi çoğaltma şansı olmazsa boş bir kâğıda başlık yazdırılarak çalışma yaptırılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Takdir ve takdir çeşitleri görsellerle zenginleştirilerek anlatılarak ya da öğretmen tarafından etkinlik öncesinde söylenerek öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

FUTBOLDA HARİKASIN.

SAÇINI TOPLAMAN SANA
ÇOK YAKIŞIYOR.

MATEMATİK PROBLEMLERİNİ
ÇOK HIZLI ÇÖZÜYORSUN.

ÇOK İYİ NOT TUTUYORSUN.

SENİNLE KONUŞMAK BENİ
RAHATLATIYOR, ÇOK İYİ BİR
DİNLEYİCİSİN.

AZMİNİ VE ÇALIŞKANLIĞINI
TAKDİR EDİYORUM.

KIYAFETİN ÇOK YAKIŞMIŞ.

BU OLAY KARŞISINDA SAKİN
KALMAYI ÇOK İYİ BECERDİN.

Çalışma Yaprağı 2

'ARKADAŞIM 'NIN
OLUMLU ÖZELLİKLERİNİ TAKDİR EDİYORUM'

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAPICI ÇÖZÜM MERKEZİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözer. / 15. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yapağı-1 2. Çalışma Yapağı-2 3. Kutu ya da Torba 4. Tahta Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir. 2. Çalışma Yapağı-1 ve Çalışma Yapağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yapağı-1 etkinlik sürecinde öğrencilerin ilk doldurmuş oldukları kağıda daha sonraki uygulamada tekrar ulaşmalarını kolaylaştırmak amacıyla her öğrenciye farklı bir sayı gelecek şekilde numaralandırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözmek olduğu açıklanır. Amacın daha anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla sosyal bir varlık olan insanın arkadaşları arasında sorunların ortaya çıkmasının doğal olduğu, arkadaşlık ilişkilerimizde yaşanan sorunların olması bize bir durumun iyileştirilmesi gereken yönleri olduğunu gösterdiği ifade edilir. Bu bakış açısının bizim sorunları bir tehdit olarak değil, bir gelişme fırsatı olarak görmemizi sağlamasının ise bizim için yapıcı bir çözüm olacağı belirtilir. 2. Öğrencilere Çalışma Yapağı-1 dağıtılır. Öğrencilere çalışma yapağının üzerine isimlerini yazmamaları hatırlatılır. Öğrencilerden çalışma yapağının üzerindeki numarayı akıllarında tutmaları ya da bir yere not etmeleri istenir. Öğrencilerden arkadaş ilişkilerinde yaşadıkları bir sorunu düşünmeleri ve Çalışma Yapağı-1'deki kum saatinin üst bölümüne yazmaları istenir. Bunun için öğrencilere 5 dakika süre verilir. 3. Öğrencilerin çalışma yapağının ilgili bölümün doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra kağıdı ikiye katlayarak bir torbaya/kutuya koymaları istenir. 4. Her öğrenciye torbadaki/kutudaki kâğıtlardan bir tane (kendisinin koymuş olduğu kâğıt gelmeyecek şekilde) tekrar dağıtılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilere bu kez Çalışma Yaprığı-2 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprığı 2’de listelenen çözüm yollarını incelemeleri ve eklemek istedikleri varsa belirtmeleri istenir. Öğrenciler tarafından farklı çözümler üretildi ise uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprığı-2’de belirtilen yapıcı çözümler listesinde yer alan çözümler içerisinde belirtilen soruna çözüm olabileceğini düşündüğü ya da kendisinin belirlediği çözümü kum saatinin alt kısmına yazmaları istenir.
6. Öğrenciler tarafından tamamlanan Çalışma Yaprığı-1’lerin öğretmen masasına konularak öğrencilerden çalışma yapraklarında yazan numaraları hatırlamaları ve kendilerinin daha önce doldurmuş oldukları kâğıtları tekrar almaları sağlanır. Öğrencilere arkadaşlık ilişkilerinde yaşadıkları sorunlara arkadaşlarının ifade ettikleri yapıcı yolları incelemesi için süre tanınır, gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.
7. Aşağıdaki sorular kapsamında arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunların yapıcı çözüm yolları tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir.
 - Arkadaşlık ilişkilerinizde yaşadığınız sorunu yazarken nelere dikkat ettiniz?
 - Arkadaşınızın sorununa çözüm yolu belirlerken nelere dikkat ettiniz?
 - Belirttiğiniz soruna arkadaşınızın yazdığı yapıcı yolun sizin düşündüğünüzden farklı yönleri neler olabilir?
 - Bu etkinlik ile daha önce fark etmediğiniz yeni bir şey öğrendiniz mi?
8. Etkinlik süresince tartışılanlardan yola çıkarak öğrencilerin konuşanlarla ilgili düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Arkadaşını ve arkadaşlığını önemseyen bir kişinin, yaşadığı sorunlar karşısında yapıcı davranış modelini bulup uygulayabilmesinin gerekliliği belirtilir ve arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözmenin önemi ile yaşanan sorunları çözmüş olmanın kendimizi geliştirmek için bir fırsat olduğu vurgulanarak süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprığı-1’de belirtilen yapıcı çözümü arkadaş ilişkilerinde kullanmaları istenir. Tamamladıklarında arkadaşları ile paylaşımları sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Numaralandırılan Çalışma Yaprığı-1 öğrencilere karışık şekilde dağıtılmalıdır.
2. Sorunun tanımına veya öğrencilerin sorun olarak neyi ifade ettiklerine bağlı olarak, önerilebilecek çözüm yollarının yapıcı olmasına ve farklılaşacağına dikkat edilmelidir.
3. Öğrencilerden gelen çözüm önerilerinin yapıcı bir çözüm olmadığına görülmesi durumunda ifade edilenlerin sadece anlık olarak bir çözüm getireceği vurgulanmalı, yapıcı olmayan çözümler düzeltilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

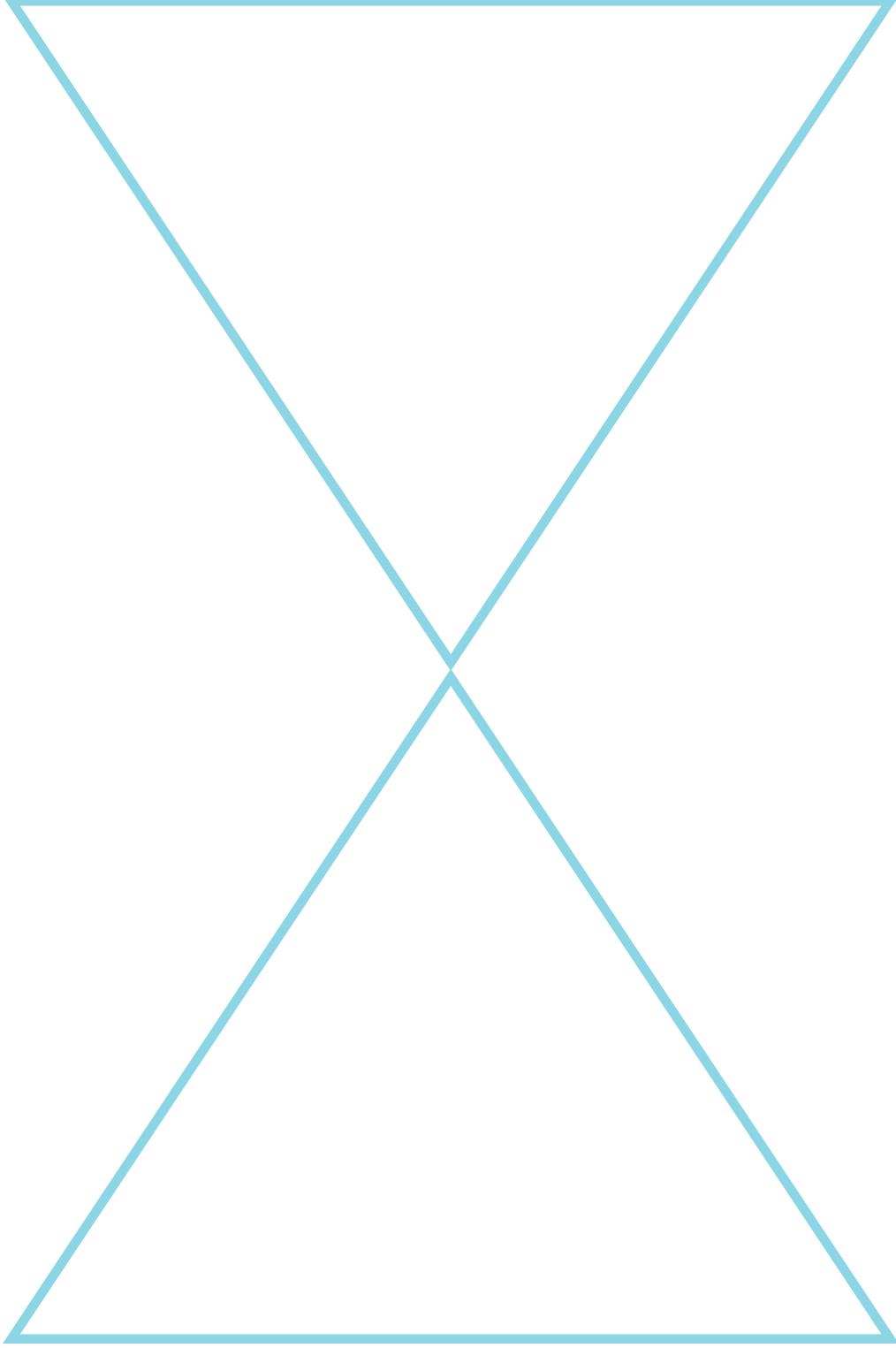
1. Çalışma Yaprığı-1’in yapılma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Öğrencilere ek süre verilerek etkinliği tamamlamaları sağlanabilir.
3. Çalışma Yapraklarındaki yazıların puntoları büyütülerek ya da kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıya; arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığınız bir sorunu düşünerek kum saatinin üst kısmındaki bölümün içerisine yazınız.

Çalışma Yapağı 2

Aşağıda; arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunlara yapıcı çözüm yolları olabilecek maddeler sıralanmıştır. Kum saatinin üst bölümündeki sorunu okuyarak yapıcı yollar listesinde yer alan çözümler içerisinde belirtilen soruna çözüm olabileceğini düşündüğünüz ya da kendinizin belirlediği çözümü kum saatinin alt kısmındaki bölümün içerisine yazınız.

Yapıcı Yollar Listesi

- ⌚ Sorunu çözmek için çaba gösterme
- ⌚ Uzlaşmacı yaklaşma/Çatışmaları çözebilme
- ⌚ Kendini uygun bir şekilde ifade etme
- ⌚ Uygun şekilde girişken olma
- ⌚ Öfkenin kontrol edilmesi
- ⌚ Sohbeti sürdürebilme
- ⌚ Diğer arkadaşlara katılabilmek
- ⌚ Aktif dinleme
- ⌚ Arkadaşının görüş açısından bakmaya çalışma/Empati yapabilmek
- ⌚ Bekleyebilmek
- ⌚ Gruba uyabilmek
- ⌚ Sataşmalarla ve dedikodularla başa çıkabilmek
- ⌚ Aile bireylerinden destek alma
- ⌚ Okul rehberlik ve psikolojik danışma servisinde destek alma
- ⌚ Diğer.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde sorun olarak adlandırılabilen etkileşimleri olabilir. Sosyal bir varlık olan insanın arkadaşları arasında zaman zaman sorunların ortaya çıkması doğaldır. Arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunların olması, durumun iyileştirilmesi gereken yönleri olduğunu göstermektedir. Bu bakış açısı sorunları bir tehdit olarak değil, bir gelişme fırsatı olarak görülmesinin sağlanması açısından yapıcı bir çözüm olacaktır. Her sorunun birden fazla çözüm yolu olduğuna inanmak, herkesin yararına olabilecek çözüm yolları aramak, adil ve sürdürülebilir bir çözüm bulununcaya kadar görüşmelere devam etmek, bireyin sorun çözme becerisini geliştirmek için sahip olması gereken tutum ve davranışlar arasında yer alır.

Sorun çözme bir süreçtir ve bu sürecin aşamaları şu şekilde sıralanabilir:

1. Sorunu tanımlama.
2. Sorunun çözümü için olası çözüm önerilerinin geliştirme.
3. Olası çözüm yollarının her birinin yol açabileceği sonuçları gözden geçirme.
4. Olası çözüm yollarından birine karar verme.
5. Seçilen çözüm yolunu uygulama ve sonucun değerlendirilmesi.

KAYNAK

Öğülmüş, S. (2006). Kişilerarası sorun çözme becerileri ve eğitimi (3. Baskı). Ankara: Nobel.

Liselerde Şiddetin Saptanması ve Okul Temelli Şiddeti Önleme Programının Geliştirilmesi. TÜBİTAK 1001 SOBAG Projesi (Proje No: 108K305).

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

AKTİF DİNLEYİCİYİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama
Kazanım/Hafta	Derste dinleme, not alma ve soru sorma gibi etkinlikleri kullanır. /16.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı 1'i öğrenci sayısı kadar çoğaltınız. 2. Etkinlik Bilgi Notu'nu okuyunuz ve önceden hazırlayınız.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının derste dinleme, not alma ve soru sorma gibi teknikleri kullanmayla ilgili olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Öğrencilere dersi dinlerken, not alırken nelere dikkat ettikleri sorularak gönüllü öğrencilerin cevapları alınır. 3. Öğrencilere Çalışma Yaprığı-2 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Şimdi sizlere dersi dinleme, derste not alma ve soru sorma ile ilgili çeşitli bilgiler vereceğim. Bu bilgileri dinlerken aynı zamanda elinizde sizlere verdiğim çalışma yaprağını dikkatle doldurmanızı istiyorum. Dinlerken anlamadığınız yerler olursa soru sorabilirsiniz."</i> 4. Ardından uygulayıcı tarafından öğrenciler ile etkinlik bilgi notunda yer alan bilgiler paylaşılır. Bu sırada öğrencilerin Çalışma Yaprığı-2'ye yönergeler çerçevesinde not almaya devam etmeleri istenir. 5. Tüm sunumlar tamamlandıktan sonra sürece aşağıdaki sorular ile devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> • Çalışma Yaprığı-2'de hangi notları aldınız? Sizin için hangi bilgiler önemli ve yeniydi? • Bir konuyu dinlemeye yönelik geliştirmeniz gereken beceriler nelerdir? • Not alırken nelere dikkat ettiniz? Nelere dikkat etmek gerekiyor? • Not alma ile ilgili anlatılardan hangilerini daha önce yapıyordunuz? Hangi becerileri geliştirmeniz gerekiyor? • Etkin dinleme, not alma, derste soru sorma arasında nasıl bir ilişki var? • Ders başarısı ile dinleme, not alma, derste soru sorma arasında nasıl bir ilişki vardır?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrenciler ile kendi oluşturdukları not defterleri üzerinde ve tartışma soruları üzerinde konuşulduktan sonra bir özetleme yapılır. Derste dinleme, not tutma ve soru sormanın etkin katılım ve öğrenme için önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin yıl boyunca derslere katılırken Çalışma Yaprağı-1'i düşünerek dinleme, not alma ve soru sorma becerilerini kullanmaları ve kendilerini gözlemlemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik bilgi notunda yer alan bilgilerin önceden yönergeye göre okunarak prova yapılması önemlidir.
2. Çalışma Yaprağı-1, EBA ya yüklenerek öğrencilerin canlı dersleri dinlerken not tutmak için yararlanmaları önerilebilir.
3. Etkinlik bilgi notunda yer alan tahta kullanılacak bölüm için uzaktan ekran karşısında uygulanan etkinliklerde tahta yerine önceden hazırlanmış bir sunum kullanılabilir. Bu ppt'ye sadece koyu olarak vurgulanmış ifadelerin alınması önemlidir.
4. Not alma ile ilgili "Cornell Not Tutma Tekniği" önceden incelenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Not tutma becerisi için öğrencinin ilgili olduğu bir konuda not tutarken dikkat edilmesi gerekli olan noktaları yönergeler şeklinde içeren bir not tutma çalışma kağıdı hazırlanarak öğrencinin not tutması sağlanabilir.
3. Not tutma çalışma kağıdında yer alan yönergeler aşamalı olarak geri çekilerek öğrencinin bağımsız olarak bu beceriyi kazanması sağlanabilir.
4. Dinleme becerisi için gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrencinin kendini izlemesi sağlanarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yapağı 1

Aşağıda doldurmanız için bir not defteri verilmiştir. Derste dinleme, not alma ve soru sorma ile ilgili bilgiler anlatılırken siz de formu yönergelere uygun şekilde doldurunuz.

	Adı Soyadı: Anlatılan Konunun Adı:	Anahtar Kelimeler
Notlarım (Ana fikirler, örnekler, öne çıkan tekrar edilen bilgiler, şekiller vb.)		
Benim görüşüm/yorumum ya da örneğim nedir?		
Konuyla ilgili hangi soruyu/soruları Sorabilirim?		
Daha önce bildiklerim ile benzerlikler ya da farklılıklar neler? Yeni ne öğrendim?		

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sayın Uygulayıcı;

Bu bilgi notu etkinlik içerisinde öğrencilere sunum yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilerin çalışma yaprağını doldururken ana düşüncelere ulaşabilmesi, önemli yerleri yakalayabilmesi için koyu renkle vurgulanan bilgileri tekrar etmeniz, ses tonunuzu değiştirmeniz ya da vurgulayıcı kelimeler (burası önemli, unutmayın..) kullanmanız ve bilgi notundaki yönergeleri takip etmeniz önemlidir.

Bu bölümde koyu renkle belirtilmiş yazıları vurgulayarak açıklayınız.

Dinleme, not alma ve derste sorular sormak derslerde **aktif kalmayı, etkili öğrenmeyi** ve öğrenilenlerin **kalıcı olmasını** sağlar. Dinleme, not alma ve soru sorma aynı zamanda birbirleriyle ilişkilidir. **Amaçlı ve odaklanmış bir dinleme olmadan doğru not almak da mümkün değildir.** Aynı zamanda **sorulan sorular notların daha anlaşılır olmasını, anlamadığınız noktaların açıklanmasını sağlar.** Derste etkin şekilde not tutulmazsa öğrenme ve bilgilerin saklanması büyük ölçüde azalır. Not alma tüm çalışma becerileri arasında en önemlilerinden birisidir. Not alma, bilginin gözden geçirilmesini ve öğrenme sürecinin daha anlamlı olmasını sağlar.

"Bu bölümde koyu renkli ifadeleri tahtaya yazınız."

Dersleri dinleme sürecinde nelere dikkat edilmeli?

- 1- Dinlerken **bilgi edinmek** amaçlanmalıdır.
- 2- Dinlenen düşüncelerin, bilgilerin **ana fikri** yakalanmaya çalışılmalıdır.
- 3- Dinlerken **'konuşan ipuçlarını'** yakalamak önemlidir. Öğretmenin sesindeki, konuşma hızındaki değişimlere dikkat edilmeli, ses yükseliyorsa değişiyorsa bilginin önemli olabileceği düşünülmelidir.
- 4- Öğretmenin **tekrar ettiği** düşüncelere odaklanılmalıdır.
- 5- Dersi dinlerken **önyargılardan uzak durmak gerekir**, sevmek ya da sevmemek gibi duygular ile yaklaşmamalıdır. (Bu çok sıkıcı!, Neden bunu dinlemeliyim? vb.)
- 6- Anlatılanları dinlerken **önceki öğrendiklerinizle ilişkisini düşünmek, aralarındaki bağlantıları (benzerlik, farklılık vb.) belirlemek gerekir.**
- 7- Dinlerken **not tutulmalıdır.**

Bu bölümü anlatmadan önce öğrencilere "Dersleri dinlemeyi etkileyen nedenler nelerdir?" sorusunu yöneltiniz

Dersleri dinlemeyi etkileyen nedenler nelerdir?

- Dikkatin dağılması
- Zihin gezinmesi (Dersle, konuyla ilgili olmayan başka şeyler düşünmek, Zihni meşgul eden başka düşünceler)
- Fiziksel gürültü (Ortamı bozan sesler, fiziksel koşulların rahatsız olması, yorgunluk, uykusuzluk vb.)
- Ben bunu yapabilir miyim? gibi düşünceler
- Sağlık problemleri
- Başka şeylerle ilgilenme
- Önyargılar

Bu bölümde koyu renkle belirtilmiş yazıları vurgulayarak, tekrar ederek, bu önemli.... gibi ifadeler kullanarak açıklayınız.

Not alırken nelere dikkat etmek gerekir?

- Not alırken iyi bir **dinleyici** olun.
- **Okunaklı yazın.**
- Kendinize özgü **kısaltmalardan** yararlanın.
- Bilgileri kısaltarak, **ana fikirleri** yazın. Öğretmenin vurguladığı, tekrar ettiği, altını çizdiği noktaları yakalayarak not edin.
- **Önemli sinyalleri** yakalayın. (Ses ve konuşmada değişme, "unutmayın...", buraya dikkat edin..., bu konunun temel fikri..." gibi ifadelere dikkat edin.)
- Fikirleri hatırlamak için **anahtar sözcükleri** sayfanın kenarına yazın.
- Dersin sonuna doğru not olmayı bırakmayın.
- Kaçırdığınız notlar için **yer bırakın.** Örnekleri yazın
- Konuları **birbirine bağlayan** ayrıntı ve açıklamaları yazın.
- Anlamadığınız, takıldığınız konularda **soru sormaktan** tereddüt etmeyin
- Dersten sonra notlarınızı **gözden geçirin** ve **24 saat içinde** düzenleyin.

KAYNAK: Fender, G. (2003). Öğrenmenin ABC'si. Sistem Yayıncılık. İstanbul

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİM GÜÇLÜ BELLEĞİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Belleğini güçlendirecek stratejileri açıklar. / 17. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2 3. Renkli kalem 4. 6 adet kâğıt/karton 5. Torba/Kutu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1’de yer alan belleği güçlendirici stratejiler, öğrenci sayısı ve oluşturulacak 6 grup sayısı dikkate alınarak çoğaltılır, her biri kesilerek torba/kutu içine konur. 2. Çalışma Yaprığı-2’de verilen 6 bellek güçlendirici stratejiler ayrı ayrı kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının belleğini güçlendirecek stratejileri açıklamak olduğu belirtilir. 2. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>“Asker yürüyüşü yapar gibi olduğunuz yerde hareket edin. Sol bacağınızı her kaldırdığınızda, önce sağ elinizle, sonra sol elinizle dizinize dokununuz. Bu sırada esnek hareket etmeli, bacağınızı indirirken, kolunuzu başınızın üzerine gelecek kadar yükseltmelisiniz. Bu hareketleri birkaç kez tekrarlayınız. Bunu yaparken hareket ettiğiniz için sadece kan dolaşımınız hızlanmaz, aynı zamanda koordinasyon yeteneğiniz de artar. Böyle çaprazlama hareketlerle beyninizin her iki tarafını kullanmış olursunuz.”</i> 3. Isınma etkinliği sonrasında öğrencileri 6 gruba ayırmak amacıyla içinde belleği güçlendirici stratejilerin olduğu torbadan/kutudan bir kâğıt seçmeleri istenir. Öğrencilerin seçmiş oldukları stratejilere göre grup oluşturmaları sağlanır. 4. Her gruba karton ve boya kalemleri dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir: <i>“Elinizde bulunan kâğıtlarda belleği güçlendiren stratejiler ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir. Bu stratejiler ile ilgili açıklamaları okuyup inceleyiniz. Bu stratejilerin nasıl kullanılabileceğine ilişkin olarak elinizdeki kâğıda/kartona grupça hazırlık yapmanızı istiyorum. Bunun için 15 dakika süreniz bulunmaktadır”. Uygulayıcı bu süreçte grupları dolaşarak öğrencilerin çalışmalarını gözlemler.</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Gruplara verilen süre sonunda gruplardan seçilen birer temsilcinin belleği güçlendiren stratejileri sesli olarak diğer öğrencilere anlatması ve her bir stratejinin bellek güçlendirici stratejiler kapsamında nasıl kullanıldığını ifade etmesi istenir.
6. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça belleğini güçlendirecek stratejiler tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir.
 - Belleğinizi güçlendiren stratejilerden olan zihin haritaları, kısaltmalar, şiirler, deyişler, akrostişler ve hikâyelerden hangilerini daha çok kullanmaktasınız?
 - Belleğinizi güçlendiren stratejilerden olan zihin haritaları, kısaltmalar, şiirler, deyişler, akrostişler ve hikâyelerden hangisini/hangilerini bu etkinlik sonrasında öğrenmiş oldunuz?
 - Bu stratejilerden farklı olarak kullandığınız bellek güçlendirici stratejiler var mı? Varsa bunlar hangi stratejilerdir?
 - Bu stratejileri kullanmak size nasıl bir kolaylık sağlıyor?

7. Aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Bellek güçlendirici alıştırma, ilk bakışta yalnızca ezber gerektiren davranışların kazanımında işe yarar gibi görünebilir. Oysa eğitim amaçlı beceri kazandırmanın en üst basamağı olan üretkenlik, beynin iki yarısının birlikte kullanımı ile mümkündür. O halde derste, okulda, hayatta daha başarılı olmak için bellek güçlendirici ilke, teknik ve stratejiler kullanarak beynimizin iki yarısını işlevlerini yapar duruma getirebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendi belirledikleri bir konuda bellek güçlendiren stratejilerden kullanmaları istenir ve bunun sınıfta sergilenmesi sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken akran desteği sağlanarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Stratejilerin uygulanmasına dönük öğretmen neyin nasıl yapılacağını göstererek destek sağlayabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yapağı 1

ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI
KISALTMALAR	KISALTMALAR	KISALTMALAR	KISALTMALAR
ŞİİRLER	ŞİİRLER	ŞİİRLER	ŞİİRLER
DEYİŞLER	DEYİŞLER	DEYİŞLER	DEYİŞLER
AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER
HİKÂYELER	HİKÂYELER	HİKÂYELER	HİKÂYELER

Çalışma Yaprağı 2

ZİHİN HARİTALARI

Bu yöntem anahtar sözcüklerden, resimlerden faydalanarak bilgiyi organize etmek için kullanılan ve karmaşık ve detaylı bilgileri sınırlı bir alanda ve akılda kolayca kalacak şekilde depolayan bir grafik yöntemidir.

Zihin haritaları sadece not tutma sistemi olarak değil, düşünceleri oluşturmak, görselleştirmek, tasarlamak ve sınıflandırmak için etkin olarak kullanılmaktadır. Ana konu veya tema merkezde olmak üzere bilgiler arasındaki anlamsal ya da diğer bağlantılar anahtar kelimeler ve görsel resim ve şekillerle desteklenmektedir. Araçları; kelimeler, resimler, çizgiler, semboller, renkler ve şekillerdir. Zihin haritaları bir not alma ve yaratıcı düşünme tekniğidir. Notlarınızı daha yaratıcı biçimlerde almanızı, daha kolay hatırlamanızı ve üzerinde çalıştığınız konuyu net bir şekilde anlamana yardımcı olur. Ayrıca zihin haritaları oluşturmak için internet üzerinde kullanılan uygulamalar da bulunmaktadır.

Örnek:

- Öncelikle bir kâğıt ve renkli kalemler alın.
- Ana konuyu sayfanın merkezine yerleştirildikten sonra ana fikrinizin alt temalarını belirleyin ve bu merkezden çıkan bağlantıları, tercihen farklı renklerde çizin.
- Oluşturduğunuz her bir alt tema için en az iki ana nokta düşünün ve bunlar arasında da dallar oluşturun. (Çizdiğiniz her dal sonunda, haritanız örümcek ağı gibi görünmeye başlayacak.)
- Bağlantı kurduğunuz kavram ya da başlıkları da onları temsil ettiğini düşündüğünüz imgelerle süsleyebilirsiniz.
- Çok kısa ifadeler ve hatta tek kelimeler kullandığınızdan emin olun.
- Düşünceyi çağırarak veya mesajı daha akılda kalıcı kılmak için resimler ekleyin.

KAYNAK:

<https://www.mindmapping.com/>

Görsel <https://www.kisiselgelisim.com/mind-mapping-nedir-mental-mapping-nedir/> adresinden alınmıştır.

DEYİŞLER

Türk halk edebiyatı ve musikisinde türkü, mâni, koşma gibi nazım şekilleriyle yazılan ezgili şiir türlerinin genel adıdır. Türkçe "demek" fiilinden türetilmiştir. Anadolu'nun birçok yerinde aynı kökten gelen değişik şekillerine rastlanan kelime sözlükte "söz söyleyiş, anlatma biçimi, üslûp; halk edebiyatında türkü, destan, nefes, tekerleme, koşma gibi hece vezniyle yazılmış şiirlerin genel adı; halk şairlerinin karşılıklı mâni, türkü, ezgi söylemesi" gibi anlamlara gelmektedir. Türk halk edebiyatında hece vezniyle söylenen halk şiirleri, türküler ve manileridir. Türkü, destan, koçaklama, güzelleme, taşlama, nefes, koşma, tekerleme türlerinin hepsine deyiş adı verilir. Genellikle birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri uyaklı olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen, iki kişinin karşılıklı söylediği manilerdir. Soru yanıt şeklinde de düzenlenir. Bir başka kişinin ağzındanmış gibi aktarıldığı şekilleri de vardır. Örnek:

Arkadaşını iyi seç
Okul yolunu geç
Çantanı kaptığın gibi
Haydi okul yoluna geç

Daldan dala atladım
Sarı çiçek topladım
Çiçeklerim döküldü
Dere aldı götürdü

AKROSTİŞLER

Akrostiş (baş harfler yöntemi) ya da Türkçe söylemiyle ilkleme, bir şiirde dizelerin ilk harflerinin yukarıdan aşağıya doğru sıralandığında anlamlı bir sözcük meydana getirmesi, hatırlanması gereken kavramların ilk harflerinde anlamlı bir kelime oluşturmaktır. Sözcüklerinin ilk harflerinin bir şifre kavram veya cümle verecek biçimde alt alta sıralanmasıdır. Bu teknik ile hafızada kalması istenen cümlelerin ilk harfleri kullanarak anlamlı veya kafiye, hafızada daha kalıcı olan başka bir kelime veya cümle oluşturulmaktadır.

Örnek:

Ormanlarımızı koruyalım geleceğimiz için
Rüyalarımızda gördüğümüz dünya için
Maviliklerin yeşilliklerin kalması için
Ağaçlarımıza sahip çıkalım kendimiz için
Nasihatler hep bu yönde olsun hepimiz için

HİKÂYELER

Hikâye ya da öykü, gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayı aktaran kısa, düzyazı şeklindeki anlatıdır. Kısa oluşu, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, genellikle önemli bir olay ya da sahne aracılığıyla tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesiyle roman ve diğer anlatı türlerinden ayrılır.

Hikâyede, olayın geçtiği yer sınırlı, anlatım özlü ve yoğundur. Karakterler belli bir olay içinde gösterilir. Bu karakterlerin de çoğu zaman sadece belli özellikleri yansıtılır. Konu tümüyle düş ürünü olabilir ya da son derece gerçekçidir. Genellikle ironik bir rastlantı yoluyla oluşturulan özel bir an üzerindeki yoğunlaşma sürpriz sonlara olanak verir.

Hikâyede kişiler, olay örgüsü, mekân, zaman, anlatıcı ve bakış açısı olmak üzere beş temel yapı unsuru vardır. Hikâyeler birden fazla duyguya hitap ettiği için hem akılda kalıcı hem de ilgi çekicidir.

Örnek:

Sonbahar Rüzgârının Dostluğu

Büyük mü büyük bir ormanda yaşayan binbir çeşit ağaç varmış. Bu ağaçlardan bazılarının yaprakları, sonbahar mevsimi geldiğinde sararır ve sonbahar rüzgârının esmesi ile birer birer yere düşerlermiş. Bazıları ise yeşil kalır ve yaprakları, hiç dökülmezmiş. Bu durum, dev çınar ağacının hep dikkatini çekermiş. Yapraklarının sararıp dökülmesine çok üzülürmüş. Bir gün yine sonbahar rüzgârı, hızlı hızlı esmeye başlamış. Dev çınar ağacının sararan yaprakları dökülmeye başlamış. Çınar ağacı bu duruma çok üzülmüş. Sonbahar rüzgârı, çınar ağacının üzüldüğünü fark edince onun yanında esmez olmuş. Çınar ağacının yaprakları, hiç dökülmemiş. Çınar ağacı, buna çok sevinmiş. Günler günleri kovalamış. İlkbahar mevsimi gelmiş. Yaprakları dökülen ağaçların yeni yemyeşil yaprakları çıkmaya başlamış. Dev çınar ağacı, kendisinin de yeni yapraklarının çıkmasını beklemiş ama bir türlü çıkmamış. "Benim neden yeni, yeşil yapraklarım çıkmadı ki?" diye düşünmüş. Arkadaşları, "Senin eski yaprakların dökülmediği için yenileri çıkamıyor." demişler. Çınar ağacı, o anda doğada ne kadar güzel bir düzen kurulu olduğunu, sonbahar rüzgârının da bu düzenin bir parçası olduğunu anlamış. Sonbahar geldiğinde ondan özür dilemiş ve "Sen hep es olur mu, sonbahar rüzgârı! Sana verilen görevi hiç aksatma!" demiş. Sonbahar rüzgârı esmiş, çınar ağacının yaprakları, dökülmüş. Yaz gelince de yeni, yeşil yaprakları çıkmış. Çınar ağacı, sonbahar rüzgârına teşekkür etmiş ve dostlukları hep devam etmiş.

KAYNAK:

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Hik%C3%A2ye>

3 Hikaye örneği <https://aktiviteparki.com/masal-hikaye-ve-oyku-orneklari/> adresinden alınmıştır.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SLOGANIMLA HAZIRIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara hazırlanmayı etkileyen faktörleri açıklar./ 18.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. 5 Farklı Renkte A-4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 kesik çizgili yerlerden kesip katlanarak kura çekmeye hazır duruma getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının sınavlara hazırlanmayı hangi faktörlerin etkilediğini açıklamak olduğu öğrencilerle paylaşılır. Sınava hazırlanırken nelerden etkilendikleri öğrencilere sorulur, (öğrencilerden uyku düzeni, beslenme, ebeveyn tutumları, sınav türü, çalışma alışkanlıkları, sınava yönelik duygu ve düşünceler gibi cevaplar vermeleri beklenir.) verilen cevaplar tahtaya listelenir. Etkinlik süreci öğrencilere özetlenir: <i>"Sevgili öğrenciler, sınava hazırlık sürecinizi etkileyen çeşitli unsurlar sıraladınız. Bugünkü etkinliğimizi ifade ettiğiniz unsurlardan uyku düzeni, beslenme, sınav türü, çalışma alışkanlıkları, sınava yönelik duygu ve düşüncelere odaklanarak gerçekleştireceğiz. Bu faktörlerden her birini grup olarak tartışmanızı, bu faktörün sınava hazırlanması nasıl etkileyeceğini değerlendirmenizi ve konuştuklarınızı anlatan sloganlar ya da maniler hazırlamanızı istiyorum. Bir kura çekeceğiz. Kurada aynı faktörü seçenler aynı grupta yer alacak ve bu faktöre yönelik grupça değerlendirip slogan/mani hazırlayacak. Dilerseniz birden fazla slogan/mani yazabilirsiniz."</i> Çalışma Yaprağı-1'den kesilip katlanan kâğıtlardan öğrencilere birer adet seçtirilir. Aynı kelimeyi seçenler aynı grupta toplanır. Sınıf 5 gruba ayrılır. Her grup bir faktörü temsil etmelidir. Gruplardan seçtikleri sınava hazırlık sürecini etkileyen faktöre yönelik düşünceleri slogan/mani hazırlamaları ve bunları uygulayıcının dağıttığı renkli kağıda (hangi faktöre yönelik olduğuyla birlikte) yazmaları istenir. Grupların sloganları yazdığı kâğıtlar toplanıp karıştırılarak tekrar dağıtılır. Her gruba farklı bir tür gelmesi sağlanır. Öğrenciler bu yeni türe uygun slogan yazmaya devam eder. Süre yeterse bu işlem tekrarlanabilir. Gruplar arasında

Süreç (Uygulama Basamakları):

değiştirme yapılabilir. Bu aşamanın amacı öğrencilerin farklı türlere de odaklanabilmelerini sağlamaktır.

7. Gruplarda yazılan sloganlar/maniler okunur, her öğrenciden kendi sınava hazırlık sürecinde hangi faktörden daha çok etkilendiğini düşünerek kendi ihtiyacına uygun slogan/mani seçmesi istenir, kartonlar sınıf panosuna asılır.
8. Aşağıdaki tartışma soruları öğrencilerle birlikte tartışılır.
 - Sınava hazırlık sürecinde sizleri nelerin etkilediğini fark ettiniz?
 - Gruplarda yazılan hangi sloganları kendinize uygun buldunuz, niçin?
 - Sınav türünün sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Uyku/Uykusuzluğun sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Açlık/Tokluk durumunun sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Çalışma alışkanlıkları sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Sınava ilişkin duygular sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Sınava ilişkin düşünceler sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
 - Etkinlik sürecinde odaklanılanların dışında başka hangi faktörler sınava hazırlık sürecinizi etkiliyor?
9. Etkinlik sürecinden elde edilenler ve tartışma sorularından alınan cevaplar toplanarak etkinlik sonlandırılır.

"Sınava hazırlık sürecinde pek çok faktörden etkilenebileceğinizi fark ettiniz, hazırlık sürecinizi destekleyen veya engelleyen faktörleri düşünerek ihtiyacınıza göre kendinize uygun sloganı seçtiniz. Düzenli ve yeterli uykunun, dengeli beslenmenin, sınava yönelik kaygıların farkında olmanın ve düzenli çalışma alışkanlıklarının sınava hazırlık sürecinizi yolunda geçirmenize yardımcı olacağını açıkladınız. Seçtiğiniz sloganınızın sınavlara hazırlanmanızı kolaylaştırması dileğiyle."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Panoya asılan slogan/mani kartonlarına zaman içerisinde ekleme yapılması istenebilir.
2. Öğrencilerden kendilerine uygun buldukları sloganları/manileri yazıp evlerinde çalışma ortamlarına asmaları istenebilir.
3. Okul genelinde 7.sınıflar arasında bu faktörlere ilişkin slogan/mani yarışması düzenlenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Gruptaki öğrenci sayıları eşit olmayabilir, gruptaki öğrenci sayıları uygulayıcı tarafından dengelenebilir.
2. İhtiyaç duyulması hâlinde sınava hazırlık sürecini etkileyen faktörlere ilişkin öğrencilere ipucu olması amacıyla şu açıklamalar yapılabilir: Beslenme için yeterli ve dengeli beslenme, kahvaltı yapmak, bol sıvı tüketmek; uyku düzeni için çeşitli uyarıcılardan arınık bir ortamda uyumak(televizyon, ışık, telefon, ses vb.), uykudan en az birkaç saat önce yeme-içme faaliyetlerinin, teknolojik cihaz kullanımının bırakılması örnek verilebilir. Sınava yönelik duygu ve düşünceler için kaygılanmak, stres, başarısız olma korkusu, 'zor olacak ve başarısız olacağım' düşüncesi. Sınav türü için çoktan seçmeli, yazılı, boşluk doldurma, eşleştirme, merkezi sınav, ortak sınav gibi türler öğrencilere hatırlatılabilir. Bu türlere yönelik hazırlıklarının nasıl şekillendiğini düşünmeleri istenebilir. Çalışma alışkanlıklarında düzenli çalışma, planlı çalışma, yalnızca sınav öncesi çalışma gibi örnekler verilebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.
3. Sınavlara hazırlanmayı içeren bir gözlem çizelgesi öğrenciye işaretleterek öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler

*Bu çalışma yaprağı öğrenciler gruplara ayrılırken uygulayıcıya yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

PASTADAKİ PAYIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara hazırlanma davranışını gözden geçirir/ 19. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik bilgi notu okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Süreç aşağıdaki soru ile başlatılır. Verilen yanıtlar uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. "Sınavlara hazırlanırken kısa ve uzun vadede ne gibi çalışmalar yaparsınız?" 2. Etkinlik bilgi notunda bulunan ancak öğrenciler tarafından söylenmemiş olan sınavlara hazırlanma davranışları, uygulayıcı tarafından tahtadaki yanıtlara eklenir. 3. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. 4. Aşağıdaki yönerge ile sürece devam edilir: "Sevgili öğrenciler verdiğiniz cevaplardan da anlayacağınız üzere sınavlara hazırlanırken birçok farklı davranış sergilenebilir. Herkesin benimsediği ve uygularken kendisini daha rahat hissettiği çalışma davranışları vardır. Bu davranışlar her öğrenci için farklı oranlarda ve türlerde olabilir. Şimdi sizlere dağıttığım çalışma yaprağındaki grafiği doldururken kendi tercihiniz olan davranışları düşünme fırsatı bulacaksınız. Çalışma yaprağını doldururken önümüzdeki hafta bugün bir sınavınız olduğunu ve bunu şu an haber aldığınızı düşünün. Tahtada yer alan çalışma davranışlarını gözden geçirin. Bu sınava çalışırken hangi davranışları tercih edeceğinizi, hangi davranışa yoğunluk vereceğinizi düşünün. Tercih ettiğiniz davranışları Çalışma Yaprağı-1'de yer alan grafiğe yerleştirin. Bunu yaparken grafiği kendiniz için özelleştirebileceğinizi unutmayın." 5. Öğrencilere çalışma yaprağını doldurmaları için yeterli süre verilir. 6. Gönüllü öğrencilerden doldurdıkları grafiği, seçimlerinin sebeplerini açıklayarak paylaşımları istenir. 7. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Sınavlara hazırlanırken neler yapıyorsunuz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sınavlara hazırlanırken en sık kullandığınız davranış biçimleri hangileridir?
- Hazırladığınız sınavın özelliğine göre sınava hazırlanma biçiminiz değişiyor mu? Neden? Diğerlerinden daha çok kullandığınız tercih ettiğiniz belirli bir davranış var mı, varsa neden?
- Sınavlara hazırlanmanızı olumsuz etkileyen ve değiştirmek istediğiniz davranışlarınız var mı? Neden?
- Sınavlara hazırlanmanızı kolaylaştıran ve kalıcı hale getirmek istediğiniz davranışlarınız var mı? Neler?

8. Aşağıdaki yönerge okunarak etkinlik sonlandırılır.

"Gördüğünüz gibi sınavlara hazırlanırken çoğunlukla tercih ettiğimiz artık alışkanlık hâline gelen birçok farklı çalışma davranışımız var. Bunlardan bazılarını tamamen bilinçli bir şekilde tercih ederken bazılarını farkında bile olmadan tekrarlarız. Sınavlara çalışırken hangi davranışı tercih ettiğimizi bilmek, gereken durumlarda bu davranışları değiştirmemize, geliştirmemize ya da eğer verimsiz ise tamamen bırakmamıza imkân verir. Sizler de bu etkinlikte kendi çalışma davranışlarınızı fark ederek bu imkânı sahip oldunuz. Bundan sonraki çalışmalarınızda bu imkânı dilediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Etkinliğimiz burada sona erdi, katılımınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki haftalarda girecekleri ilk sınav için sınav tarihini öğrendikleri ilk andan sınav gerçekleşene kadar geçen süre için bir çalışma davranışı günlüğü tutmaları istenir. Uygun bir zamanda etkinlikte hazırladıkları çalışma grafiğinde yer alan çalışma davranışları ile gerçekte kullandıkları arasında fark olup olmadığı hakkında öğrenciler ile görüşülür.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma yaprağını doldurma aşamasında dersin kalan süresini kontrol ederek öğrencilere yeterli süre verdiğinizden emin olunuz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

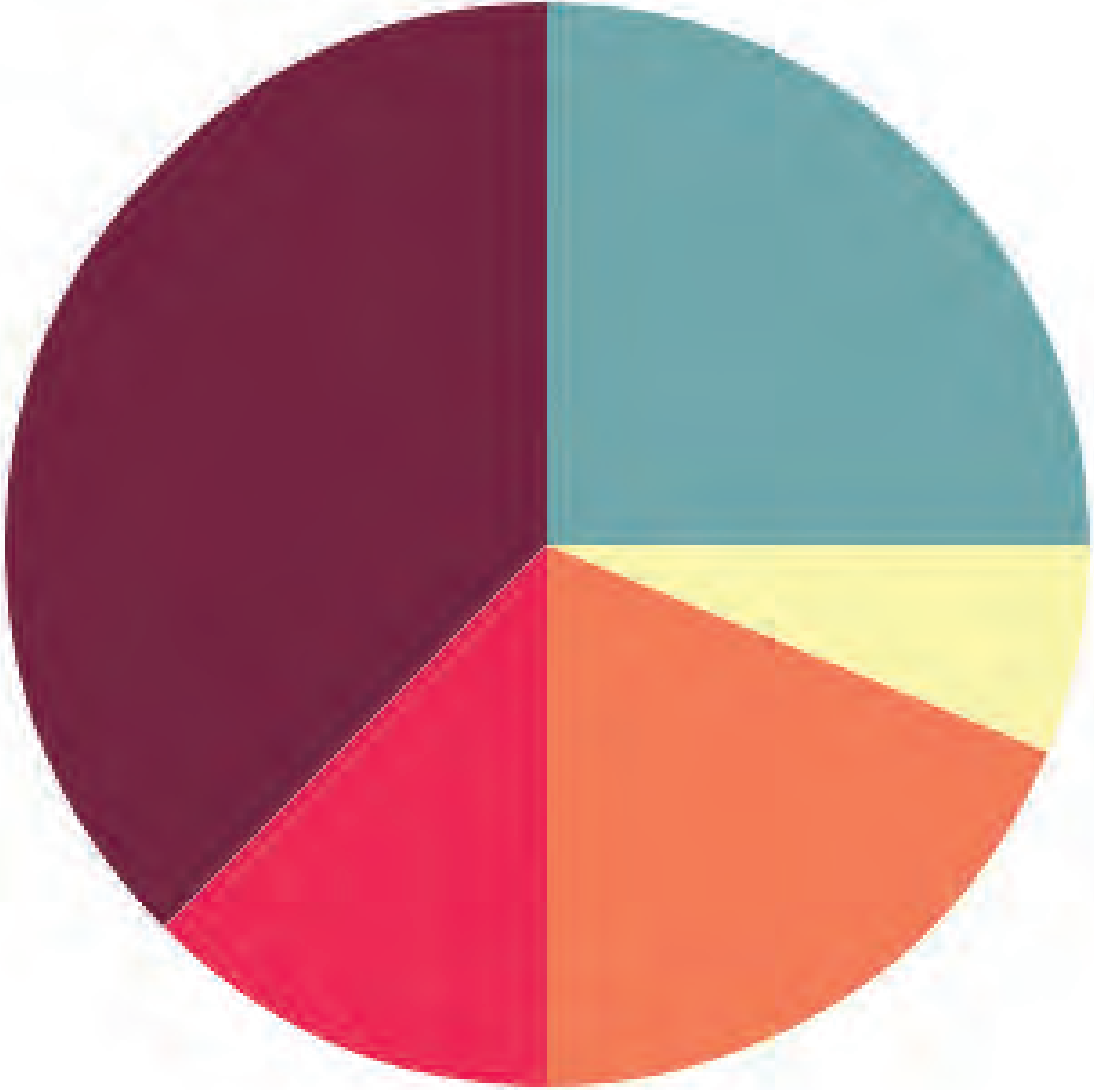
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Sınavlara hazırlanmayı içeren bir gözlem çizelgesi öğrenciye işaretleterek öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili öğrenciler, aşağıda görmüş olduğunuz pasta grafik sınava hazırlanma sürecinizi temsil ediyor. Sınavlara hazırlanma sürecinde sıklıkla yaptığınız davranışları büyük dilimlere daha az gerçekleştirdiğiniz davranışları küçük dilimlere yazdığınızda; sınavlara hazırlanırken hangi davranışları tercih ettiğinizi genel bir tablo olarak görebileceksiniz. Eğer dilim sayısı sizin için eksikse diğer dilimleri bölerek çoğaltabilir fazlaysa istediğiniz dilimleri birleştirerek tek dilim elde edebilirsiniz.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Öğrenciler bu tarz etkinliklerde uygulayıcı tarafından onaylanacağını düşündükleri davranışları paylaşma eğiliminde olurlar. Ancak gerçekte kullandıkları davranışlar çoğunlukla ideal davranışların dışına çıkar. Bu etkinliğin amacı öğrencinin kendi davranışlarını filtresiz bir şekilde gözden geçirmesidir. Bu doğrultuda etkinlik sırasında öğrencilerden alınan cevaplar aşağıdaki cevaplar ile karşılaştırılmalı ve öğrencilerin değinmediği davranışlar günlük hayatta birçok öğrenci tarafından kullanıldığı hatırlatılarak öğrenciler ile paylaşılmalıdır.

- Bütün konuları son gün çalışmak (Çalışmayı ertelemek)
- Sınava çalışırken başka şeyler ile ilgilenmek (telefon, tablet vb.)
- Etkin şekilde dinlemek ve derslerde not almak
- Planlı şekilde ilerlemek
- Eksiklerini gözden geçirip yeniden değerlendirmek
- Anlamadığı konularda yardım istemek
- Dersleri için düzenli defter tutmak
- Ezber yapmak
- Test çözmek
- Konu tekrarı yapmak
- Özet çıkarmak
- Konuyu başka bir arkadaşına anlatmak
- Sınıfta çözülen örnekleri tekrar çözmek
- Eba üzerinden konu ile ilgili alıştırma yapma
- Konu ile ilgili ders notu çıkarmak
- Konuyu bir arkadaştan/öğretmenden tekrar dinlemek

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İPUCUNU ALIYORUM, TEPKİMİ VERİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sosyal ipuçlarını yorumlayarak uygun tepkiler verir. / 20. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. 1 adet şeffaf poşet
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan cümleler etkinlik öncesinde kesilir ve poşete koyulur. 2. Etkinlik öncesinde Etkinlik Bilgi Notu okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<p>1. Etkinliğin amacının, sosyal ipuçlarını yorumlayarak uygun tepkiler vermek olduğu açıklanır.</p> <p>2. Öğrencilerin sosyal ipuçlarına dair ön öğrenmelerini uyarabilmek ve uygun kişiler arası beceriler sergileyebilmede beden dili, ses tonu gibi unsurların önemini vurgulayabilmek amacıyla öğrencilere şu soru sorulur:</p> <p>“Sevgili öğrenciler hiç merak ettiniz mi, Türk kahvesinin yanında niçin su verilir?”</p> <p>3. Öğrencilerden kısaca cevaplar alınır (Soruya doğru cevap veren öğrenci olursa öğrenciye teşekkür edilir ve bilmeyenler olabileceği için de kısaca rivayetten bahsedilir.) ve şu rivayet anlatılır:</p> <p>“Bir rivayete göre, Osmanlı döneminde bir eve misafir geldiğinde ev sahibinin misafire doğrudan aç olup olmadığını sormasının uygun olmadığı düşünülür ve bu sebeple ev sahibi tarafından misafire bir fincan Türk kahvesi ile birlikte bir bardak da su ikram edilirmiş. Eğer misafir suyu kahveden önce içerse bu karnının aç olduğuna işaretmiş, ev sahibi bunun üzerine hemen sofrayı kurmaya başlamış. Eğer, suyu kahveyi bitirdikten sonra içerse misafirin tok olduğuna ve sadece sohbet etmek amacıyla geldiğine işaretmiş. Yani, misafir açım demez, kahve içişiyle niyetini belirtirmiş. Bu rivayette de gördüğünüz gibi, karşılaştığımız durumlara doğru tepkiler verebilmede sosyal ipuçlarını yorumlayabilmek önemlidir. Çünkü her ne kadar her daim iletişim içerisinde olsak da bazen sözel iletişim dışında beden dilimizle, ses tonumuzla ve rivayette olduğu gibi farklı sosyal ipuçları ile iletişimimizi sürdürebilmekteyiz.”</p> <p>4. Açıklamanın ardından öğrencilere; “Sizler de kendi yaşantılarınızı düşündüğünüzde ne tür sosyal ipuçları ile karşılaştınız ve tepkiniz ne oldu?”</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

sorusu yöneltilir.

- Öğrencilerden gelen cevaplar, etkin dinleme tepkilerine dikkat edilerek dinlenir ve geri bildirim sağlanır.
- Öğrencilere şu yönerge verilir:
"Şimdi hep birlikte dramatizasyon içeren bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Bunun için aranızdan bir öğrencinin tahtaya gelmesini, diğerlerinizin de küçük birer kâğıt ve kalem çıkararak beklemenizi istiyorum. Tahtaya gelen öğrenci, poşet içerisindeki kâğıtlardan bir tane alarak okuyacak ve cümlenin devamını kurgusal bir şekilde oluşturarak, vereceği tepkilerle süreci devam ettirecektir. Bu kurguyu planlayabilmek ve sürdürebilmek için kendisine yardımcı olmasını istediği başka öğrencileri de dramatizasyona dâhil edebilecektir. Yani, süreç doğaçlama şekilde yürütülecek olup birkaç dakikada bitecektir. Sizler de (yani oturan öğrenciler), etkinlik esnasında sosyal ipuçlarını da yorumlayarak arkadaşınızın/arkadaşlarınızın vermiş oldukları tepkilere dikkat edeceksiniz. Elinizde bulunan kâğıtlara, verilen tepkilerin size göre uygun olup olmadığını ya da başka ne tür tepkiler verilebileceğini not alacaksınız."
- Yukarıda yer alan yönergeye uygun şekilde süreç birkaç tur devam ettirilir.
- Öğrencilerin almış oldukları notlar doğrultusunda paylaşımda bulunmaları sağlanır.
- Süreç, tartışma soruları ile devam ettirilir:
 - Bu etkinlikte neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
 - Etkinlik esnasındaki sosyal ipuçlarına uygun tepkileri bulmakta zorlandınız mı? Zorlandıysanız, sizi zorlayan şey ne oldu?
 - Bugünden itibaren sosyal ipuçlarına uygun tepkiler verebilme ile ilgili neler yapmayı planlıyorsunuz?
- Tartışma sorularının cevaplanması ardından etkinlik, uygulayıcının şu cümlesi ile sonlandırılır: "Bugünkü etkinlikte de gördüğümüz gibi, olumlu kişiler arası beceriler kurabilmeye ses tonu, beden dili, birbirimize olan mesafemiz, yüz ifadelerimiz, vurgulamalarımız gibi birçok sosyal ipucunu fark edebilmek ve uygun tepkiler verebilmek önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Öğrencilerin bu hafta içerisinde çevrelerindeki insanların kullandıkları sosyal ipuçlarını ve verdikleri tepkileri gözlemleyerek not almaları istenir. Not aldıkları sosyal ipuçları ve bu ipuçlarına verilen tepkilerden uygun olmadığını düşündükleri tepkileri belirleyerek uygun tepkilerin neler olabileceğini belirlemeleri ve bir sonraki derste sınıf arkadaşları ile paylaşımda bulunmaları sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

- Öğrencilerinizi, olumlu kişiler arası beceriler kurabilmeleri için cesaretlendirmenizin önemli olduğunu unutmayınız ve yıl boyunca öğrencilerinizin sosyal ipuçlarına vermiş oldukları uygun tepkileri fark ettiğinizde gerekli pekiştirmeyi sağlayınız.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
- Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
 - Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
 - Süreç aşamasında olası sosyal ipuçları öğrencinin bulmasını ve işaretlemesini kolaylaştıracak gözlem çizelgesi şeklinde hazırlanarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKOĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

Parmağını sallayarak, bana doğru gelmeye başladı ve...

Baştan aşağı süzerek, "Ooo, bugün çok iyi görünüyorsunuz." dedi...

İçeriye girdi, ceketini ilikledi ve hafifçe öne doğru eğildi...

Ona derdimi anlatmaya çalışırken beni dinlediğini söylüyor, ancak telefonundan kafasını kaldırmıyordu...

Onlara doğru yöneldiğimde, birden fısıltı ile konuşmaya başladıklarını duydum...

Sürekli saate bakıyor, sandalyesinde kıpırdanıp duruyordu.

Aaa, tadını kaçırdınız ama... (Yüksek ve öfkeli bir ses tonu ile)

Derse ilk kez geç kalan öğrenci sınıfa girdiğinde önüne bakıyor ve bir yandan tırnaklarını yiyordu.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Değerli uygulayıcı, bireyin kişiler arası beceriler konusunda yeterli kazanabilmesi birçok faktöre bağlı olmakla birlikte bu becerilerin öğretimi oldukça önemlidir. Çocuklar, küçük yaşlardan itibaren uygun sosyal davranışları gözlemleyerek, model alarak ve deneyimleyerek öğrenirler. Ancak, ne yazık ki bazı uygun olmayan tepkilerle de karşılaşabilmektedirler. Bu bağlamda, bireylerin sadece sözel iletişim becerilerinin değil sözel olmayan iletişim becerilerinin de geliştirilebilmesi ve iletişimde yer alan çeşitli sosyal ipuçlarını da yorumlayabilir hale gelmeleri önemlidir denilebilir. İletişim sürecinde dikkate almamız gereken bazı sosyal ipuçları şu şekilde ifade edilebilir:

- **Ses Tonumuz:** Ses tonumuz, iletişim sürecinde birçok ipucu taşımaktadır. Yüksek bir ses tonu zaman zaman ikna edici olabilirken, zaman zaman da tartışma yaratabilmektedir. Ayrıca sesimizin tonu, yüksekliği gibi öğeler heyecanımızı, sevincimizi, kaygımızı ya da korkularımızı yansıtmada bizi ele verebilmektedir (Arslan ve Özteke Kozan, 2019). Örneğin; yüksek sesle halimizi-hatırımızı soran birisi, daha sonra sesini kısarak "akşama bize buyur" derse, bu sözden, "Gelmeni pek istemiyorum" anlamını çıkarırız. Bu tür, alçak sesle çabucak söylenivermiş davetlere "Yarım ağızla yapıldı" deriz (Dökmen, 2005).
- **Beden Dilimiz:** Sözel iletişim sağlayan sözcükler dışındaki iletişim kurulmasına neden olan her türlü bedensel iletiler beden dili olarak değerlendirilebilir (Ayas, 2019). Jest ve mimiklerimiz, beden duruşumuz, göz temasımız, giyimimiz, hareketlerimiz gibi öğelerin bu kapsamda yer aldığı ifade edilebilir. Bütün bu öğeler de karşı tarafa ve bazen de kendimize birçok mesaj/ipucu iletebilmektedir. Başlı evet ya da hayır anlamında sallamak, omuzları kaldırarak umursamazlık belirtmek ya da dudakları büzerek belki demek beden dili ile ilgili örnekler olarak düşünülebilir (Dökmen, 2005). Farklı bir örnek verecek olursak; bir öğretmenin, öğretmenler odasında oturduğu esnada bir öğrencisinin yanına gelerek öğretmene bir şeyler sorduğunu ve öğretmenin ise öğrencisinin sorusunu cevaplarken bir yandan telefonu ile ilgilendiğini bir yandan çayını yudumladığını ve öğrencisi ile hiçbir şekilde göz teması kurmadığını düşününüz. Bu durumda, öğretmenin öğrencisine vermiş olduğu sosyal ipucu (sözsüz mesaj veya beden dili ifadesi de diyebiliriz) en basitinden: "Şu an seninle ilgilenmiyorum." mesajıdır. Oysa bir mesajın etkisinin %7'sini sözcükler, %38'ini ses tonu ve %55'ini beden dilinin oluşturduğu ifade edilmektedir (Ayas, 2019).
- **Diğerleri ile Aramızdaki Mesafe:** İletişim kurduğumuz kişi ile yakınlık düzeyimize göre fiziksel anlamda o kişiye olan duruş mesafemizi belirleriz. Kendimize daha yakın hissettiğimiz kişilere daha yakın olmak isteriz. Örneğin; bir öğrencinin kendisine duygusal anlamda daha yakın hissettiği arkadaşı ile kol kola girerek bahçede dolaşırken; pek iletişimde olmadığı bir arkadaşı ona çok yaklaştığında kendini bir adım geri çekmesi bir sosyal ipucu olarak değerlendirilebilir.
- Yukarıda belirtilen sosyal ipuçları dışında; bulunduğumuz ortam, kullandığımız aksesuarlar, dış görünüşümüz, karşıımızdaki dinlerken sergilediğimiz tutum ve davranışlar, kullandığımız sözcükler gibi birçok sosyal ipucu mevcuttur.

Etkinlik sürecinde, sosyal ipuçlarından ses tonu ve beden diline daha çok odaklanılacağı için bu kavramlarla ilgili daha detaylı bilgi verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, Çalışma Yaprakı-1'de yer alan örneklerle verilecek tepkilerin ne olduğu burada detaylı olarak verilmeyecek, sadece süreç içerisinde dikkat etmeniz gereken unsurlara dair kısa bir bilgilendirme sağlanacaktır. Çünkü verilmiş olan örnekleri öğrenciler kendi yaratıcılıklarını ve becerilerini kullanarak devam ettireceklerdir. Bu bağlamda verilmiş olan örneklerde ses tonu ve beden diline dair sosyal ipuçları olduğuna dikkat ediniz ve öğrencilerin, etkinlik sürecini yürütebilmede uygun olan tepkilere (duruma uygun şekilde teşekkür edebilme, göz teması kurabilme, empati ile yaklaşabilme, doğru bir beden duruşu kullanabilme, duruma uygun bir ses tonu ile karşılık verebilme, uygun sözcükleri seçebilme, yargılamama vb.) yönelmelerine destek olunuz. Uygun olmayan tepkiler (alay etme, yargılayıcı bir dil kullanma, ilgisiz bir beden duruşu sergileme, uygunsuz sözcük kullanımı vb.) kullanmaya yönelmeleri durumunda siz de doğru tepkiler vererek süreci kazanıma uygun şekilde tamamlamayı sağlayınız.

KAYNAK:

Arslan, C., Özteke Kozan, H.İ. (2019). İletişim becerileri. M.E., Deniz ve A. Eryılmaz (Editörler), Sosyal beceri eğitimi içinde (s. 51-72). Ankara: Pegem Akademi.
Ayas, T. (2019). Beden dili. M.E., Deniz ve A. Eryılmaz (Editörler), Sosyal beceri eğitimi içinde (s. 73-90). Ankara: Pegem Akademi.
Dökmen, Ü. (2004). İletişim çatışmaları ve empati. (30. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELİŞEN BEN'İN ÖYKÜSÜ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bilişsel yeterlilikleri ve kişilik özelliklerini geliştirebileceğine inanır./ 21 .Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<p>1. Etkinliğin amacı aşağıdaki gibi açıklanır.</p> <p><i>"Hepimiz küçüklüğümüzde resim yapmayı denemişizdir. Yaptığınızı hatırladığınız ilk resminizi gözünüzde canlandırın. Çizgi çekmeyi, boyamayı ilk resimlerinizde nasıl yapardınız? Şimdi yaptığınız resimlerle ilk resimlerinizin arasında oldukça büyük farklar vardır. Resim yapmayı ne kadar çok denediyseniz, tekrar tekrar yaptıysanız o kadar gelişme göstermişsinizdir. Bu tür bir gelişmeyi hayatımızın her noktasında gerçekleştirebiliriz. Ayakkabı bağlamak, matematik sorularını farklı yollardan çözmek, satranç oynamak, basketbol oynamak, bir enstrüman çalmak, resim yapmak vb bilişsel yeterliliklerimizdir. Bu etkinliğimizde sizlerle bilişsel yeterlilikler ve kişilik özelliklerinin geliştirilebilir yanları üzerinde duracağız."</i></p> <p>2. "Peki, kişilik özelliği denince aklınıza neler geliyor?" sorusu ile gönüllü öğrenciler başta olmak üzere öğrencilerden kişilik özellikleri hakkında birer örnek vermeleri istenir. Uygulayıcı tarafından kişilik özelliklerinin; fiziksel özellik olmadığı, bireylerin davranışlarını, düşünme yollarını, problem çözme becerilerini yönlendiren özellikler olduğunu açıklanır. Daha iyi anlaşılması için öğrencilere; sakın, hırslı, yaratıcı, ince düşünceli, nazik vb. gibi örnekler verilir.</p> <p>3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir:</p> <p><i>"Sevgili öğrenciler, derste şimdiye kadar yapılan açıklamalar, örnekler size kendi kişisel özellikleriniz ve bilişsel yeterliliklerinizi düşünmenizi sağlamış olmalı. Şimdi sizden Çalışma Yaprağı-1'e güzel bir öykü yazmanızı istiyorum. Öykünün ana kişisi kendiniz olacaksınız. Geliştirdiğinizi düşündüğünüz bir bilişsel yeteneğiniz ya da kişilik özelliğinizi seçerek öyküde bu özelliğinizi nasıl gerçekleştirdiğinizi anlatmanızı istiyorum. Öykünüz ne çok kısa ne de çok uzun olsun. Öykü bittiğinde bir de geliştirmek istediğiniz bir kişilik özelliği veya bilişsel yeterlilik seçerek nasıl geliştirebileceğinizi daha rahat görmeniz için yapabileceğiniz birkaç aşama belirlemenizi istiyorum."</i> denilerek toplamda öğrencilere en fazla 15 dk süre verilir.</p> <p>4. Öğrenciler çalışmalarını tamamladıktan sonra gönüllü öğrencilerden öykülerini veya geliştirmek istedikleri özellikleri paylaşmak isteyenlere söz hakkı verilir.</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

Paylaşımların olumlu değişimlerle ilgili öyküler olmasına dikkat edilir.

5. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilerek sınıf içi etkileşim sürdürülür:

- Kendinizle ilgili gerçekleştirdiğiniz gelişimleri tüm yönleriyle düşünmek, fark etmek ve öykülemek size nasıl hissettirdi?
- Geliştirmek istediğiniz yeterlilik veya kişilik özelliklerinizle ilgili düşünürken ve yapmanız gerekenleri belirlerken neler yaşadınız?
- Geliştirdiğinizi gördüğünüz özellikler gelecek için size nasıl bir motivasyon sağladı? Bu özellik ve yeterlilikleri geliştirmeye inancınızı nasıl etkiledi?
- Bu etkinlikte kendinle ilgili yeni bir şeyler fark ettin mi?
- Bu etkinlikte en çok zorlandığın şey ne oldu?

6. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdakine benzer bir açıklama ile sonlandırılır:

"Fiziksel özelliklerimiz gibi bilişsel yeterliliklerimiz, yapabildiklerimiz ve kişilik özelliklerimiz de geliştirilebilir özelliklerdendir. Gösterilen küçük veya büyük her çaba, deneme, atılan her adım bizi pozitif yöne biraz daha yaklaştırır. Çevrenizde gördüğünüz ve örnek alınabilecek her insan bu özellikleri kazanabilmek için çok çalışmış, motivasyonlarını kaybetmeden denemekten vazgeçmemiş insanlardır. Sonuç olarak görüyoruz ki yeterli emeği verirse, yeterli çabayı gösterebilirsek bilişsel yeterliliklerimiz ve kişilik özelliklerimiz olumlu yönde değişebilir ve gelişebilir. Bunun için özelliklerimizin, yeterliliklerimizin farkına varıp geliştirmek için adımlar atmalıyız."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin aralıklarla yıl boyunca kendileriyle ilgili geliştirmeye çalıştığı veya geliştirdiği özelliklerine ilişkin duyguları yazdıkları bir günlük tutmaları istenebilir.
2. Her öğrenciden çevrelerinde, olumlu özelliklere sahip olan ve bilişsel yeterlilikleri yüksek olan insanlar ile röportaj yapıp bu röportajların sınıf panosunda ilham veren hikâyeler başlığı altında birkaç hafta sergilenmesi sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin öykülerinde ve sınıf paylaşımlarında olumlu ve geliştirilebilir özelliklere yer vermeleri konusunda öğrencilerin motivasyonları yükseltilmelidir.
2. Uygulayıcı kişilik özelliklerine verilen uygun olmayan örnekleri fark edip, düzeltmek konusunda dikkatli olmalıdır.

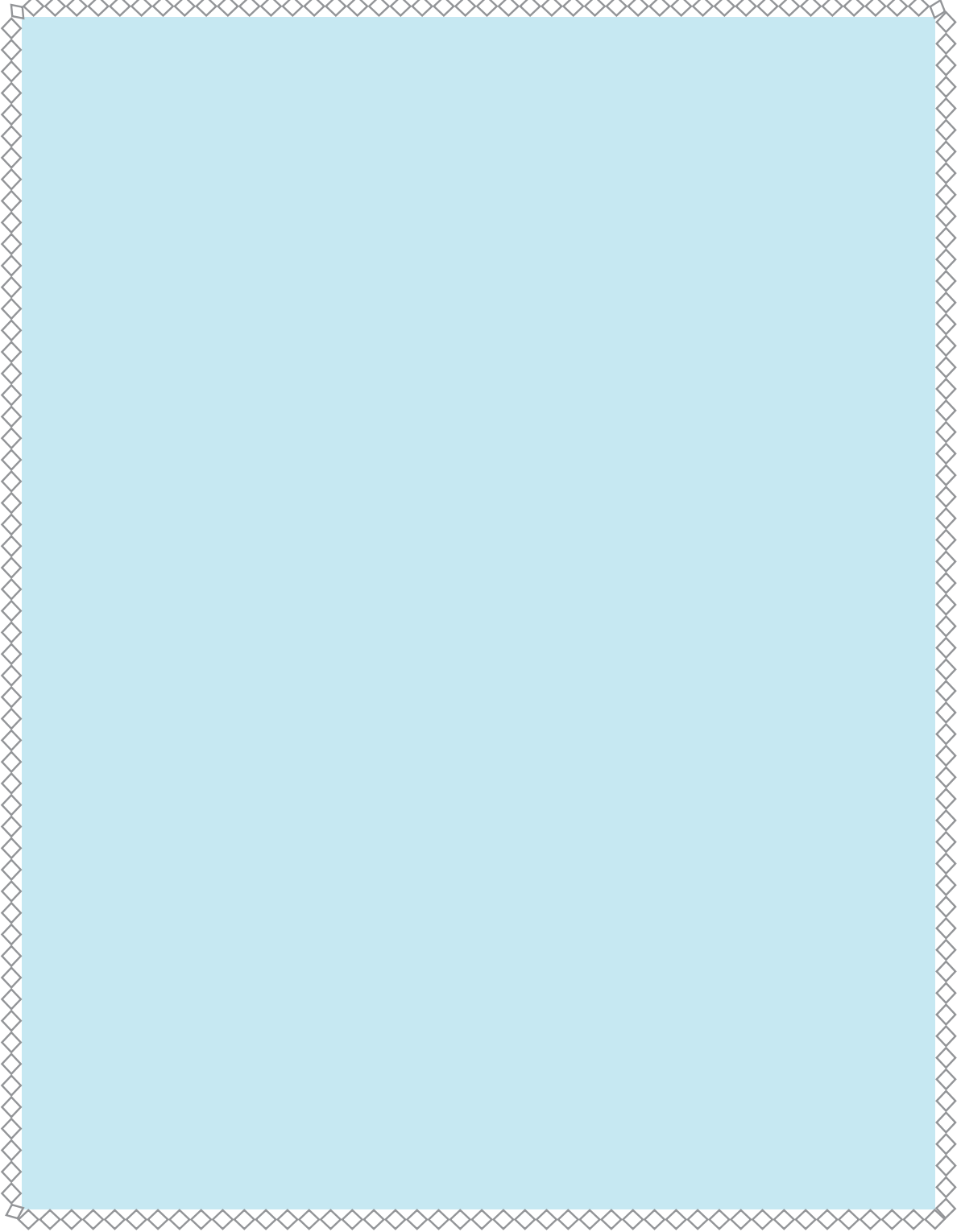
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öykü yazma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Öğrencilere ek süre verilerek etkinliği tamamlamaları sağlanabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

Çalışma Yapağı 1

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİNBİR ÇEŞİT ZORBALIK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Zorbalık ve türlerini bilir. / 22.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır
Süreç (Uygulama Basamakları):	<p>1. Uygulayıcı tarafından gazetede yer alan bir haber öğrencilere okunarak süreç başlatılır.</p> <p><i>"12 yaşındaki A. her gün okulda kendisi ile dalga geçen, laf atan ve daha da ileri giderek eşyalarına zarar veren bir öğrencinin varlığı nedeniyle okula gelmek istemediğini ailesine belirtmiştir. Okula karşı yaşadığı olumsuz duygular nedeniyle okul değiştirmeyi düşünen A.'nın ailesinin okul ile iletişime geçmesi ve olayların rehber öğretmenin de katkısıyla araştırılması ile yaşanan sorunlar çözülmüştür. Hem A. okula yeniden dönmüş hem de A.'yı rahatsız eden diğer öğrenci yaptıklarının olumsuzluğunu fark ederek davranışlarından kısa sürede vazgeçmiştir. Uygulayıcı tarafından yukarıda yazılı gazete haberi aktarılır. Ardından "Sevgili gençler bugün sizlerle bu gazete haberine de konu olan önemli bir meseleyi görüşeceğiz. Sizce bu haberden yola çıkarak bu önemli konu ne olabilir?" şeklinde açıklama yapılır ve öğrencilerden tahmin etmeleri istenir.</i></p> <p>2. Paylaşımların ardından bugünkü etkinliğin amacının sorunun da cevabı olan zorbalık olduğu ve zorbalık türleri hakkında paylaşımda bulunulacağı ile ilgili açıklama yapılır.</p> <p>3. Uygulayıcı tarafından zorbalık tanımı yapılır.</p> <p><i>"Zorbalık, bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz bir öğrenciye kasıtlı olarak ve tekrar eden biçimde olumsuz eylemlerde bulunması olarak tanımlanmaktadır.</i></p> <p><i>Bu yönüyle bir davranışın zorbalık olarak tanımlanabilmesi için üç temel koşul ortaya çıkmaktadır. Bunlar;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bireye kasıtlı zarar vermeyi amaçlayan bir davranışın olması, • Zarar verici davranışların belirli bir süre devam etmesi, • Zorbalar ile zorbalığa uğrayan/kurbanlar arasında kesin bir güç dengesizliğinin bulunması olarak belirtilmektedir. (Olweus,1993)"

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki soru öğrencilere yöneltilir: “Arkadaşlar evet zorbalığın tanımını yaptım ve ölçütlerini sıraladım. Şimdi düşünmenizi istiyorum. Ne tür davranışlar zorbalık sayılabilir?”
5. Öğrencilerin verdiği cevaplar tahtaya not edilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: “Evet, çocuklar bu davranışlardan da görüyoruz ki çok türlü zorbalık davranışları olabiliyor, bazen yaparken veya gördüğümüzde bunların zorbalık olduğunu düşünmeyebiliriz ancak aslında birçok zorbalık türü var, şimdi bu türleri birlikte daha detaylı öğrenelim.”
6. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve onlardan örnek olaylar ile o olayda gördükleri zorbalık türünü eşleştirmeleri istenir.
7. Çalışma Yaprağı-1 ile ilgili gönüllü öğrencilerin paylaşımlarının ardından uygulayıcı tarafından doğru cevaplar paylaşılır.
8. Zorbalık türleri hakkında bilgi sahibi olmaları amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.
9. Etkinlik tartışma soruları ile devam eder. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve düşünceleri için süre verilir.
 - Daha önce bir zorbalık olayı ile karşılaştınız mı?
 - Bir davranışın zorbalık olabilmesi için belirtilen ölçütler nelerdir?
 - Bu gün öğrendiklerinizle düşündüğünüzde bu zamana kadar karşılaştığınız veya denk geldiğiniz zorbalık varsa bunların türleri ne olabilir?
 - Bir zorbalık olayı ile karşılaştığınızda ne yaparsınız?
10. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır ve etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrencilerim bugün sizlerle zorbalık ve zorbalık türleri hakkında bilgi paylaşımında bulunduk. Bu etkinlikler aracılığıyla bir olayın zorbalık olabilmesi için gerekli olan üç önemli ölçüt hakkında bilgi sahibi olduk ve zorbalık türleri hakkında farkındalık kazandık. Belki farkına varmadığımız yaptığımız veya gözlemlediğimiz pek çok davranış zorbalık kapsamında tekrar düşündük, tekrar ele aldık. Farkına varmak ve bilmek bu konuda atacağımız ilk adım oldu. Haftaya ise hep birlikte bu tür davranışlar ile karşılaşsak bunun üstesinden gelmeyi öğreneceğiz. Hepinize hem bugün için hem de haftaya ikinci adımı da birlikte atacağımız için teşekkür ederim.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden gelecek haftaya kadar okulda veya çevrelerinde yaşadıkları veya gözlemledikleri bir zorbalık olayını not etmeleri istenir. Bu olayın detaylarını isim vermeden yazarak zorbalık olup olmadığına nasıl karar verdiklerini ve hangi tür zorbalık olduğunu düşündüklerini açıklamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Zorbalık ve zorbalık türlerine dair anlatım örneklerle ya da görsellerle desteklenerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprığı 1

Zorbalık Türleri: Mala ve eşyaya zarar verme zorbalığı, sosyal/ilişkişel zorbalık, sanal/siber zorbalık, fiziksel zorbalık, sözel zorbalık

İçine kapanık bir öğrenci olan Arda'ya sınıf arkadaşı Efe sürekli vuruyor, tekme atıyor ve onu itiyor.

Arkadaşınız Melike oldukça başarılı bir öğrenci. Onu kıskanan Sema sürekli arkasından "inek, möööö, yuhhhh" diye bağıyor.

Okulda tartıştığım bir öğrenci tarafından sürekli olarak Facebook sayfamda incitici sözlerle dolu mesajlar geliyor.

Sınıfın en sessiz öğrencisi olan Murat'ın en sevdiği kalem kutusunu Ahmet sürekli çöpe atıyor.

Okulda bir grup öğrenci hakkınızda dedikodu yaparak yalnız kalmanıza, herkesin sizden uzaklaşmasına neden oldu.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU ¹

ZORBALIK TÜRLERİ

- **Fiziksel Zorbalık:** Zorba tarafından kurbanı yönelik olarak itme, tekme atma, tokat atma, silah-bıçak vb. ile saldırma, saç-kulak çekme ve bedene yönelik kaba şakalardan oluşmaktadır.
- **Sözel Zorbalık:** Karşı tarafı incitecek şekilde alay etmek, lakap takmak, dalga geçmek eylemlerinden oluşmaktadır.
- **Sosyal/İlişkisel Zorbalık:** Zorbalar tarafından kurbanı yönelik bakış açısını değiştirmek, başkalarının kurbanı algılama ve yanıt verme biçimlerini değiştirerek akran grubu içerisindeki sosyal statüsünü düşürmektir.
- **Mala veya Eşyaya Zarar Verme Zorbalığı:** Kurbanın özel eşyalarına kasıtlı bir şekilde zarar vermek olarak tanımlanmaktadır.
- **Cinsel Zorbalık:** Zorba tarafından cinsel içerikli sözlerle, hareketlerle ve dedikodularla kurbanın cinsel gelişimini ve yaşamını etkilemesidir.
- **Sanal/Siber Zorbalık:** Zorba tarafından elektronik iletişim araçlarını, cep telefonu ve interneti kullanmak suretiyle, belirli bir zaman süresi içerisinde tekrar edecek şekliyle ve sürekli olarak, kurbanı yönelik gerçekleştirdikleri kasıtlı saldırgan davranışlar bütünüdür.

Çalışma Yaprağı-1 Cevap Anahtarı:

1. Fiziksel zorbalık
2. Sözel zorbalık
3. Sanal/siber zorbalık
4. Mala ve eşyaya zarar vermek zorbalığı
5. Sosyal/ ilişkisel zorbalık

KAYNAK:

¹ Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Malden, MA: Blackwell Publishing.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜCÜNÜ GÖR, ZORBALIĞI YEN!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Zorbalıkla baş etme yollarını kullanır./23.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Renkli Fon Kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Sınıf düzeni 4 grup olacak şekilde planlanır. 3. Grup sayısı kadar renkli fon kâğıdı hazırlanır. 4. Sınıfın fiziki koşullarına göre dört köşe belirlenir ve her köşeye birer adet renkli fon kâğıdı asılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının zorbalıkla baş etme yollarının kullanılması olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından etkinlik için dört gruba ayrılacaklarının bilgisi paylaşılır ve gruplarda yer alacak öğrencilerin belirlenmesi sürecine geçilir. 3. Uygulayıcı sınıf listesini eline alır ve ilk dört öğrencinin ismini okur. Sınıfta sıralar öncesinde dört grup olacak şekilde planlanmış olup ismi okunan öğrenciler sınıfın tam ortasında beklerler. Uygulayıcının "BAŞLA" sözü ile birlikte daha öncesinde uygulayıcı tarafından sınıfın dört köşesinde asılmış olan renkli fon kâğıdının yanına koşmaları istenir. Dörderli gruplar hâlinde tüm sınıftaki öğrenciler tamamlanıncaya kadar süreç devam ettirilir. 4. Gruptaki öğrencilerin belirlenmesi etkinliğinin ardından her grubun kendileri için bir grup adı belirlemeleri ve etkinlik sonunda sunum yapabilmek amacıyla bir sözcü seçmeleri istenir. 5. Uygulayıcı tarafından öğrencilere Çalışma Yaprığı-1'de yer alan hikâye dağıtılır. Çalışma Yaprığı-1'de yer alan hikâye ile ilgili açıklama yapılır. <i>"Şimdi dağıttığım Çalışma Yaprığı-1'i grup olarak sessize okumanızı istiyorum. Burada yazılı olan zorbalık hikâyesinde kendinizi Rüzgâr'ın yerine koyarak nasıl başa çıkma yolları kullanabileceğinizi grup (ya da farklı öneri sunmak isteyenler bireysel) olarak karar vererek, renkli fon kâğıtlarına madde madde olacak şekilde yazmanız gerekmektedir."</i> 6. Gruplar tarafından hazırlanan zorbalıkla baş etme yolları grup sözcüleri

Süreç (Uygulama Basamakları):

tarafından büyük grup/sınıfla paylaşılır.

7. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek sonlandırılır.

- Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz?
- Hikâyede sunulan zorbalık olayına yönelik başa çıkma yolları geliştirirken neler hissettiniz?
- Zorbalık olayları karşısında uygun başa çıkma yolları kullanmak size neler kazandırır?
- Şimdi kendinizi seyirci konumunda olan Ayşe ve Burak yerine koymanızı istiyorum, neler yapardınız?

8. Tartışma sorularının ardından uygulayıcı tarafından zorbalıkla başa çıkma yolları hakkında öğrencilerin sunmuş olduğu yöntemlere alternatif yöntemler sunularak farklı bakış açısı kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.

9. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili gençler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle birlikte zorbalık ile başa çıkma yolları hakkında paylaşımda bulunduk. Gördüğünüz üzere her biriniz aynı hikâyeye yönelik farklı baş etme yöntemleri geliştirdiniz. Sonuç olarak her birimiz çok değerliyiz ve kimsenin bizi üzmesine, incitmesine izin vermemeliyiz. Bir zorbalık olayı ile karşılaştığımızda uygun başa çıkma yolları kullanarak yaşadığımız olumsuz davranışlar ile başa çıkabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Okulda zorbalığı önleme günü belirlenir ve ortak bir renk belirlenerek (Örn: beyaz ya da mavi renkte) aynı renk tişört giyinen 7. sınıf öğrencilerinin 5. sınıf öğrencilerine zorbalık ve zorbalık ile başa çıkma yöntemlerini pankart hazırlayarak sunmaları/anlatmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıf düzeni- grup sayısı koşullar doğrultusunda değiştirilebilir.
2. "Muhteşem Üçlü ve Ben" hikâyesinde yer alan karakterlerin isimleri değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Zorbalık ve zorbalık türlerine dair baş etme yolları örneklerle ya da görsellerle desteklenerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

MUHTEŞEM ÜÇLÜ VE BEN

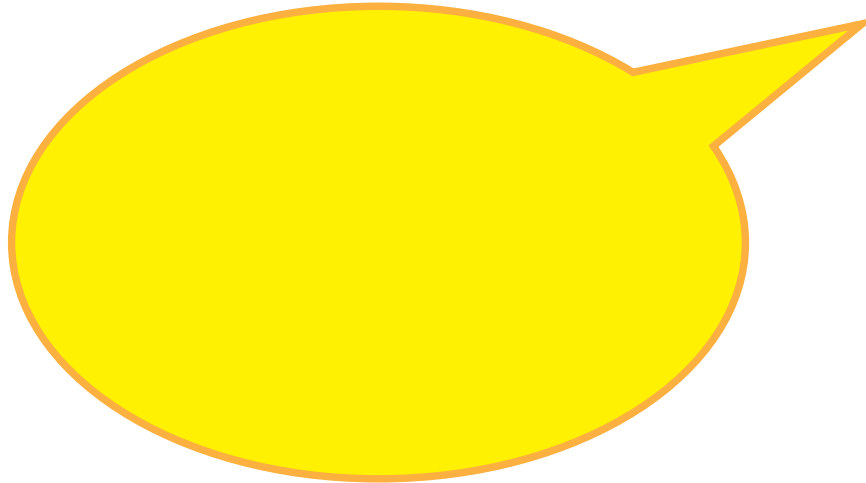
Murat, Eray ve Sevim bizim sınıfın hep sorun çıkaran, arkadaşlarını rahatsız eden üç öğrencisidir. Benim adım ise Rüzgar, bir ortaokulda 7. sınıf öğrencisiyim. Dersleri ortalama olan bir öğrenciyim. Aslında sosyal ilişkilerimde sorun ile karşılaşmam ama son zamanlarda sınıftan birkaç öğrenci tarafından sürekli rahatsız ediliyorum, eşyalarım zarar veriyorlar. Hatta çelme takmaya çalışıp, benimle alay edecek bir konu buluyorlar. Bir gün okula sabah erkenden gitmek zorunda kaldım, okul kapalı olduğu için bahçede beklemeye başladım ama bir de ne göreyim karşımda bu muhteşem üçlü bir arada. Evet evet, artık sınıfta, okulda o kadar çok bıktık ki onlara da bir isim taktik ama tabi onların bize taktığı lakapların yanında bizimki iltifat olur.

Okulun bahçesinde bana doğru geldiklerini fark ettiğimde ne yapacağımı bilemedim, sağma-solma baktım çok az kişi vardı. Aslında bu kişilerden Ayşe ve Burak bizim sınıftandırlar. Ancak muhteşem üçlü bana yaklaşırken onlar seyirci konumundalar, hiçbir müdahale de bulunmadılar. Bu durum elbette benim için tam bir hayalkırıklığıydı. Neyse ki onlar tam olarak yanıma yaklaşırken nöbetçi öğretmenim bir soru sormak için yanıma geldi ve onlardan kurtuldum. Kurtuldum dediğime bakmayın her an nereden çıkacakları belli olmadığı için korkuyla sırama geçtim.

Tüm sınıf sıraya geçtik ve sınıflarımıza dağıldık ama sınıfa girdiğimiz ilk dakika itibariyle bana kızgın baktıklarının farkındaydım ya da kahkahalarla güldüklerini görüyordum. İlk teneffüs zili çaldı bende tam su içmek için şişemi elime aldım ki bamm diye vurdular ve tabi ben sıırıslıklam oldum. Ama sustummm sustummm....

Okulda bir günümü korku ve kaygıyla geçirdim ve sonunda çıkış zili çaldığında koşa koşa eve gitme planı kuruyordum ki bir de ne göreyim okulun çıkış kapısında bu muhteşem üçlü, tabi ben onları görünce kenara geçtim ve beni göremeyecekleri bir yerde beklemeye başladım. Tam da o sırada Türkçe öğretmenim çıkışa doğru giderken onunla çıkabilirim ve fark etmezler düşüncesi ile arkasından okuldan kaçtım. Evet kaçtım. Tam ismi bu olsa gerek...

Şimdi eve geldim evet güvendeyim ama ya yarın neler yaşayacağım? Bunu düşünmek bile şimdiden karnımın ağrmasına sebep oluyor. Acaba yarın mazeret uydurup okula gitmesem mi? Offf kafamda bir sürü sorular var. Ben şimdi bu zorbalık olayı ile nasıl başa çıkacağım?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sevgili gençler, bugün sizlerin sunmuş olduğu zorbalık ile başa çıkma yollarına alternatif yollar sunmak, farklı bakış açıları kazandırmak amacıyla aşağıda yazılı olan stratejileri dikkatle dinlemenizi ve hatta not almanızı istiyorum.

Zorbalık ile Alternatif Başa Çıkma Yolları

- Olumlu düşüncenin gücünden yararlanarak bu zorbalık olayı ile başa çıkabilme gücüne sahip olduğuna inan!
- Düşünme kalıpları oluştur! Örneğin "Ben bununla başa çıkabilirim." "aslında güçsüz olan zorbanın kendisi..."
- Zorbanın mutsuz ve yalnız olduğunu düşünmesini sağlayın, zorbayı şaşırtın! Örneğin, "Senin için üzülüyorum yalnız olman beni üzüyor, konuşmak istersen seni dinlerim vb."
- Sözel becerilerin en önemlilerinden "Hayır Diyebilme" becerisini kazanın.
- Zorba ile göz teması kurarak, kendinizden emin bir şekilde onunla konuşun.
- Kendinizden emin, dik bir vücut pozisyonu ile iletişime geçin.
- Zorba ile iletişim kurarken en az 1 metrelik mesafenizi korumaya özen gösterin.
- Zorbanın davranışlarında olumlu yönde değişim gözlemlemezseniz ortamdan uzaklaşın.
- Zorbalık olayı karşısında elinden geleni yapmana rağmen zorba davranışlarına devam ediyorsa okulda öğretmenlerden, okul psikolojik danışmanından/rehber öğretmeninden ya da idareden yardım isteyebilirsin; evde ise ailenize konu hakkında bilgi verebilir, yardım isteyebilirsin.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEKLER SAHADA

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Yetenekleriyle derslerin etkinliklerini ilişkilendirir. / 24. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutu / Şeffaf olmayan bir nesne 2. 5 renk kâğıt 3. Çalışma Yaprağı-1 4. Çalışma Yaprağı-2 5. Etkinlik Bilgi Notu-1 6. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı 5 renk kâğıdın her birini gruptaki üye sayısı kadar bölerek kutu içine koyar. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1'i gözden geçirilir. 4. Etkinlik Bilgi Notu-2'yi gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının yetenekler ile derslerde karşılaşılan etkinlikleri ilişkilendirmek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından "Sizinle daha önce sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil-uzay yeteneği ve göz-el koordinasyonu olmak üzere dört yetenek türü ile ilgili konuşmuştuk. Bu yetenek türlerinin neler anlattığını kimler söylemek ister?" denilerek paylaşımda bulunmak isteyen öğrenciler dinlenir ve eksik kalan bilgiler Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanılarak tamamlanır. 3. Bir kutu içerisine 5 renkte, öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar atılır. Öğrencilerden kutunun içinden bir kâğıt çekmesi istenir. Aynı rengi çekenler aynı grupta olacak şekilde 5 grup oluşturulur. 4. Daha önce grup sayısı kadar çoğaltılmış olan Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 uygulayıcı tarafından gruplara dağıtılır. 5. Uygulayıcı "Her gruba Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 olmak üzere 2 form dağıttım. Çalışma Yaprağı-2'de sizin derslerde görmüş olduğunuz bazı etkinlikler yer alıyor. Çalışma Yaprağı-1'de de dört yetenek alanına ait boşluklar bıraktım. Etkinlikleri sırası ile inceleyiniz ve hangi yetenek alanına ait olduğunu

Süreç (Uygulama Basamakları):

düşünüyorsanız Çalışma Yaprığı 1’de yer alan ilgili boşluklara yazınız. Bazı ders etkinlikleri birden fazla yetenek alanını ilgilendirmektedir. Bu etkinlikleri de hangi yetenek alanlarıyla ilişkili ise kesişim oluşturacak şekilde yazınız. Şimdi ait olduğunuz gruplarınıza dönünüz ve etkinliği yapmaya başlayınız.” açıklamasında bulunur.

6. Süreç tamamlandığında öğrencilerden büyük gruba dönmeleri istenir.
7. Süreç şu şekilde devam eder. Birinci gruptan ilk 6 etkinliği sırası ile okumaları ve hangi yetenek türü ile eşleştirdiklerini nedenleriyle birlikte açıklamaları istenir. Diğer gruplar da birinci grup söylerken kendi cevaplarını kontrol eder ve farklı cevaplar verilmişse öğrencilerin tartışarak doğru cevabı bulması istenir, doğru cevap öğrenciler tarafından bulunamazsa Etkinlik Bilgi Notu-2’den yararlanılarak uygulayıcı tarafından açıklanır. Süreç sırası ile bütün grupların altışar etkinliği açıklaması şeklinde ilerler.
8. Süreç aşağıdaki sorular ile devam ettirilir:
 - Ders etkinliklerini daha çok hangi yeteneklerle ilişkilendirdiniz?
 - Kendinizi hangi yetenek alanında görüyorsunuz?
 - Ders etkinlikleri ile yetenek alanları arasında bir ilişki olması sizin için ne ifade ediyor?
9. Her insanda çeşitli yetenek alanlarının bulunduğu ve okulda verilen derslerde bu yetenek alanlarının hepsi ile ilgili etkinlikler yapıldığı vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca derslerde yaptıkları etkinlikleri gözlemlemeleri ve severek yaptıkları etkinlikleri not ederek yetenek alanları ile ilişkilendirmeleri istenebilir.
2. Zorunlu olan ancak ders esnasında üzerinde konuşulmayan görsel sanatlar, müzik, bilişim teknolojileri ve yazılım, beden eğitimi ve spor, teknoloji ve tasarım dersleri gruplara dağıtılır. Bu derslerde hangi etkinliklerin yapıldığını düşünerek yazmaları ve yazdıkları etkinlikleri yetenek alanları ile ilişkilendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprığı-2 arkalı önlü olacak şekilde fotokopi yaptırılabilir.

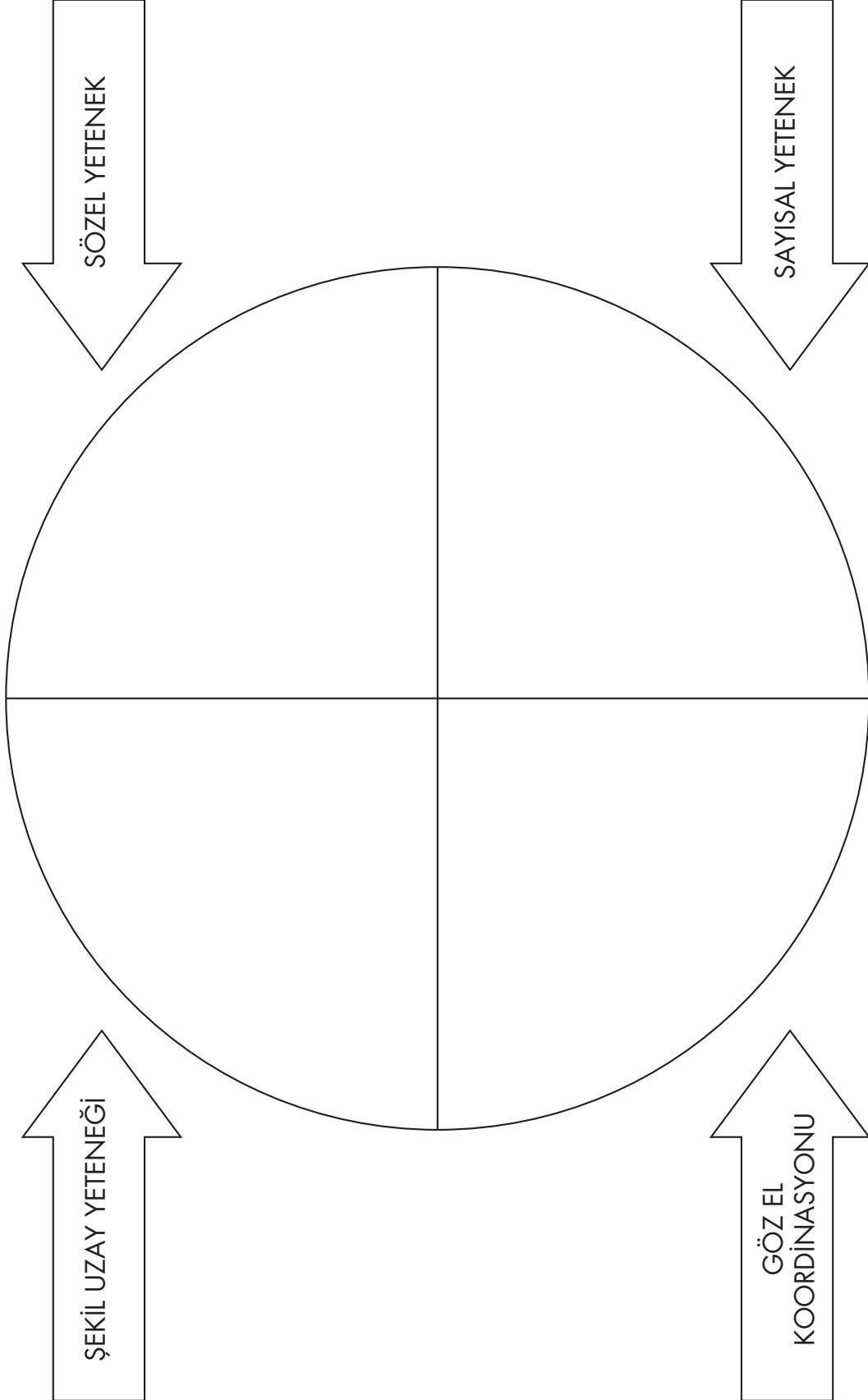
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Rasyonel sayıları sıralama ve karşılaştırma

Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz konuşma

Metinde geçen anlatım bozukluklarını bulma

Demokrasinin yayılması sürecinde karşılaşılan sorunları analiz etme

Grafik, tablo ve çizelge ile sunulan bilgileri yorumlama

Dinlediği/izlediği olayların gelişimi ve sonuçları hakkında tahminde bulunma

Metinde atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanma

Tam sayılarla problem çözme

Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanma

Toplama işleminin özelliklerini akıcı işlem yapmak için strateji olarak kullanma

Elektrik devresi tasarlama

Alan hesaplama

Süre okuma ve ezberleme

Verilere ilişkin çizgi grafiği oluşturma ve yorumlama

Küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirme

Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceleme

Verilenlerden hareketle birinci dereceden bir denklem kurma

Teleskobun gök biliminin gelişimindeki önemine yönelik çıkarımda bulunma

Konuşma / anlatma becerisi

Deney yapmak için malzeme miktarını hesaplama

Yeniden kullanılabilircek eşyalarını, kullanmaya yönelik proje geliştirme

Öğrenilen kelimeleri cümle içerisinde kullanma

Yeni kelimeler ve anlamlarını öğrenme

Üç boyutlu cisimlerin farklı yönlerden iki boyutlu görünümünü oluşturma

Okunan metni dinleme / takip etme

Doğru orantılı iki çokluk arasındaki ilişkiyi ifade etme

Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıklama

Dünya hayatı ile ahiret hayatı arasındaki ilişkiyi yorumlama

Dinin farklı yorumları olabileceğinin farkına varma

Basit bir teleskop modeli hazırlama

Kelimeleri anlamlarına uygun kullanma

ETKİNLİK BİLGİ NOTU -1¹

Genel olarak dört yetenek alanından söz edilebilir (2018, Kuzgun). Bunlar:

Sözel yetenek; sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle ifade edebilmeyi anlatır.

Sayısal yetenek; sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilmeyi anlatır.

Şekil-uzay yeteneği; şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, isimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilmeyi anlatır.

Göz-el koordinasyonu; kesme, delme gibi el ve gözün iş birliği ile yapılabilecek işleri yapabilmeyi anlatır.

¹ KAYNAK

Kuzgun, Y. (2018). Akademik benlik kavramı ölçeği el kitabı. Ankara: Nobel.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU -2

Ders Etkinlikleri	İlgili Olduğu Yetenek Türü	İlgili Olduğu Ders
Kelimeleri anlamlarına uygun kullanma	Sözel	Türkçe
Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz konuşma	Sözel	Türkçe
Metinde geçen anlatım bozukluklarını bulma	Sözel	Türkçe
Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanma	Sözel, Şekil Uzay	Türkçe
Grafik, tablo ve çizelge ile sunulan bilgileri yorumlama	Sözel, Sayısal	Türkçe
Dinlediği/izlediği olayların gelişimi ve sonuçları hakkında tahminde bulunma	Sözel	Türkçe
Metinde atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanma	Sözel	Türkçe
Tam sayılarla problem çözme	Sayısal	Matematik
Rasyonel sayıları sıralama ve karşılaştırma	Sayısal	Matematik
Doğru orantılı iki çokluk arasındaki ilişkiyi ifade etme	Sayısal, Sözel	Matematik
Verilenlerden hareketle birinci dereceden bir denklem kurma	Sayısal, Sözel	Matematik
Alan hesaplama	Sayısal, Şekil Uzay	Matematik
Üç boyutlu cisimlerin farklı yönlerden iki boyutlu görünümünü oluşturma	Şekil Uzay, Göz El Koordinasyonu	Matematik
Verilere ilişkin çizgi grafiği oluşturma	Sayısal	Matematik
Toplama işleminin özelliklerini akıcı işlem yapmada strateji olarak kullanma	Sayısal	Matematik
Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceleme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Demokrasinin yayılması sürecinde karşılaşılan sorunları analiz etme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Basit bir teleskop modeli hazırlama	Göz El Koordinasyonu, Şekil Uzay	Fen Bilimleri
Deney yapmak için malzeme miktarını hesaplama	Sayısal	Fen Bilimleri
Yeniden kullanılabilir e eşyalarını, kullanmaya yönelik proje geliştirme	Sözel	Fen Bilimleri

Elektrik devresi tasarlama	Göz El Koordinasyonu	Fen Bilimleri
Teleskobun gök biliminin gelişimindeki önemine yönelik çıkarımda bulunma	Sözel	Fen Bilimleri
Öğrenilen kelimeleri cümle içerisinde kullanma	Sözel	İngilizce
Okunan metni dinleme / takip etme	Sözel	İngilizce
Konuşma / anlatma becerisi	Sözel	İngilizce
Yeni kelimeler ve anlamlarını öğrenme	Sözel	İngilizce
Dünya hayatı ile ahiret hayatı arasındaki ilişkiyi yorumlama	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Dinin farklı yorumları olabileceğinin farkına varma	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Sure okuma ve ezberleme	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıklama	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEKLERİMLE MESLEKLERİN PEŞİNDEYİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Yetenekleriyle mesleklerin özelliklerini ilişkilendirir. /25. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Kalem (her öğrencinin kurşun vb. kalem)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının yetenekleriyle mesleklerin özelliklerini ilişkilendirmek olduğu açıklanır. 2. "Kendiniz için en uygun meslek hangisi olabilir?" Sorusu ile 5 dakikalık bir tartışma süreci başlatılır ve öğrencilerin cevapları alınır. 3. Aşağıdaki söz öğrencilere okunur ve tahtaya yazılır: "Sevdiğiniz bir işi meslek edinirseniz, hayatta bir gün dahi olsa çalışmış olmazsınız." (Konfüçyüs) "Bu sözden ne anlıyorsunuz?" sorusuna gelen cevaplar alınır. 4. "Geçmişte, şu anda, gelecekte bir kişiyi mutlu edecek en iyi meslek bireyin özellik ve koşullarına en uygun olan, onu en çok tatmin eden ve yeteneklerini kullanmasına olanak tanıyan ve kendini geliştirebilmesine fırsat veren meslektir." açıklaması yapılır. 5. Yetenek alanlarını anımsatmak için uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır : "a) Sözel Yetenek: Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder. Sözel yetenek sosyal bilimler alanlarında gerekmektedir. b) Sayısal Yetenek: Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir. Bütün temel bilimlerde (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Astronomi gibi) aynı zamanda sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir. c) Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cismi üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder. Bu yetenek inşaat, makine, harita

Süreç (Uygulama Basamakları):

mühendisliği, mimarlık, diş hekimliği, ressamlık, heykeltıraşlık gibi alanlarda başarı için gereklidir.

d) *Göz- El Koordinasyonu Yeteneği: Düz bir çizgi çizebilme, bir hedefi uzaktan vurabilme gibi becerilerde ifadesini bulan ve yetenek, el - parmak becerisi gibi mimarlıkta, sanatta, kaynakçılıkta, marangozlukta ve cerrahi alanında başarı sağlanması için gerekli bir yetenektir."*

6. *"Anlaşıldığı üzere mesleklerin özellikleri ile yeteneklerimizin uyumu geleceğimizi etkileyen önemli bir unsurdur. Şimdi sizlerle birlikte bu uyumu yakalamaya çalışacağız. Şimdi dağıtacağım "Yeteneklerim" Çalışma Yaprığı 1'de, verilen yeteneklerden kendi yeteneklerinizi düşünerek size uygun olanlarının başına tik atmanızı istiyorum"* denir.

7. Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır ve öğrencilerden sahip olduklarını düşündükleri yeteneklere işaretlemesi istenir. İşaretleme işlemi bittikten sonra Çalışma Yaprığı-2 dağıtılır ve *"Şimdi işaretlediğiniz yetenek listeniz ile mesleklere ait özellikleri eşleştirmenizi istiyorum. Şimdi daha önce işaretlediğiniz yeteneklerinizle eşleşen meslek özelliklerini burada işaretleyin. Hangi meslek özellikleri ile yetenekleriniz eşleşiyor, inceleyin"* yönergesi verilir.

8. Eşleştirmeler yapıldıktan sonra hangi yetenekleri ile hangi meslek özelliklerinin eşleştikleri sorulur ve paylaşımlarını yapmaları için gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir.

9. Sürece tartışma soruları ile devam edilir:

- Bu etkinlikte kendinizde fark ettiğiniz yeteneklerinizi görebildiniz mi?
- Size farklı gelen bir meslek özelliği veya yetenek alanı oldu mu?
- Hangi yetenekleriniz ile hangi mesleklerin özelliklerini ilişkili buluyorsunuz?

10. *"Her insanın doğuştan getirdiği kendisine özgü yetenekleri, özellikleri vardır. Doğuştan getirdiğimiz yeteneklerimizin, özelliklerimizin ve daha sonradan kazandığımız bilgi ve becerilerin en iyi şekilde kullanılabilmesi bizim için en doğru olan meslek alanının seçilmesiyle mümkün olabilecektir. Bu sayede birey yaptığı işi, mesleğini severek yapacaktır. Yapmış olduğu meslekten sadece maddi bir kazanç değil psikolojik doyum (kazanç) elde edilmiş olacaktır."* denilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gelecekte sahip olmak istedikleri mesleğin özellikleri ile yeteneklerini ilişkilendirecekleri bir karşılaştırma yapmaları istenir. Yaptıkları karşılaştırmayı odalarına ya da dolaplarına asabilecekleri söylenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Mesleklerle ilgili anlatım görsellerle zenginleştirilerek öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Çalışma Yaprağı 1

YETENEKLERİM

- Kendi yeteneklerinizi düşünerek, size uygun olan yetenekleri işaretleyiniz.

- ☐ Şekilleri ayrıntıları ile algılayabilir ve bu şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları rahatlıkla görebilirim.
- ☐ Makineleri ve aletleri (tornavida, pense vb.) kullanabilirim.
- ☐ Mekanik ve elle yapılan işlerde başarılıyım.
- ☐ Elle tutulan somut işlerde daha başarılıyım.
- ☐ İnsanlarla etkileşime girmekte zorlanırım.

- ☐ Çevremde entelektüel biri olarak tanımlanırım.
- ☐ Matematikte başarılıyım.
- ☐ Bilimsel araştırmalar yaparım.
- ☐ Olayların nedenlerine ve nedensel açıklamalara varmak için çeşitli araçlar kullanabilirim.
- ☐ Soğukkanlı tavrımla mantıklı yaklaşımlar sergilerim.
- ☐ İkna gücümü kullanmakta becerikliyim.

- ☐ Özgür ve özgün bir bireyim.
- ☐ Kendimi iyi ifade edebilirim.
- ☐ Yenilikçi, duyarlı olabilirim.
- ☐ Yaratıcılıkta becerikliyim.
- ☐ Hayal gücüm ile yeni şeyler ortaya koyabilirim.

- ☐ İnsanların sorunlarını dinlemede başarılıyım.
- ☐ İnsanların sorunlarını çözmede etkili yollar önermede başarılıyım.
- ☐ İnsanları bilgilendirmede başarılıyım.
- ☐ Onları çeşitli konularda aydınlatma ve eğitmede başarılıyım.
- ☐ Sosyal, pozitif ve empati yeteneğim yüksektir.

- ☐ Riskleri yönetmekte becerikliyim.
- ☐ Baskın ve lider olabilirim.
- ☐ Organizasyon yapabilirim.
- ☐ İkna ve satış yapmada başarılıyım.
- ☐ Sosyal ve enerjik bir birey olarak iyi/hızlı iletişim kurabilirim.

- ☐ Ayrıntıları yakalamakta ve detaylara önem vermekte becerikliyim.
- ☐ İşlerin düzgün yapılması için plan ve programlı hareket edebilirim.
- ☐ Sayısal verileri kullanmakta becerikliyim.
- ☐ Sorumluluk alabilirim.
- ☐ Uyumlu kişiliğim ile işlerin üstesinden gelebilirim.

Çalışma Yaprağı 2

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ¹

•Çalışma Yaprağı 1’de işaretlediğiniz yeteneklerinize uygun olan meslek özelliklerini işaretleyin.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Tasarım yapma
- ☐ Deney tasarlama ve deney sonuçlarını analiz etme
- ☐ Çok disiplinli takımlarda çalışma
- ☐ İletişim beceri
- ☐ Yaşam boyu öğrenme
- ☐ Yaratıcılık
- ☐ Problem çözme
- ☐ Analitik beceri
- ☐ Mantıksal düşünme
- ☐ Detaylara dikkat
- ☐ Matematiksel çalışma
- ☐ Ofis, büro, plaza tarzı yerlerde çalışma
- ☐ Açık ve zorlu alanda çalışma
- ☐ Bilgisayarı aktif kullanma

MESLEKLER:

Elektrik, Elektronik Mühendisliği, İnşaat, Çevre, Maden Mühendisliği, Tasarımcı, Teknik Ressam vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Sorgulayıcı olma
- ☐ Duygusal yönden dirençli olma
- ☐ Yüksek konsantrasyona sahip olma
- ☐ Yoğun iş temposu
- ☐ Stres yönetimi
- ☐ Yeniliklere açık olma
- ☐ Analitik düşünme
- ☐ Planlama, tasarım gücü
- ☐ Yaratıcılık
- ☐ Ekip çalışması, işbirliği
- ☐ Kapalı ve açık alanda çalışma
- ☐ Bilgisayarı aktif kullanma
- ☐ Sabırlı empatik olma

MESLEKLER:

Doktor, Biyolog, Fizikçi, Bilgisayar Programcısı, Kimyager, Jeolog, Gıda Mühendisi, Dişçi, Nörolog, Elektrik Mühendisi, Doğa Bilimcisi vb.

¹ Kuzgun, Y. (1984). Mesleki rehberlik. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ El becerisi gelişmiş olma
- ☐ Nesneyi tasarlama gücü,
- ☐ Açık ve kapalı alan, atölye de çalışma
- ☐ Yenilikçi yaratıcı olma
- ☐ Akademik yeteneği üst düzeyde olma
- ☐ Uzay ve şekil, göz el koordinasyonunun olması
- ☐ Bilgisayar aktif kullanma
- ☐ İletişim becerisi
- ☐ Ekip ile çalışma

MESLEKLER:

Ressam, Editör, Sanat Direktörü, Yazar, Müzisyen, Mimar, Şair, Reklam Tasarımcısı, Grafiker, Endüstri, Görsel Tasarımcı vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ İletişim becerileri
- ☐ Açık ve ileri görüşlü
- ☐ Bilimsel araştırmalara açık
- ☐ Bireysel farklılıklara saygı
- ☐ Teknolojik gelişimleri takip
- ☐ Araştırmacı
- ☐ Sorumluluk alma ve yönetme
- ☐ Planlı programlı olma
- ☐ Kapalı alanda çalışma
- ☐ Sayısal, fen bilimlerine yatkınlık

MESLEKLER:

Öğretmen, Danışman, Psikolog, Sosyolog, İnsan Kaynakları Danışmanı, Diyetisyen, Fizyoterapist vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Bağımsızlık özelliği
- ☐ Güven esasına dayalı
- ☐ Analitik beceriler ve gözlem
- ☐ Yaratıcılık ve araştırma
- ☐ İletişim becerisi
- ☐ İkna yeteneği
- ☐ Sürekli eğitim
- ☐ Yoğun stres altında çalışabilme
- ☐ Anlama ve ifade teme

MESLEKLER:

Yöneticilik, Satış Görevlisi, Endüstri Mühendisi, Bilgisayar Programcılığı, Tekstil Mühendisliği, İletişim, Gazetecilik, Radyo & Tv, Halkla İlişkiler, Ekonomi, İşletme, Uluslararası İlişkiler, Sigorta, Emlak Yönetimi, Avukatlık vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Sayısal alan becerileri
- ☐ Ayrıntılar dikkat gücü
- ☐ Büro işleri
- ☐ Düzenli, sorumlu, sabırlı
- ☐ İletişim becerisi
- ☐ Rutin işlemler
- ☐ Yeniliklere açık

MESLEKLER:

İşletme, İktisat, Muhasebe, Büro Yönetimi, Bankacılık, Bilgisayar Operatörü vb.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KONTROL BENDE, ÇEVİRİMİÇİ GÜVENDE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetir. /26.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 ve Çalışma Yaprığı-2 altışar adet çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprığı-2'deki kartlar kesilir. Her grup için 20 adet kart oluşturulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetmek olduğu öğrencilere açıklanır. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> Bilişim teknolojileri denildiğinde aklınıza neler geliyor? Bunlardan en çok hangilerini kullanıyorsunuz? Gönüllü öğrencilerden cevapları alındıktan sonra sınıfa bilişim teknolojilerinin ne olduğuna dair aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>"Bilişim teknolojileri, hayatımızın hemen hemen her alanında kullanılır hale gelmiştir. Dünyada dijital araçların gelişmesi, yeniliklerin hızla artması, bilişim teknolojileri için de önemli gelişmeler sağlamıştır. Bilişim teknolojileri; bilgilerin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında ağlarla bir yerden diğer yere iletilmesinde ve kişilerin hizmetine sunulmasında kullanılan bilgisayarlar ile iletişim dâhil tüm teknolojileri kapsar."</i></p> Daha sonra sınıf 6 gruba ayrılır. Her gruba 1 adet Çalışma Yaprığı-1 ve Çalışma Yaprığı-2'den kesilen 20 adet kart verilir. Çalışma Yaprığı-1, her grup tarafından oyun tablası olarak kullanılır. Kartlar arkası dönük ve karışık biçimde 'Bir Kart Seç' kısmına yerleştirilir. Grup üyeleri sırayla bir kart seçer. Seçilen karttaki durum hangi alana uyuyorsa o alanın üzerine bırakılır. Ardından sıra bir sonraki oyuncuya geçer. Kararsız kalınan kartlardaki durumlar gruptaki tüm oyuncularla tartışılır, ortak karar verilen alana bırakılır. Bir karttaki durum birden fazla alana uyabilir. Bu durumda da grup oyuncuları birbirine görüş belirtebilir. Oyun, tüm kartlar yerleştirilene kadar devam eder. Erken bitiren gruplar kartları karıştırarak ikinci tura devam edebilir. Oyun tablasında boş bir alan kalırsa grup üyeleri boş alana uygun bir durum düşünüp o alana uygun kartı kendileri hazırlar.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Oyun sonunda aşağıdaki tartışma soruları tüm öğrencilerle tartışılır:

- Bilişim teknolojileri kullanırken genellikle hangi problemlerle karşılaştığınızı fark ettiniz?
- Kartlarda yazan durumlardan hangilerini kendinize yakın buldunuz?
- Bilişim teknolojileri kullanırken karşılaştığınız durumlarda kendinizi nasıl yönetiyorsunuz?
- "TAKTİK DÜŞÜN**" harflerindeki kendini yönetme durumlarından en çok hangisine ihtiyacınız olduğunu fark ettiniz? Niçin?

7. Tartışma sorularından alınan cevaplar özetlenerek etkinlik aşağıdaki gibi bir yönerge ile sonlandırılır:

"Günümüzde neredeyse olmazsa olmaz hâline gelmiş bilişim teknolojilerini kullanırken bazı tedbirler almak gerekiyor. Etkinlik sırasında karşılaştığınız çeşitli durumlarda kendinizi nasıl yönettiğinizi veya karşılaşılabileceğiniz herhangi bir durumda kendinizi nasıl yönetebileceğinizi bu oyun üzerinde deneyimlediniz. Bilişim teknolojileri kullanırken çeşitli yollarla kendimizi yönetmek kişisel güvenliğimizi sağlamak ve olası tehlikelerin önüne geçmek için oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler aile bireylerinden birinin bilişim teknolojilerini kullanırken kendini nasıl yönettiğine yönelik bir gözlem yapabilirler ve bunu sınıfta arkadaşları ile paylaşabilirler.

Uygulayıcıya Not:

1. Her gruba oyun tablası ve kartlar çoğaltılamazsa oyun tablası ve kartlar etkileşimli tahtaya yansıtılıp tüm sınıf eşliğinde tartışılabilir.
2. İmkân varsa oyun tablası ve kartlar laminasyon PVC kaplama makinesiyle kaplanıp sınıfa ait bir oyun olarak saklanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
3. Bilişim teknolojileri ile ilgili öncesinde bir açıklama yapılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

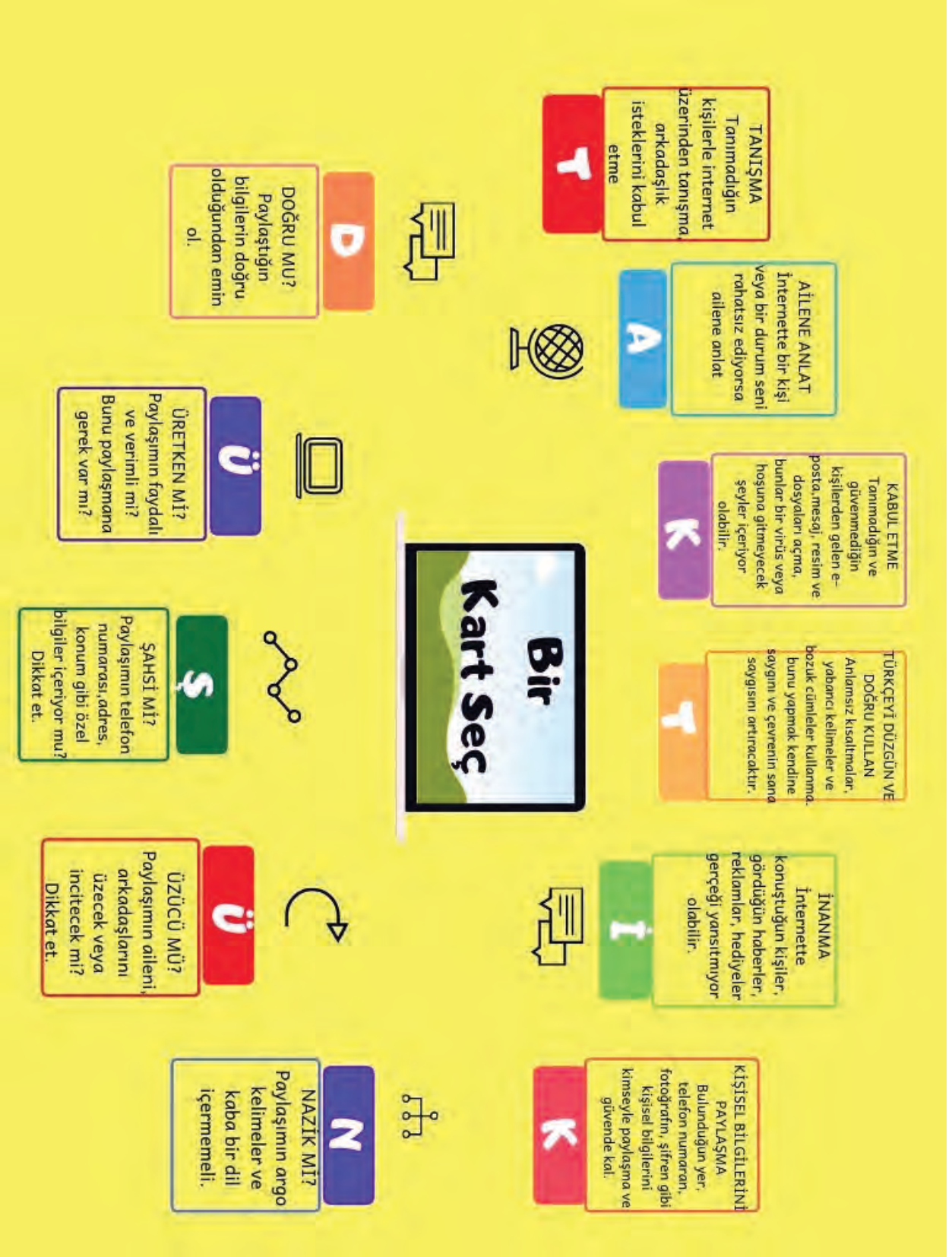
Seda ALTINOK KALKAN

KAYNAK:

*Güvenliweb.(2018, 22 Ocak). İnternette önce düşün sonra paylaş. Erişim adresi <https://www.guvenliweb.org.tr/galeri-detay/internette-once-dusun-sonra-paylas-2>

**Güvenliweb.(2018, 5 Şubat). İnternette kullanım "TAKTİK"leri. Erişim adresi <https://www.guvenliweb.org.tr/galeri-detay/internet-kullanim-taktikleri>

Çalışma Yapağı 1

Çalışma Yaprağı 2

<p>Tanımadığın birinden takip isteği geldi.</p>	<p>Tanımadığın birinden rahatsız edici ve tehdit içerikli mesaj aldın.</p>
<p>Kotayı aştın. Yeni bir ücret tarifesine geçtiğin mesajı geldi.</p>	<p>Gizli bir numaradan seni arayıp rahatsız eden birileri var.</p>
<p>Ünlü biri adına açılmış bir hesaptan takip isteği geldi.</p>	<p>Hiç beklemediğin biri yeni hesap açmış, hesabın ona ait olup olmadığından şüphe ettin.</p>
<p>Paylaşım yaptın, altına ne yazacağını düşünüyorsun.</p>	<p>Okuduğun bir habere yorum yazacaksın. Birçok kişi senin yorumunu okuyacak.</p>
<p>Ünlü birinin söylediği bir söz sosyal medyada gündem olmuş.</p>	<p>Hey, duydun mu? Bir oyun varmış. Genel kültür soruları soruyorlar. Cevapların tamamına yakını doğru bilersen senin istediğin telefonda kazandırıyor.</p>

İnanmıyorum, bunu nasıl yapar?
Bu kişiye güvenmiştim. Şimdi
tamamen gözümden düştü. Artık
onun hayranı değilim.

Hediye kazandığına dair bir
bildirim geldi, merak edip
sana gönderilen linke tıkladın.
Sonrasında kişisel bilgilerinin
istendiğini gördün.

Oynadığın bir oyunda üst
seviyeye atlayabilmek için satın
alman gereken araçlar var. Bunun
için ailenin kredi kartı bilgilerini
yazman gerekiyor.

Yabancı bir numara seni
arıyor, cevapladın. Kullandığın
operatörmüş. Yeni tarifeleri
tanıtacak. Bunun için senden
kişisel bilgilerini istiyor.

Bir hesap açmak için
18 yaşından büyük olman
gerekıyor. Bunun için doğum
tarihini olduğundan büyük
yazıyorsun.

Paylaşmayı düşündüğün
bir fotoğraf var.

Tanınmış birinin bir sözünü
gördün, beğendin. Sen de
paylaşmak istiyorsun fakat bu
söz gerçekten ona mı ait emin
değilsin.

Kırıcı sözler içerebilecek bir
paylaşım yaptın. Arkadaşların ve
ailen bunu görecek.

Yediğin bir yemeğin fotoğrafını
paylaşacakken tam aklına
bir
soru geldi,...?

Ailenin ve çevrenin hoşuna
gitmeyecek sözler yazıyordun.
Bir an durup düşündün, ...?

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAKTER GÜÇLERİ TERAZİSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Karakter güçleriyle iyi oluşu arasında bağ kurar. / 27. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıf Rehberlik Programı'nda iyi oluş ve karakter güçleri ile ilgili olan kısımlar gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprığı-1 ve Çalışma Yaprığı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının karakter güçleri ile iyi oluş arasında bağ kurmak olduğu belirtilir. 2. Öğrencilere iyi oluş ve karakter güçleri aşağıdaki gibi açıklanır: "Sevgili öğrenciler, iyi oluş, bireyin yaşamında olumlu deneyimleri arttırmayı, hoşla gitmeyen yaşantılardan kaçınarak doyum sağlamayı, güçlerini en iyi şekilde kullanmasını, yaşamda anlam bulmasını ifade eder. Karakter güçleri ise iyi olma düzeyimize ve mutluluğumuza katkı sağlayan temel eğilimlerdir. Karakter güçleri her bireyde dereceli olarak bulunan ve bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konulan pozitif özellikler olarak tanımlanır. Daha önceki etkinliklerde karakter güçlerinin neler olduğunu öğrendiniz; öğrenme aşkı, merak, umut, sosyal zekâ, yaşam coşkusu, cesaret gibi...hatırlıyoruz değil mi?" 3. Sonrasında öğrencilere Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır. Yazılı olan karakter güçlerini incelemeleri istenir. Çalışma Yaprığı-1'in arka sayfasına kendi karakter güçlerine ait teraziyi çizmeleri istenir. 4. Öğrencilere Çalışma Yaprığı-2 dağıtılarak kendi listelerini oluşturmaları istenir. Gönüllü öğrencilerin listelerini paylaşmaları sağlanır. 5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça karakter güçleriyle iyi oluş arasındaki ilişki tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Hangi karakter güçlerinin çizmiş olduğun terazide daha fazla ağırlığa sahip olduğunu düşünüyorsun? • Herkesin çizmiş olduğu terazilerde farklılıklar neden kaynaklanmaktadır? • Kendinizde olup da terazide hafif ağırlıkta almış olduğunuz karakter güçleriniz var mı?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Geliştirmek istediğiniz karakter güçlerinizi geliştirebilmeniz size neler yardımcı olabilir?
 - Karakter güçleriniz iyi oluşunuzu nasıl etkilemektedir?
6. Karakter güçleri, bireyin iyi olma düzeyine katkı sağlayan ve geliştirilebilir özelliklerdir. Karakter güçleri, her bireyde farklı düzeylerde bulunan, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konan pozitif özellikler olarak tanımlanmaktadır; 24 karakter gücünün bireyin iyi oluşuna ve yaşam doyumuna katkı sağlayan ve ahlaki açıdan değerli olan özellikler olduğu karakter güçleriyle bireylerin iyi oluşu arasındaki bağın önemi belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki bir hafta boyunca kullandıkları karakter güçlerini not almaları ve bu karakter gücünü kullanmanın iyi oluşu üzerindeki etkilerini değerlendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. İyi oluş ve karakter gücü kavramları öncesinde farklı çalışmalar eklenip sunularak (hikaye, görseller vs) öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıdaki terazide karakter güçleri verilmiştir. Yazılı olan 24 karakter gücünü inceleyiniz. Çalışma Yaprağı-1'in arka sayfasına kendi karakter güçlerinize ait teraziyi çiziniz.

*Yaratıcılık,
*Merak,
*Öğrenme sevgisi,
*Açık fikirlilik,
*Çok yönlü bakış açısı

*Cesur olma,
*Azim ve Kararlılık,
*Dürüstlük,
*Yaşam coşkusu

*Sosyal zekâ,
*Sevgi,
*Nezaket

*Liderlik,
*Vatandaşlık,
*Hakkaniyet

*Affetme,
*Alçak gönüllülük,
*Tedbirlilik,
*Öz düzenleme

*Estetik ve
mükemmelliğin takdiri,
*Şükran,
*Umut,
*Mizah,
*Maneviyat

Çalışma Yapağı 2

İYİ OLUŞ LİSTEM

Aşağıda belirtilen alanlara;size mutluluk sağlayan, kendi yeteneklerinizi fark etmenizi sağlayan, günlük yaşam stresi ile başa çıkabilmenizi kolaylaştıran, verimli bir şekilde çalışabilmenize imkân veren ve içinde bulunduğunuz toplumun gelişimine katkı sağlayabildiğiniz durumları/olayları ve bu durumlar/olaylar karşısında kullandığınızı düşündüğünüz karakter güçlerinizi yazınız.

Durum/Olay	Kullandığın Karakter Gücün
☐ Matematik dersi anlamakta güçlük çekiyordum fakat ben bu dersi öğreneceğim dedim ve her gün inatla çalışmaya devam ettim ve son sınavda sınıfın en yüksek notunu ben aldım.	☐ Azim ve kararlılık
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜCÜME GÜÇ KATIYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini geliştirmek için çaba gösterir. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yapağı-1 2. Çalışma Yapağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yapağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yapağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından, bu derste sahip olunan karakter güçlerini geliştirmek için gösterilebilecek çaba üzerinde konuşulacağı açıklanır. 2. Gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak sınıf 5 gruba ayrılır. 3. Gruplara Çalışma Yapağı-1 dağıtılır. 4. Öğrencilere "Dağıtmış olduğum kâğıtlarda yer alan karakter güçleri ile ilgili daha önce konuşmuştuk. Öncelikle sizden hızlıca göz gezdirmenizi ve altında yer alan soru hakkında düşünmenizi ve orda yer alan soruyu cevaplamanızı istiyorum." açıklamasında bulunulur. 5. Yazma süreci tamamlandıktan sonra gruplardan paylaşımlar alınır, eksik kalan noktalar Etkinlik Bilgi Notu'ndan faydalanılarak uygulayıcı tarafından öğrencilerle paylaşılır. 6. Öğrencilere gruplarında kalmaları söylenerek Çalışma Yapağı-2 her öğrenciye birer tane olacak şekilde dağıtılır. 7. Öğrencilere "Geliştirmek istediğiniz 5 karakter gücünü ortada yer alan kutucukların içine yazınız." açıklamasında bulunulur. 8. Kendilerinde var olan karakter güçlerini yazma işlemi tamamlandıktan sonra uygulayıcı tarafından "Sol tarafa yer alan kutucuklara sizde var olduğunu düşündüğünüz karakter güçlerini nasıl geliştirebileceğinizle ilgili fikirlerinizi yazınız." açıklamasında bulunulur. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra öğrencilerden yazdıkları kısmı yazılar görünmeyecek şekilde arkaya doğru kıvrımları ve grup içinde kâğıtların yer değiştirmesi istenir. 9. Daha sonra öğrencilerden kâğıtları oturdukları yerde bırakmaları ve grupların

Süreç (Uygulama Basamakları):

yer değiştirmesi istenir.

10. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir:

“Şimdi önünüzde hangi arkadaşınıza ait olduğunu bilmediğiniz kâğıtlar var. Size gelen kâğıtta yazılı olan karakter güçlerinin nasıl geliştirilebileceği ile ilgili fikirlerinizi sağ kısımda yer alan kutucuklara yazınız.”

11. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra grupların eski yerlerine dönmeleri ve öğrencilerin kendi kâğıtlarını alarak incelemeleri istenir.

12. Süreç aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Yazmış olduğunuz karakter güçlerini geliştirebilmeniz size neler yardımcı olabilir?
- Sizin yazmış olduklarınızdan farklı olarak size önerilen neler var?
- Karakter güçlerinin geliştirilebilir olması size neler hissettirdi?
- Karakter güçlerini geliştirme çabamızı nasıl artırabiliriz?

13. Paylaşımlar alınır ve karakter güçlerinin bütün insanlarda var olduğu ancak her karakter gücünün aynı oranda olmadığı, kişide güçlü olan karakter güçlerinin özellikle daha iyi hale getirilmeye çalışılması gerektiği, diğerlerinin de güçlendirilerek kişinin olumlu yönlerinin artırılmasının önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir karakter gücü seçmeleri ve seçtikleri karakter gücü ile ilgili bir örnekler bulup sınıf arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Karakter güçleri ile ilgili açıklama yapılması gerektiğinde Milli Eğitim Bakanlığı Sınıf Rehberlik Programı'nda yer alan bilgilerden yararlanılabilir.
2. Kâğıtlara isim yazılacaksa kıvrıldığında diğer arkadaşları kimin kâğıdı olduğunu anlamayacak şekilde sol üst köşeye yazabilecekleri söylenir.
3. Gruplarda eşit sayıda öğrenci olmazsa gruptaki kâğıt değişimleri öğrenciye kendi kâğıdı gelmeyecek şekilde düzenlenmelidir.
4. Çalışma Yaprağı 2 arkalı önlü olarak çoğaltılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprığı 1

ÖZGÜNLÜK	MERAK	ÖĞRENME SEVGİSİ
AÇIK FİKİRLİLİK	BAKIŞ AÇISI	DÜRÜSTLÜK
CESUR OLMA	SEBATKÂRLIK	YAŞAM COŞKUSU
İYİ YÜREKLİLİK	SEVME VE SEVİLME	SOSYAL ZEKÂ
HAKKANİYET	LİDERLİK	VATANDAŞLIK
AFFEDİCİLİK	ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK	TEDBİRLİLİK
ÖZ - KONTROL	ESTETİK VE MÜKEMMELLİĞİN TAKDİRİ	ŞÜKÜR
UMUT	MİZAH	MANEVİYAT

Karakter güçlerini önemli kılan faktörler nelerdir, neden geliştirmeliyiz?

Çalışma Yaprağı 2

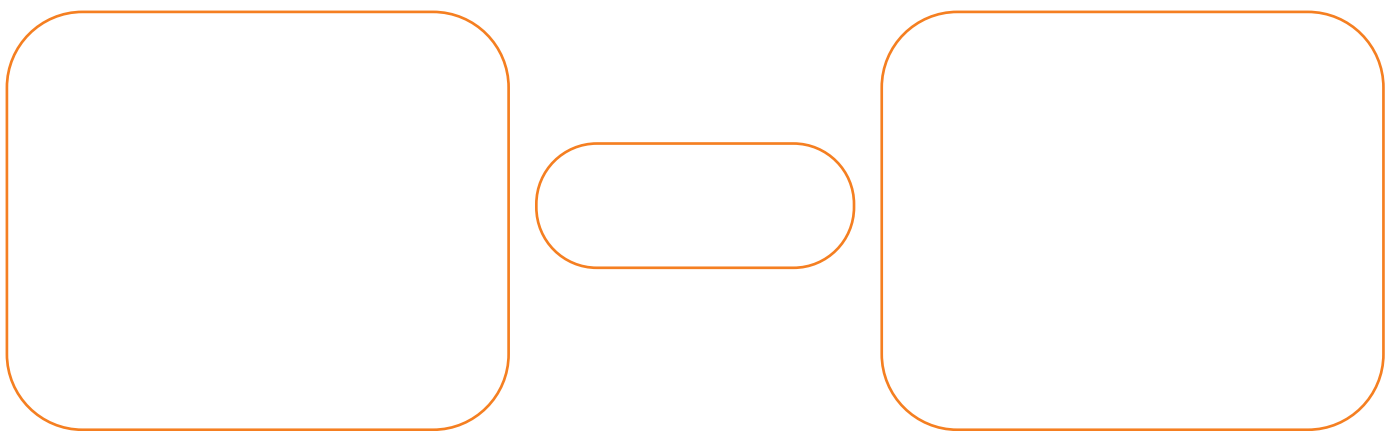
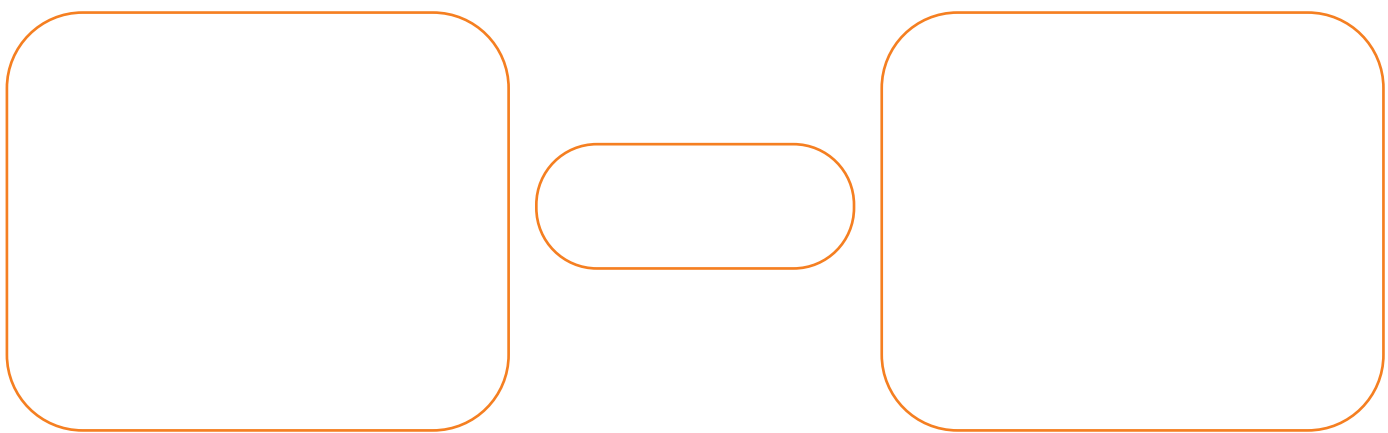
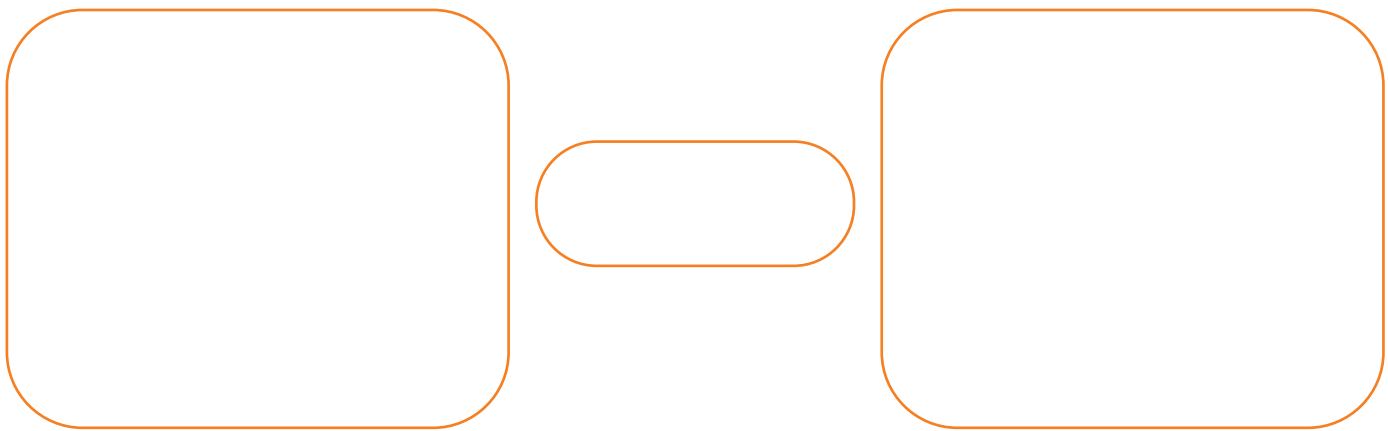
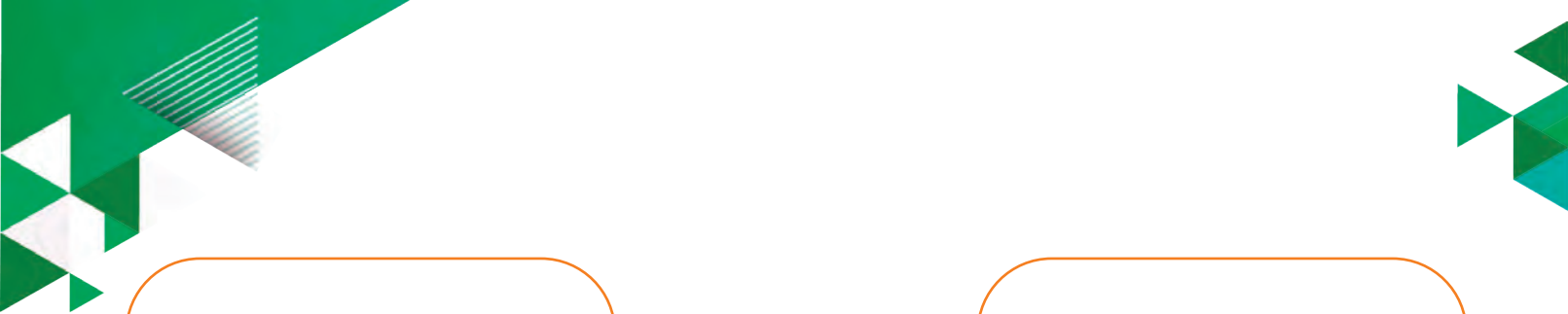
Sevgili öğrenciler; aşağıda yer alan boş kutucukları süreç içinde sizden istenildiği şekilde doldurunuz.

KARAKTER GÜÇLERİMİ GELİŞTİRİYORUM

Benim Fikirlerim

Arkadaşımın Fikirleri

Karakter Güçlerim

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Park ve Peterson'a (2008a) göre yeterlik temelli yaklaşımlar içinde yer alan karakter güçleri sadece sorun çözümüne değil aynı zamanda sağlıklı, mutlu bireylerin daha dolu bir yaşam elde etmelerine odaklanır (aktaran Kabakçı, 2013).

Peterson ve Seligman'a (2004) göre karakter güçleri stres ve işlevsizliği azaltırken öznel iyi oluş, kendini kabul, yaşama saygı, yeterlilik, etkililik, ruhsal ve fiziksel sağlık, destekleyici sosyal ilişkiler, diğerlerinden saygı görme ve diğerlerine saygı gösterme, doyurucu iş yaşamı, maddi yeterlilik, sağlıklı toplum ve aileler gibi olumlu çıktıları da artırmaktadır (aktaran Kabakçı, 2013).

Gillham ve diğerlerine (2011) göre karakter güçlerinin dolaylı yararları da vardır. Örneğin; alçak gönüllülük, iyi yüreklilik, takım çalışması gibi güçler aracılığı ile arkadaşlık kurulabilir ve insanların diğerlerinden aldığı sosyal destek artabilir. Sosyal destek de dolaylı olarak mutluluğa yol açan olumlu yaşantıları artırarak depresyondan koruyabilmektedir. Başka bir örnek olarak; merak, açık fikirlilik, özgünlük gibi güçler ile gençler problemlerinin çözümünde yeni yollar bulabilmektedir (aktaran Kabakçı, 2013).

Park ve Peterson'a (2008a) göre öğrencilerin akademik başarısı zekâdan bağımsız bir biçimde karakter güçlerinden etkilenmektedir. Şükür, umut, sebatkârlık gibi güçler bu kapsamda pekiştirilmelidir (aktaran Kabakçı, 2013).

Karakter güçlerinin akademik başarıyı doğrudan etkileyen bir yapı olması araştırma bulgularıyla vurgulanmıştır. Akademik öz yetkinlik, olumlu sınıf davranışı, okul yaşantısı doyumu, öğrenme süreci gibi akademik başarı için gerekli olan ya da onunla birlikte ele alınan yeterlikler ile de etkileşim hâlinindedir. Öğrencilerin akademik başarı etrafındaki öğrenme yaşantı ve süreçlerinin tümü ile karakter güçleri etkileşim içinde yer almaktadır (Kabakçı, 2013).

KAYNAK

Kabakçı, Ö.F. (2013). Karakter güçleri açısından pozitif gençlik gelişiminin incelenmesi (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BASKIYI YÖNETME ZİNCİRİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Baskı altında serinkanlı davranışlar sergiler. / 29. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 ve Çalışma Yaprığı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının baskı altında serinkanlı davranışlar sergilemek olduğu açıklanır. Uygulayıcı aşağıdaki soruyu öğrencilere sorar, ardından cümleyi ve seçenekleri öğrencilere okur ve öğrencilerin cümleyi tamamlamaları istenir. <ul style="list-style-type: none"> Hangi durumlarda kendinizi baskı altında hissedersiniz? Öfke duygusu..... dır. ☐ Normal ☐ Her yaşta yaşanan bir şeydir. ☐ Büyüttüğünüz bir şey değildir. ☐ Güçlü bir duygudur fakat pratik yaparak kontrol etmek öğrenilebilir. ☐ Hepsi. <p><i>"Eğer cevabınız (e) ise öfkenin herkesin yaşadığı normal ve sağlıklı bir duygu olduğunu kabul ediyorsunuz demektir. Gerçek olan da budur. Kendimizi baskı altında hissetmemiz ve yaşadığımız engellemeler karşısında bu duygu oluşabilir. Çeşitli durumlarda kendini baskı altında hissetmek normaldir, önemli olan bu durumlar sonrasında ne tür tepkiler verdiğimizdir."</i> açıklaması yapılır.</p> <ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır ve doldurmaları için süre verilir. Tamamladıklarında gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Öğrencilere şu yönerge verilerek sürece devam edilir: <p><i>"Baskı altında hissettiğimiz duyguları tetikleyen ya da artıran çoğunlukla iç konuşmalarımızdır. İç konuşmalarımız, kendi kendimizi öfkeliendirmemize, serinkanlı davranışlar sergileyememize ve olaylara olumsuz bakmamıza neden olabilir. Serinkanlı davranışlar sergileyebilmek, duygularımızı ve davranışlarımızı</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

kontrol edebilmek için pozitif düşünme ve iç konuşmaları denetleyerek baskıyı yönetebiliriz.” Devamında öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve kendileri ile konuşmaların yer aldığı bölümleri doldurmaları istenir. Öğrenciler tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.

5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça baskı altında serinkanlı davranışlar sergilemenin önemi tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşımları cesaretlendirilir:

- Hangi durumlarda kendinizi baskı altında hissedersiniz?
- Kendinizi baskı altında hissetmeniz sonucunda nasıl tepkiler verirsiniz?
- Hissettiğiniz bu baskıyı nasıl yönetebilirsiniz?
- Baskı altındayken serinkanlı tepkiler verebilmek için neler yapabilirsiniz?

6. “Bireylerin kendini baskı altında hissettiği konular farklı olduğu gibi kendini ifade etme şekilleri de farklılıklar gösterir. Bazı kişiler saldırgan davranışlar sergilerken bazıları da öfkelerini içlerine atarlar. Bu durumda sağlıklı olanın, baskıyı kontrol edebilmek ve yönetme becerisi sonucunda serinkanlı davranışlar sergileyebilmek olduğu, baskı altındayken gösterebileceğiniz davranışların uygun davranışlar olmasının serinkanlı kalabilmeniz ile ilişkili olduğu” belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerini baskı altında hissettikleri durumlardaki duyguları ve davranışları ile baş etme yöntemlerinden biri olarak “baskıyı yönetme günlüğü” tutmaları istenir. (Ne oldu? Nerede? Ben ne yaptım? Ne kadar öfkelenim? Duygu ve davranışlarımı kontrolde nasıldım?) Baskıyı yönetme günlüğü tutmak, kişinin ne zaman öfkelenildiğini, duygularını ve davranışlarını, düşüncelerini ve gösterdiği tepkileri anlamasına yardımcı olacaktır. Bu günlüğü paylaşmak istemeleri hâlinde öğretmen ve arkadaşları ile paylaşabilecekleri belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Baskıyı yönetme için uygun davranış biçimlerini öğretmen örneklerle açıklayarak destek sağlayabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

- Kendinizi baskı altında hissettiğiniz bir olayı ya da durumu düşününüz ve yazınız.

- Yazmış olduğunuz olay ya da durum ile ilgili düşünce, fizyolojik tepkiler, duygu, iletişim ve davranışlarınızı dairelerin içerisine yazınız.

Çalışma Yaprağı 1

Düşünce (Baskı altında hissettiğiniz olay, durum ya da kişiyle ilgili mevcut düşünceleriniz)	Fizyolojik Tepkiler (Baskı nedeniyle hissettiğiniz fizyolojik tepkiler.)	Duygu (Baskı altındayken hissettiğiniz duygular.)	İletişim (Tepkinizi çevreye gösterme şekliniz.)	Davranış (Baskı altındayken gösterdiğiniz davranışlar.)
--	--	---	---	---

Five overlapping circles arranged in a horizontal row, intended for writing responses to the questions above.

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı-1' de yazmış olduğunuz olay ya da durumu düşünerek aşağıdaki konuşma bölümlerini doldurunuz.

Kendimi baskı altında hissettiğimde duygularımı kontrol edebilmek ve serinkanlı davranışlar sergileyebilmek için içimdeki çocukla konuşurum. Bu konuşma şu şekilde gerçekleşir:

İçimdeki çocuk: _____

Ben: _____

İçimdeki çocuk: _____

Ben: _____

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÜÇ MUCİZEVÎ GÜÇ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bir ürün ortaya koymanın zaman, çaba ve sabır gerektirdiğini fark eder./ 30. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 2. Çalışma Yaprığı-2 3. 3 Adet Mukavva (1 mm kalınlığında, 35X50 cm ebadında) 4. 1 Adet Makas 5. 3 Adet Yapıştırıcı 6. 3 Adet Şeffaf Poşet (Kavanoz veya kutu da kullanılabilir.) 7. 3 Adet A3 Kâğıdı (Temin edilemiyorsa A4 kullanılabilir.)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprığı-1 etkinlik öncesinde A3 boyutunda çıktı alınır (İmkân yoksa A4 boyutunda çıktı alınır.) ve Çalışma Yaprığı-1’de yer alan yapboz görseli mukavva üzerine yapıştırılır, yapboz parçaları kesilerek hazır hale getirilir. 2. Kesilerek hazırlanan yapboz parçaları her grup bir poşete olmak üzere üç ayrı poşete koyulur. 3. Etkinlik öncesinde Çalışma Yaprığı-2 çıktı olarak alınır ve hikâyeler kesilerek öğretmen masasında hazır halde bulundurulur. 4. Sınıf oturma düzeni etkinlik sürecini kolaylaştırmak için uygun şekilde ayarlanır. (3 ayrı küme biçiminde ve 1, 2 ve 3. kümelerin hangisi olduğu belirtilerek.)
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının bir ürün ortaya koymanın zaman, çaba ve sabır gerektirdiğini fark etmek olduğu açıklanır. 2. Etkinlik sürecinde yer alacak grupları belirlemek için öğrencilere şu yönerge verilir: “Sevgili öğrenciler, yapacağımız çalışma için üç farklı grup oluşturacağız. Bunun için öğretmen masasının önündeki ilk sırada oturan arkadaşınızdan başlamak üzere 1-2-3 rakamlarını sıralayacağım. Herkes, kendisine hangi rakamın geldiğini aklında tutacak ve her grup için oluşturulan yere oturacaktır.” 3. Öğrenciler masalara yerleştikten sonra birer yapıştırıcı ve üç ayrı poşette yer alan yapboz parçaları gruplara rastgele dağıtılır. 4. Öğrencilere şu yönerge verilir: “Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş

Süreç (Uygulama Basamakları):

- zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 30 saniyedir.”
5. Süre bitiminde öğrencilere verilen yönergenin zaman kısmında değişiklik yapılarak; *“Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 1 dakikadır.”* şeklinde ifade edilir.
 6. Verilen süre içinde tamamlanamayan yapbozlar için yönerge şu şekilde belirtilir: *“Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 5 dakikadır.”*
 7. Yapboz etkinliği için gruplara verilen üç aşamalı süre bitiminde (30 saniye, 1 dakika ve 5 dakika) bütün gruplara sırası ile şu sorular yöneltilir:
 - *“Etkinlik esnasında sizlere üç farklı süre verilmesinin sebebi ne olabilir?”*
 - *“Tamamlamış olduğunuz yapboz zaman, çaba ve sabır kavramları ile ilgili size göre ne ifade ediyor olabilir?”*
 8. Her grup içinde birkaç kişiden cevaplar alınır ve etkinliğin ikinci aşamasına geçileceği vurgulanır.
 9. Çalışma Yaprakı-2’de yer alan ve kesilmiş olan hikâyeler, grupların tamamlamış olduğu yapboza uygun içerikte olacak şekilde dağıtılır. (Yani, balın serüvenini anlatan hikâye, arı görselinin yer aldığı yapbozu yapan gruba verilir gibi.)
 10. Öğrencilere; *“Sevgili öğrenciler, öncelikle her grup kendi içinde bir grup sözcüsü belirleyecektir. Sonrasında sizlere dağıtılmış olan hikâyeleri grup üyelerinizle birlikte okumanızı ve hikâyenin altındaki soruyu grup olarak düşünerek cevaplamanızı istiyorum. Her grubun okuduğu hikâye grup sözcüleri tarafından yüksek sesle bütün gruplara okunacaktır ve yine hikâye altında yer alan soru ile cevapları da grup sözcülerince açıklanacaktır. Bunun için toplam süreniz 5 dakikadır.”* yönergesi verilir.
 11. Süre bitiminde grup sözcülerinin, sırası ile hikâyeleri ve soruyu yüksek sesle bütün sınıfa okumaları ve grup cevabını paylaşmaları sağlanır. Öğrencilerden gelen cevaplar dinlenir ve bir ürün elde etmede çaba, sabır ve zamanın önemi kısaca vurgulanır.
 12. Süreç, büyük grup tartışma soruları kapsamında sürdürülür:
 - Yapboz etkinliğini düşündüğünüzde yapboz parçalarının çok daha fazla olması ve daha küçük parçalardan oluşması durumunda nelere olan ihtiyacınız artar?
 - Daha önce ortaya koymaya çalıştığınız bir ürün olmuş muydu? Olduysa bugün öğrenmiş olduğunuz çaba, zaman ve sabır faktörlerinin etkisi nasıldı?
 - Kendi yaptığınız çalışmalara yeterince zaman ayırma, çaba gösterme ve sabırlı olma konusunda neler düşünüyorsunuz?
 - Yapılan işin özelliğine göre zaman, çaba ve sabır etkenleri nasıl farklılaşabilir?
 - Bugünkü bütün süreci düşündüğünüzde bu etkinliklerle neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
 13. Tartışma sorularının cevaplanmasının ardından etkinlik, şu cümle ile sonlandırılır:
 14. *“Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinlikte de gördüğünüz gibi yaşamda bir ürün elde edebilmek için arı gibi çabalayan, moso ağacı gibi gerekli zamanı bekleyebilen ve tırtılın kozadan sabırla çıkması gibi sabredebilen bireyler olabilmeliyiz.”*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bu ay (4 hafta) içerisinde belirledikleri herhangi bir alanda ürün elde etmek için fikirler belirlemeleri ve elde etmek istedikleri ürünle ilgili gereken hazırlıkları yapmaları istenir. 4. hafta sonunda(bu süreci)elde ettikleri/etmeye çalıştıkları ürünle ilgili (fotoğraf, ürünün kendisi, süreçle ilgili sözel paylaşım vb.) kısa bir paylaşımda bulunmaları istenebilir. (Söz konusu bu ürünün öğrencinin ilgi ve yetenekleri, hobileri ve imkânlarını da kapsayacak şekilde birçok farklı alanı içerebileceği öğrencilerle paylaşılmalıdır.)

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik için mukavva temin edilemiyorsa, Çalışma Yapağı-1 (yapboz görselleri) doğrudan A4 kâğıdına çıktı alınabilir.
2. Renkli çıktı alma imkânıyoksa Çalışma Yapağı-1 siyah-beyaz çıktı alınır ve her bir parçanın üzerine sırasıyla numara verilir.

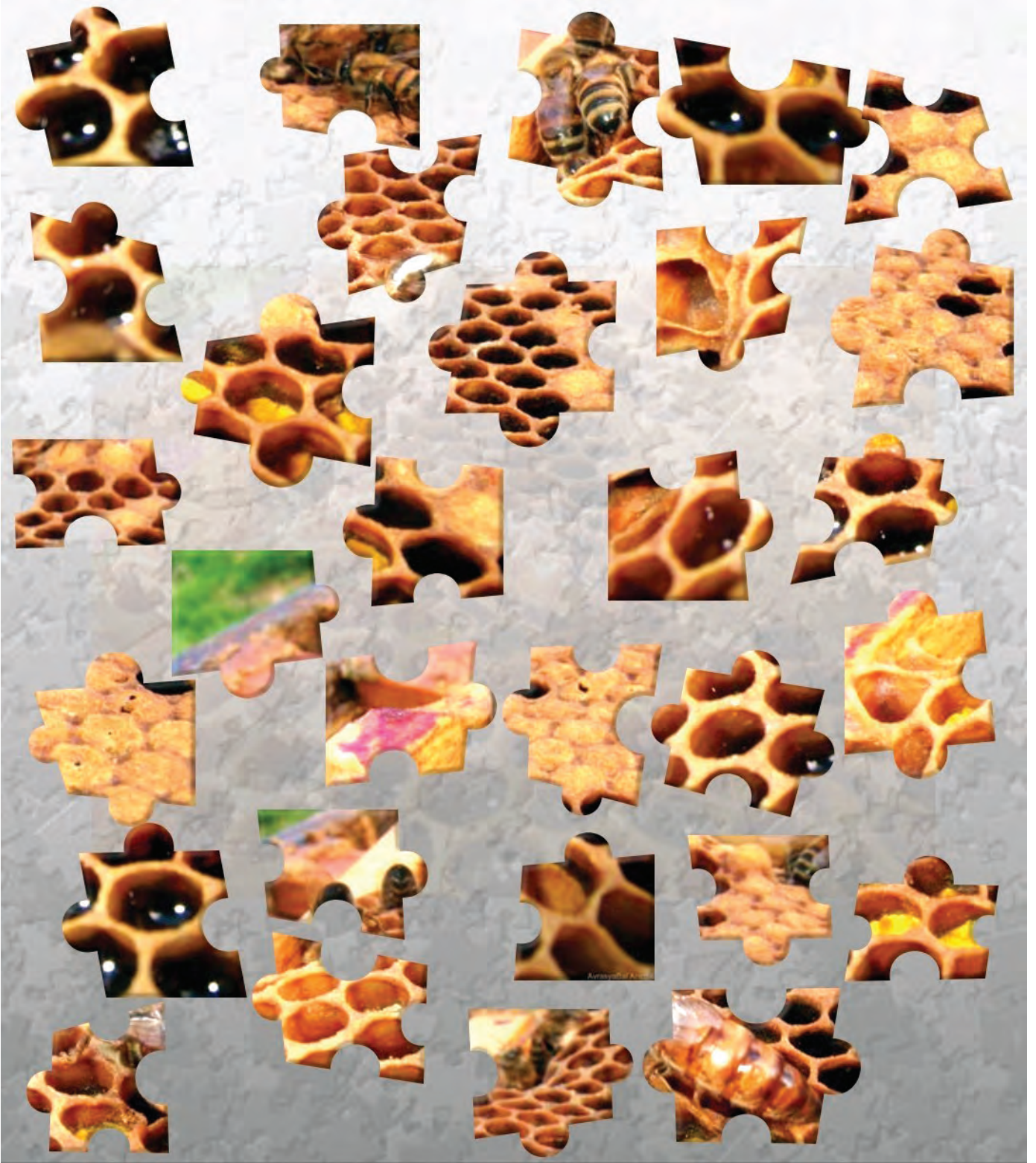
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKOĞLU MUTLU

Çalışma Yapağı 1

Çalışma Yaprağı 2

“Bir fabrika düşünün ki o fabrika eşsiz çalışanları ile her daim üretime devam ediyor. İşte sözünü etmiş olduğum bu fabrika arıların kovanı ve bu kovan içerisinde yer alan kusursuz altıgen şeklindeki yapılar ise petekler. Peki, söz konusu bu altıgen petekler kovanlarda hazır halde mi bulunurlar? Tabii ki hayır. Tam da burada başlar arıların mücadelesi. Arılar salgıladıkları balmumu ile bu kusursuz yapıyı inşa ederler. Balmumu oluşumunu da hiç kolay sanmayın, balmumu belli sıcaklıklarda salgılandığından arılar bunun için kenetlenir ve beklerler. Petek hücreleri oluştuğunda iş bitmemiştir. İşçi arılar, çiçeklerin nektarlarını toplar ve kovana bırakır. Ardından yeniden malzeme toplamaya devam eder. Bir işçi arı, yaşam döngüsü boyunca birçok farklı görevi yerine getirirken nektarları da yorulmadan toplayarak kovanlara getirir. 1 gram bal üretmek için çiçekleri yaklaşık 180.000 kez ziyaret eder. Bir arının ömrü boyunca topladığı bal miktarı, bir çay kaşığının 1/12’si kadardır. Arıların ortaya koyduğu mücadele ortadadır. Üstelik balın serüveni burada da bitmez. Başlangıç aşamasından itibaren arıcıya da önemli görevler düşmektedir. Arıların üretim sürecini beklemek, doğru mevsimde/zamanda doğru yerlere kovanları yerleştirebilmek ve hatta kimi zaman farklı bölgelere taşımak, dolan peteklerin olgunlaşmasını tamamlamasını bekledikten sonra petekleri kovanlardan çıkarıp sıyırmak gibi işlemleri tamamlaması gerekmektedir.”¹

Bal üretim serüvenini okudunuz. Bu serüvende ürünün ortaya çıkabilmesi için gereken şeyler nelerdi?

KAYNAK:

¹ Bir arı efsanesi: Adım adım balın hikayesi. Erişim tarihi: Ağustos, 18, 2020. Erişim adresi: <https://www.balparmak.com.tr/bir-ari-efsanesi-adim-adim-balin-hikayesi>

Çalışma Yaprağı 2

Moso ağacı, Uzakdoğu'da ve bataklıklarda çok zor şartlar altında yetişen bir tür bambu ağacıdır. Moso, dikildikten sonra 5 yıla varan zamana kadar, hiçbir görünür gelişme meydana gelmez. Bu sırada dışarıdan görülmese de yaptığı önemli ve onu hedeflerine giden yolda daha da güçlendiren bir özelliği vardır. Moso, ilk 5 yıl sadece derinlere kök salar ve hem beslenmesi için gerekli minerallere hem de ileri de en güçlü rüzgârlarla bile sarsılmayacak bir güce ulaşır. 5 yıl dolduğunda her gün ortalama 35-40 cm. büyüyerek 2 ay gibi bir sürede 30 metrelik boya ulaşır. Moso ağacını bu seviyeye getiren toprağa sabırla saldığı yüzlerce metrelik kökleridir. ²

Moso ağacının gelişimini okudunuz. Bu gelişim sürecinde önemli etkenler nelerdi?

KAYNAK:

² Nalbantoğlu, F. Erişim tarihi: Ağustos, 23, 2020. Erişim adresi: <http://www.faruknalbantoglu.com/?pnum=23&pt=Ya%C5%9Fam%C4%B1n+%C4%B0%C3%A7inde+MOSO+Olabilmek...>

Çalışma Yaprağı 2

İyi niyetli ve yardımsever bir arkadaşım ile bir gün doğada gezerken, kozasından çıkmaya çabalayan bir kelebek gördük. Kelebek liflerin arasından sıyrılmaya çabalıyordu. Yardımsever arkadaşım hemen kelebeğin imdadına koştu. Dikkatlice kozanın liflerini sıyırdı, kozayı araladı ve kelebeğin fazla çabalamadan kozadan çıkmasını sağladı. Ancak kelebek kozadan kolaylıkla çıktıysa da, biraz çırpındı ve uçamadı. Yardımsever arkadaşımın göz ardı ettiği gerçek şuydu: Kanatlar ancak kozadan çıkma çabalarıyla güçlenir ve uçuşa hazırlanır. Kelebek kendini kurtarma çabalarıyla aslında kaslarını geliştirmekte, kendini ayakta tutacak, güçlü kılacak, uçmaya hazırlayacak hareketleri çabalarıyla öğrenmekteydi. Yardımsever arkadaşım işini kolaylaştıracak kelebeğin güçlenmesine engel olmuştu. Kelebek hiçbir zaman özgürlüğü tanımadı. Kelebek hiçbir zaman gerçekten uçamadı. ³

Kelebeğin hikâyesini okudunuz. Kelebeğin güçlenebilmesi için gereken şeyler nelerdi?

KAYNAK:

³ İyi niyetin sonuçları. (2010, Mayıs, 11). Erişim adresi: <http://www.istikbalgazetesi.com/haber18.asp?sec=2&newscatid=0&yazarid=299&new-sid=57494>

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NE YAPTIĞIMIN FARKINDAYIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başarı ve başarısızlık durumlarını açıklama biçimlerini değerlendirir. / 31. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere etkinliğin amacının başarı ve başarısızlık durumlarında nasıl davrandığımızı fark etmek olduğu açıklanır. Çalışma Yaprığı-1 öğrencilere dağıtılır ve şu yönerge verilir. <i>"Elinizde 2 tane örnek olay var. Bu olaylarla ilgili duygular, düşünceler ve davranışlar var. Siz böyle bir durum yaşadığınızda ne hissedersiniz, ne düşünürsünüz ve ne yaparsınız? Hissettiğiniz duyguyu, düşünceleri ve yaşadığınız durumu işaretleyiniz. Örnekler dışındaki duygu, düşünce ve davranışlarınızı da noktalı olan boş kutucuklara yazınız."</i> Gönüllü öğrencilerden paylaşım yapmaları istenir. Aşağıdaki sorular sorularak etkinlik devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> Yaşadığınız başka bir başarı durumunda ne hissediyor, ne düşünüyor ve nasıl tepki veriyorsunuz? Yaşadığınız başka bir başarısızlık durumunda ne hissediyor, ne düşünüyor ve ne yapıyorsunuz? Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdaki açıklama yapılarak sonlandırılır: <i>"Yaşadığımız bir olay karşısında nasıl tepki verdiğimiz duygu ve düşüncelerimizle bağlantılıdır. Her birimiz aynı durum karşısında farklı hissedip, farklı düşünüp ve farklı davranabiliyoruz. Yaşadığımız durum karşısında verdiğimiz tepkilerimiz bazen işlevsel olabiliyorken bazen de işlevsel olmayabiliyor."</i>
Kazanımın Değerlendirilmesi:	1. Öğrencilerden yaşadıkları farklı başarı ve başarısızlık durumlarında ne hissettiklerini, ne düşündüklerini ve nasıl davrandıklarını yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler çalışma kağıdının dışındaki duygu, düşünce ve davranışları da ifade etmeye teşvik edilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Çalışma yaprağında yer alan örnek olay öğrencinin tercihinə göre değişebilir.
5. Kazanımın değerlendirilmesi sırasında öğrenciden resim yoluyla kendini ifade etmesi sağlanarak öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Havva BAŞKÖY

Çalışma Yaprağı 1

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre başarılı bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünürsün ve nasıl davranırsın?

Mutlu.	Özgüvenli.	Yetersiz.	Küçümseme. (başkalarını)
Yüzdüğümüz kulvar kısaydı o yüzden bu başarılı olduğum anlamına gelmez.	Bu şekilde düzenli ve disiplinli çalışarak bir çok şeyi daha başarabilirim.	Diğerleri benim kadar yetenekli değil.	Çalışmamın karşılığını aldım.
Arkadaşlarıma benim gibi olabilmeleri için onların eklemek gerektiğini söyledim.	Başarımı korumak için daha çok çalışırım.	Bu başarı beni moti- ve eder ve çalışma- larıma aynı şekilde devam ederim.	Başarımı ailem ve yakın arkadaşlarımla paylaşıyorum.

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre düşük bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünürsün ve nasıl davranırsın?

Üzüntü.	Yetersiz.	Öfke.	Umursamazlık.
Bundan sonra daha çok antrenman yapmalıyım.	Ne kadar antrenman yapsam da başaramam.	Yüzme hocası iyi çalıştırmadı.	Antrenman yapmama gerek yok olduğu kadar.
Antrenman yapmayı bırakırım.	Aileme yüzme hocası- nın iyi öğretmediğini söylerim.	Bundan sonra daha çok antrenman yaparım.	Çevremdekilere ça- lışmadığımı istersem her şeyi başarabile- ceğimi söylerim.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

OKULUM HAYAT DOLU

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun kendisi için önemini açıklar. / 32. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yapağı-1 2. Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yapağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<p>1. Öğrencilere “Sevgili öğrenciler bugün okulun sizler için önemi hakkında konuşacağız.” yönergesi verilerek etkinliğin amacı açıklanır.</p> <p>2. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki hikâye tüm öğrencilerin duyabileceği şekilde okunur.</p> <p><i>“Nazlı 7. sınıfa gidiyordu. Yarıyıl tatilinin son günlerine gelmişti. Bir kaza geçirmiş ve okul açıldığında okula gidememişti. Tedavisi uzun zaman alacaktı. Doktor okula başlamasına izin vermiyordu. Ağrıları geçmiş ama can sıkıntıları başlamıştı. Kitap okumak, resim yapmak sıkıntısını gidermiyordu artık. Hatta bunları yapmayı bile bırakmıştı. Arkadaşları ya arıyor ya da gelip ziyaret ediyorlar, okulda yaptıkları, öğrendikleri, oynadıkları şeyleri anlatıyordu. 1. dönemde katıldığı tiyatro grubundan arkadaşı Utku yeni oyunu yıl sonunda sergileyeceklerini söylemişti. Kendisi kadro da olamayacaktı...Nazlı okulun kendisi için önemini düşünmeye başlamıştı. Okul onun için sadece derslere girdiği bir yer değilmiş, bunu fark etmişti. Okul onun için önemliydi.</i></p> <p><i>Onun için okul....”</i></p> <p>3. Uygulayıcı hikâye sonrasında duraksar ve sonrasında “Evet sevgili öğrenciler hikâyemiz ‘ONUN İÇİN OKUL...’ diye devam edecek... Ancak biz bu hikâyeyi biraz değiştireceğiz ve “BENİM İÇİN OKUL... diyeceğiz. Şimdi sizlere dağıtacağım çalışma yapağını okulun sizin için önemine ilişkin ifadelerle doldurmanızı istiyorum” diyerek Çalışma Yapağı-1 tüm öğrencilere dağıtılır.</p> <p>4. Öğrencilere Çalışma Yapağı-1’de yer alan cümle tamamlama görevleri için belirli bir süre verilir. Süre tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Paylaşımlar alınırken mümkün olduğunca çok ve değişik öğrencilerden cevaplar alınmasına dikkat edilir.</p> <p>5. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okulun sizin için öneminde farklı bir yönünü fark ettiniz mi? Bular nelerdi?
- Sizin için okulun hangi yönleri ilk sıralarda? Sıralayabilir misiniz?

6. Tartışma sorularına yönelik paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile süreç sonlandırılır.

"Evet sizin de söylediğiniz gibi okul, hayata atıldığımız, arkadaşlar edinip yeni bilgiler öğrendiğimiz bir ortamdır. Okulda arkadaşlıklar ve dostluklar kurarız. Bu şekilde dertlerimizi anlatacağımız, mutluluklarımızı paylaşacağımız kişiler edinmiş oluruz. Yeni bilgiler öğreniriz. Bu bilgiler günlük hayatımızda, okul hayatımızda ve geleceğimizde büyük roller oynar. Birçok öğretmenle tanışır ve ailemizden sonra bize doğruları öğretecek ve hayatımızı etkileyecek kişileri tanımış oluruz. Hayatımıza disiplin kazandırmış oluruz. İşleri çözmek, aldığımız eğitim sayesinde daha da kolaylaşır. Okul sayesinde hayatımız daha kurallı, daha düzenli bir hal alır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden "Okulun Yaşamındaki Yeri ve Önemi" temalı bir kompozisyon çalışması yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Kaynaştırma eğitimi alan öğrenciler çalışma boyunca ara ara desteklenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Okulun kendisi için önemini görsellerle anlatması sağlanarak öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Çalışma Yaprağı 1

BENİM İÇİN OKUL

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre başarılı bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünüyorsun ve nasıl davranırsın?

- Okul.....yer.
- Okul..... geliştirdiğim yer.
- Okul arkadaşlarımlayaptığım yer.
- Okul arkadaşlarımlapaylaştığım yer.
- Okul öğretmenlerimle.....yer.
- Okul.....hissettiğim yer.
- Okul.....gösterdiğim yer.
- Okulgibi faaliyetlere katıldığım yer.
- Okulgibi sorumlulukları aldığım yer.
- Okul yaşadığım yer.
- Okul öğretmenimin yer.
- Okul.....gibi güçlü yönlerimi gördüğüm/gösterdiğim yer.
- Okul seçeceğim meslekle ilgili..... yer.
- Okul.....gibi konularda yaptıklarımla gurur duyduğum yer.
- Okul öğrendiğim yer.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERME SÜRECİMİ NELER ETKİLEMİŞ?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Bu zamana kadar verdiği kararları karar verme sürecini etkileyen faktörler açısından değerlendirir / 33.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Ele sığabilen küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe ısınma oyunu ile başlanır. Öğrenciler ayakta ve birbirlerini görebilecekleri şekilde sınıfa dağılırlar. Öğretmen bir öğrencinin adını söyleyerek elindeki topu ona atar. Öğrenci topu tutar ve en sevdiği meyvenin adını söyler. Başka bir arkadaşına topu atar ve topu tutan arkadaş önce arkadaşının söylediği meyveyi sonra da kendi sevdiği meyveyi söyler ve topu bir başka arkadaşına atar. Tüm öğrencilere sıra gelene kadar oyun sürer. 2. Isınma oyunu sonrası sınıf düzeni sağlandıktan sonra "Bu etkinliğimizde şimdiye kadar verdiğimiz kararlarda karar verme sürecimizi etkileyen faktörleri değerlendirmeyi amaçlıyoruz." ifadeleriyle etkinliğin amacı açıklanır. 3. Öğrencilere daha önce hayatlarında ne gibi karar aldıklarını düşünmeleri istenir. "Kararlarınızı nasıl verirsiniz? Karar verme şeklinizi kimden öğrendiniz? (Anne/baba/büyük kardeşler/öğretmen) Karar verirken belirlediğiniz kişisel bir kural ya da yönteminiz var mı? Varsa, bu kurallar bulunduğunuz ortama göre (evde, arkadaşlarınla, okulda vb.) değişiyor mu?"¹ soruları yöneltilerek öğrenciler yaşantıları hakkında düşünmeye sevk edilir. 4. Öğrencilere karar verme ile ilgili aşağıdaki açıklama yapılır: <p>"Karar verme bir durum veya problemin çözümü ile ilgili çeşitli seçenekler arasında birinin tercih edilmesidir. ² Günlük yaşamda hepimiz farkında olarak veya olmayarak çeşitli karar durumlarıyla karşılaşırız ve kararlarımızı verirken çeşitli faktörlerden etkilenebiliriz. Bu faktörler karar konusu hakkındaki bilgi düzeyimiz, karar vermek için gereken sürenin sınırlı olması, seçeneklerin çokluğu/azlığı, arkadaş çevremiz, ailemiz gibi çevresel etkenler olabileceği gibi; başarı düzeyimiz, motivasyon düzeyimiz, hedeflerimiz, planlarımız vb. gibi kişisel etkenler de olabilir."</p>

¹ Erkan, S. (2011). Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri. Ankara, Pegem Akademi.

² Erkan, S. & Kaya, A. (2012). Grupla Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları. Ankara, Pegem Akademi.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilere Çalışma Yapağı-1 dağıtılırken aşağıdaki yönerge verilir:

"Yaşımız ilerledikçe karar vermeniz gereken durumlarla daha sık karşılaşırız. Karşılaştığımız bu durumların bazılarında karar tamamen bize ait olurken bazılarında ise sadece fikrimizi belirterek karar üzerinde etkili olabiliriz. Size dağıttığım çalışma kâğıtlarında her gün karşılaşabileceğimiz türden üç farklı durum bulunuyor. Bu durumlarda karar vermesi gereken kişi siz olsaydınız kararınızı etkileyen faktörler neler olurdu bunları her örneğin altındaki boşluklara yazmanızı istiyorum. Dördüncü bölümde ise şimdiye kadar vermiş olduğunuz bir karar durumunu kısaca açıklayarak süreci etkileyen kişisel ve çevresel faktörleri yazınız."

6. Örnek madde sesli okunur ve diğer durumlar üzerinde çalışmaları bittiğinde uygulayıcı diğer üç örneği sırasıyla okur ve her örnek için paylaşım yapacak birkaç öğrenciye söz verir. Kendi kararları ile ilgili de gönüllü öğrencilere paylaşımda bulunmaları için söz verilir.

7. Aşağıdaki soru öğrencilere yöneltilerek sınıf içi etkileşim sağlanır:

- Karar verme sürecinizi etkilemesi açısından yeni etkenler fark ettiniz mi? Bunlar nelerdir ve bugüne kadar verdiğiniz kararları nasıl etkiledi?

8. *"Bugün sizlerle daha önce verdiğimiz karar süreçlerini etkileyen faktörleri bulmaya çalıştık. Yaşamımızda basit kararlar olduğu gibi zor ve büyük kararlar da vermeniz gerekecektir. Bu kararları sağlıklı verebilmek ve sonuçlarından mutlu olabilmek için bizi etkileyen faktörlerin farkına varmamız bize yardımcı olacaktır."* ifadeleriyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden çevrelerindeki kişilerle karar verme sürecini etkileyecek faktörleri görebilecekleri durumlar hakkında röportaj yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı öğrencilerin vereceği kişisel karar örneklerinde olumsuz bir ifade olmamasına dikkat etmelidir. Olumlu ve günlük yaşamdan örnekler vermeleri konusunda öğrenciler motive edilmelidir.
2. Isınma oyunu için top bulunamıyorsa ele sığabilen ve düşmesi sorun olmayacak bir nesne de kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
4. Karar verme süreci ile ilgili açıklama kısmı (görsel, hikaye vs) eklenerek etkinlik çeşitlendirilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda karar verme sürecini etkileyen faktörleri bulacağınız bir örnek ve üç farklı durum verilmiştir. Beşinci bölümde ise şimdiye kadar vermiş olduğunuz bir karar durumunu düşünüp süreci etkileyen kişisel ve çevresel faktörleri yazınız.

1	<p>Karar durumu: Yaşadığım şehirde tuttuğum takımın basketbol takımının maçı var. Aynı akşam uzun zamandır beklediğim filmin ilk gösterimi yapılacak. İki etkinlik için de biletim var ve bir karar vermem gerekiyor.</p>	
	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Filmi merak ediyorum. ✓ Basketbolu çok seviyorum. 	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Maçı canlı izlemenin tekrarı yok. ✓ Filme arkadaşlarımla gitmek daha eğlenceli olurdu.
2	<p>Karar durumu: Elimde iki farklı roman var. Birini okuyup özet çıkarmam için öğretmenim verdi ama konusu hiç ilgimi çekmiyor. Diğeri ise şu an çok popüler, merak ediyorum ama arkadaşım güzel olmadığını söyledi.</p>	
	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ 	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓
3	<p>Karar durumu: Öğretmenime sıramı değiştirmek istediğimi söyledim ve bana iki seçenek sundu; ilki çok iyi anlaştığım bir arkadaşım ile arka sırada oturmak, ikincisi önde, tahtayı rahat görebileceğim bir sırada başka bir sınıf arkadaşım ile oturmak. Arka sırada tahtayı rahat göremiyorum ancak o arkadaşım ile da sıramı paylaşmak istiyorum.</p>	
	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ 	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓
4	<p>Karar durumu: Çok sevdiğim dizinin yeni bölümünü izlemek ile o akşam misafirlığe gelen ailenin çocuğu ile oyun oynamak arasında ne yapacağıma karar vermem gerekiyor.</p>	
	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ 	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓
5	<p>Karar durumu:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ 	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERME MERDİVENİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme basamaklarını açıklar./34.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından " Sevgili öğrenciler, bugün sizinle karar verme basamaklarını öğreneceğiz. Hayatınızda bugüne kadar binlerce karar vermişsinizdir. Şimdi yakın tarihte almış olduğunuz ve sizin için önemli olan bir kararınızı düşünmenizi istiyorum" açıklaması yapılır. Çalışma Yaprığı-1 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır. "Çalışma Yaprığı-1'de yer alan karar verme merdivenine hoşgeldiniz! Şimdi karar verme sürecinde yer alan basamakları düşününüz. Biraz önce düşünmenizi istediğim daha önce vermiş olduğunuz kararınızı karar verme merdiveninin en alt basamağından en son basamağına kadar yazınız." Çalışma Yaprığı-1'in ardından gönüllü öğrencilerden aldıkları kararı ve kararlarına ait basamaklarını paylaşmaları istenir. Süreç aşağıdaki tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz? Karar verme sizce bir süreç midir yoksa anlık bir durum mudur? Karar vermenizde en çok etkili olduğunu düşündüğünüz basamaklar nelerdir? Karar verme sürecinde en çok hangi basamaklarda zorlandınız? Tartışma sorularının ardından uygulayıcı tarafından karar verme süreci ve basamakları konusunda farkındalık kazanmaları ve aynı zamanda da Çalışma Yaprığı-1'de yer alan basamakların öğrenilmesi amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır:

"Sevgili öğrenciler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizinle karar verme basamaklarını açıklamaya ve sizin verdiğiniz kararlarınızı değerlendirmenizi amaçladık. Gördüğünüz üzere karar verme pek çok seçenek arasından düşüncemize veya eylemimize uygun olanı seçme sürecidir. Evet, karar verme bir süreçtir aslında biz farkında olmadan birçok basamakta duraklıyoruz ve kararımızı değerlendiriyor, inceliyor, karşılaştırıyor ve son şeklini veriyoruz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Son günlerde akademik alanda yer alan bir konuyu etkinlik kapsamında öğrenilen karar verme basamakları doğrultusunda incelemeleri ve bir sonraki hafta arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından gözden geçirilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan yedi basamağı dolduramayan öğrencilere destek verilebilir ya da tamamlayabildikleri kadarı yeterli kabul edilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Karar verme merdiveninde yer alan her bir basamak öğretmen tarafından gösterilerek ya da anlatılarak öğrencinin tamamlanması sağlanarak etkinlik aşamalı sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

KARAR VERME
MERDİVENİNE
HOŞ GELDİNİZ!

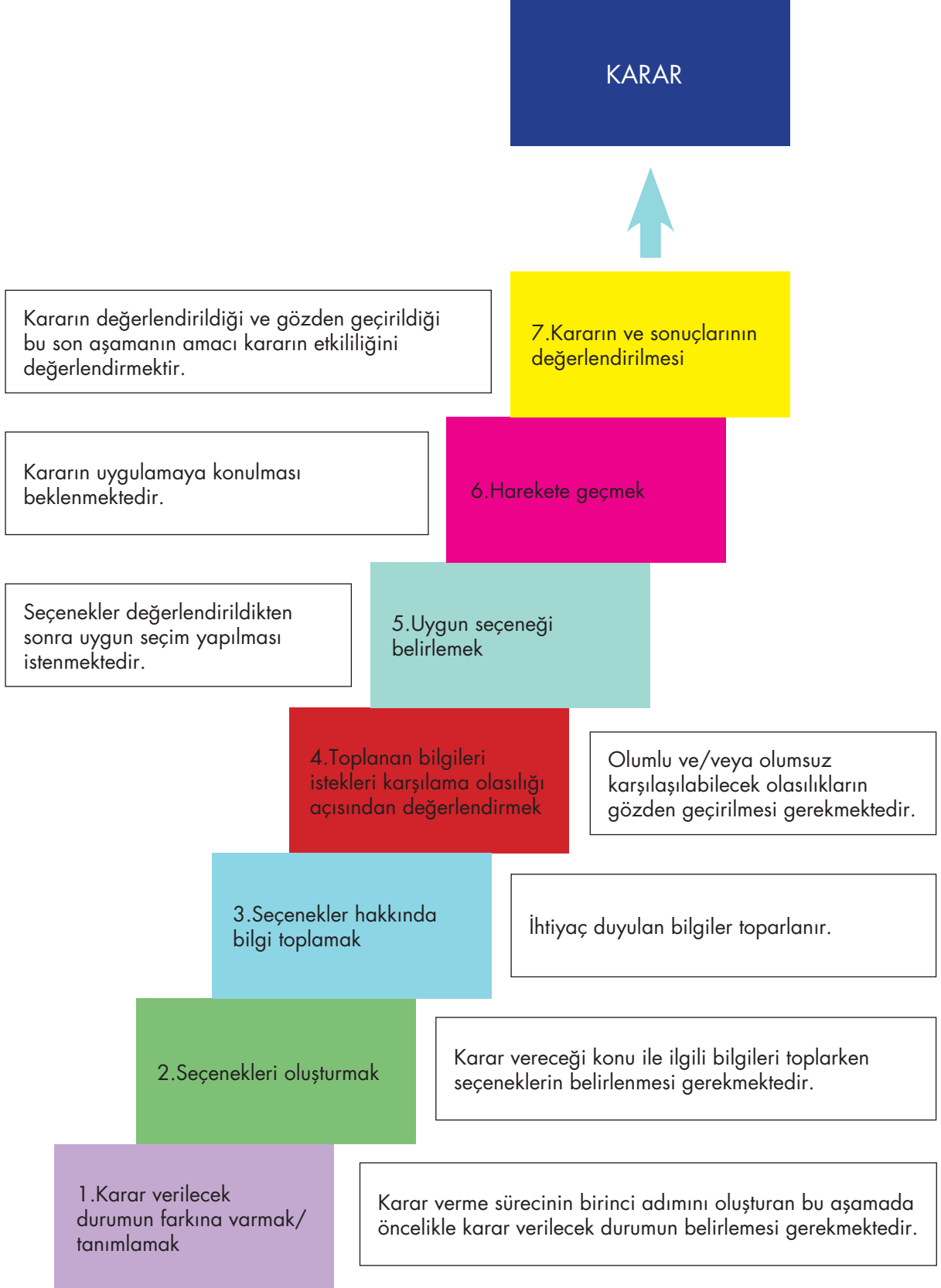
KARAR

Sizden vermiş olduğunuz
karar ile ilgili karar verme
basamaklarınızı yazma-
nızı istiyorum.

Şimdi ilk adım ile
başlayalım!

ETKİNLİK BİLGİ NOTU¹

¹ Kuzgun, Y. (2011). Mesleki Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Nobel Yayınevi. Beşinci basım, Ankara. (75. sayfa Karar Kuramlarından uyarlanmıştır.)

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERMEK, ZOR OLMASA GEREK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme basamaklarını kullanır. / 35.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprığı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprığı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğinin amacının karar verme basamaklarını kullanmak olduğu açıklanarak süreç başlatılır. Grup oluşturma yöntemlerinden birisi kullanılarak sınıf 4 gruba ayrılır. Her bir gruba Çalışma Yaprığı-1 dağıtılır. Aşağıdaki yönerge öğrenciler ile paylaşılır. <i>"Bugün sizlerle karar verme basamaklarını örnek bir durum üzerinde kullanacağız. Çalışma Yaprığı-1'de geçen hafta yapılan etkinlikte bahsettiğimiz karar verme basamaklarını göreceksiniz. Her adımda sizlere verilen bilgiler doğrultusunda sorulan soruları cevaplandırın. Soruları grup olarak cevaplandırabileceğiniz gibi görev paylaşımı yaparak da cevaplandırabilirsiniz."</i> Öğrencilere yeterli süre verildikten sonra her gruptan gönüllü bir grup üyesinin yapmış oldukları çalışmayı sınıf arkadaşları ile paylaşması istenir. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> Meryem'in problemini çözerken kendinizi nasıl hissettiniz? Karar vermek zor oldu mu? Sizce karar verme basamaklarını kullanmanın yararları nelerdir? Bu çalışmadan sonra kendi kararlarınızı alırken karar verme basamaklarını kullanır mısınız? Aşağıdaki yönerge okunarak etkinlik sonlandırılır. <i>"Bugünkü etkinliğimizde sizin yaşınızdaki bir öğrencinin her an karşısına çıkabilecek bir güçlük ile ilgili karar verme basamaklarını kullandık. Unutmayın ki hayatımız aldığımız kararlar doğrultusunda şekillenir. Çok çalışmak başarılı olmanın yolunu açar ancak bu yolu sonuca götürecek olan doğru kararları alarak</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

ilerleyebilmektir. Bu uygulama doğrultusunda siz de kendi yaşantınızda karşınıza çıkabilecek durumlarla ilgili karar alırken karar verme basamaklarını kullanabilir, bu sayede kararınızın her boyutunu düşünmüş olursunuz. Etkinliğe katıldığınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki 1 ay için karar vermeleri gereken bir konuda karar basamaklarını kullanmaları ve bunu Çalışma Yaprağı-1 formunda poster hâline getirerek sınıf panosunda sergilemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler grup çalışması yaparken, aralarında dolaşarak gruplar içerisinde çalışmadan dışlanan öğrenci bulunmadığından emin olunur.
2. Gruplardaki öğrenci sayılarında eşitsizlik olması uygulama açısından önemli değildir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprığı 1¹

Karar Verilecek Durumun Farkına Varılması/ Tanımlanması

Meryem 7.sınıf öğrencisidir. Normalde okuluna hevesle giden, okula giderken erkenden kalkıp hazırlanan Meryem'e bu yıl bir şeyler olmuştur. Artık okula gitmek istemediğini, okulu ve dersleri düşündükçe kalbinin sıkıştığını fark etmiştir.. İçindeki huzursuzluk gün geçtikçe büyümekte, bu huzursuzluğun nedenini bilememek Meryem'in daha da huzursuz hissetmesine sebep olmaktadır. Onu böyle gören sıra arkadaşı Murat Okul psikolojik danışmanından/rehber öğretmenden yardım almasını tavsiye etmiştir. Meryem problemin ne olduğunu bilmeden psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin ona nasıl yardım edeceğini anlamasa da kendisini çaresiz hissettiği için bu fikri kabul etmiştir. Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen ile yakın bir tarihe görüşme ayarlamış ve görüşmede hissettiği huzursuzluktan bahsetmiştir. Yaşadıklarını anlatırken Meryem yeniden düşünme fırsatı bulmuş ve problemin ne olduğunu fark etmiştir.

Meryem'in karar vermesi gereken durum nedir?

Seçeneklerin Oluşturulması

Bu problemi Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen ile paylaşmış ve problemin çözümü için neler yapabileceklerini konuşmuşlardır.

Bu Problemi Çözmek için seçenekleri neler olabilir?

Seçenekler Hakkında Bilgi Toplanması

Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen Meryem'den bir sonraki hafta tekrar yapacakları görüşmeye kadar seçeneklerini araştırmasını ve bu seçeneklerle ilgili bilgi toplamasını istemiştir.

Bu seçeneklerle ilgili bilgiye Meryem hangi kaynaklardan ulaşabilir?

Bu Seçeneklerin iyi kötü tarafları neler olabilir?

KAYNAK:

1 Kuzgun, Y. (2011). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Nobel Yayınevi. Beşinci Basım, Ankara (75. Sayfa Karar Kuramları'ndan uyarlanmıştır.)

Toplanan bilgilerin, istekleri karşılama olasılığı açısından değerlendirilmesi

Meryem probleminin çözümü için alacağı yardımın profesyonel olmasını, evine yakın olmasını, yardım aldığı ortamda rekabet duygusunu hissedebilmeyi, gerektiğinde birebir yardım alabilmeyi istemektedir.

Bu seçenekleri Meryem'in isteklerini karşılama olasılığı açısından değerlendirin.

Uygun Seçeneğin Belirlenmesi

Sizce bu seçenekler arasında Meryem'in problemini en iyi şekilde çözecek olan, Meryem'in isteklerine en çok uyacak olan hangisi?

Harekete Geçilmesi

Meryem uygun seçeneği uygulamaya koymak için neler yapmalı, kimlerden yardım almalıdır?

Sonucun Değerlendirilmesi

Sizce Meryem bundan bir yıl sonra almış olduğu kararla ilgili neler düşünür?

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	7. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yapağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir. 3. Çalışma Yapağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yapağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yapağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprığı EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ